לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ב', כ"ו בכסלו תשמ"ו, 9 בדצמ' ... מ"ג מס' 12906 / המחיר –.630 שקל כולל מע"מ

THE UNIVERSITY OF JORDAN LIBRARY
ACC. NO. 578268
CLASS
DATE 31 MAR 1986

פרס היה מבטל — אך השרים יסעו

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

„אם ההחלטה היא בידי, אני מבטל את כל נסיעות השרים. אני נגד ריבוי נסיעות שרים. במצב הכלכלי הנוכחי הציבור לא יבין זאת ועריך להחליט שאיש לא נוסע". כך אמר אתמול ראש־הממשלה, שמעון פרס, בישיבת הממשלה, בעת הדיון על אישור נסיעתם של ארבעה שרים לחו"ל.

אולם, בהצבעה שנערכה לאחר מכן, אושרו הנסיעות ב־8 קולות ובהתנגדות 5, בתוכן ראש־הממשלה. מבין ארבעת הנוסעים — יצחק מודעי, מוטה גור, משה קצב ויעקב צור — הודיע גור כי הוא מבטל את נסיעתו, ואילו במקום מודעי ייסע משה שחל.

הנושא עלה בממשלה כאשר ראש הממשלה הביא לאישורה את ארבעת הנסיעות. השר עזר ויצמן התערב ואמר, כי צריך לקיים דיון על נסיעות השרים, בייחוד הנסיעות הנעשות למען הבונדס והמגבית: שר הרווחה ד"ר יוסף בורג הביע מיד עמדה הפוכה: אני מציע, אמר, לא להיסחף לקלוסטרפוביה. העיתונאים כותבים והשרים כבר לא נוסעים.

השר ברלב, קראוס מגנים לחץ קופמן ומילוא על המשטרה

דקל ייחקר במשטרה אם זו תחליט שעדותו דרושה לחקירה

קראוס זימן מסיבת עיתונאים בתגובה על ביקור רוני מילוא בתחנת המשטרה בפתח־תקווה ● לדבריו, סכנה אורבת לעתיד המשטרה ● ברלב: קופמן ומילוא מייחסים לי מדיניות שהם עצמם היו נוקטים בה אילו היו בתפקיד ממלכתי ● ועוד על קופמן: על ראש הגנב בוער הכובע ● מבוכה בצמרת חרות ● חוששים שאבי צור הסגיר סודות מפלגה לחוקריו

מאת בצלאל עמיקם, אבי בניהו ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

„אם מגן השר מיכאל דקל יהיה בין אלה שנצטרך לחקור אותם או לגבות מהם עדות, בהחלט נזמין אותו" — אמר אתמול בערב מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, בתגובה על ידיעה ששודרה בטלוויזיה ב„מבט", למיה החליטה המשטרה לחקור את מיכאל דקל.

קודם לכן, גינה מפכ"ל המשטרה, את נסיונם של פוליטיקאים בכירים בליכוד לערער על אי תלותה של המשטרה בגורמים פוליטיים.

התערבות מילוא — חמורה

קראוס אמר, כי הוא רואה בחומרה רבה את העובדה שסגן שר החוץ, רוני מילוא, בא ליחידה לחקירות פשעים חמורים כדי להיפגש עם ראש היחידה, שמעון סביר, ולהתלונן בפניו על הפרשיות הקשורות לדוד בלאס.

(סוף בעמוד 2)

שיגור ארנס וכספי לוושינגטון — זלזול של פרס בשגרירות שם

מאת דליה שהורי, הכתבת המדינית של „על המשמר" וכתבנו בארה"ב

הצוות האמריקני, בראשות היועץ המשפטי של מחלקת המדינה אברהם סופר, יגיע לישראל כנראה מחר. ראש הממשלה, שמעון פרס, שר החוץ, יצחק שמיר, ושר־הבטחון, יצחק רבין, שמעו אתמול אחה"צ דיווח מפי השר משה ארנס ועו"ד רם כספי, שחזרו אתמול מוושינגטון.

עו"ד כספי ופרופ' ארנס יצאו לארה"ב מטעם ראש־הממשלה בסוף השבוע שעבר, תחת מעטה של סודיות. כספי יצא ביום ה' ופרופ' ארנס ביום ו'.

רק רוזן דווח

כתבנו בארה"ב מוסר, כי ביקורם של השר משה ארנס ועו"ד רם כספי בוושינגטון, בסוף השבוע שעבר, נערך בחשאי.

זלזול של פרס

שיגור ארנס וכספי לוושינגטון הגביר את התחושה, שממשלת ישראל מזלזלת בשגרירותה כאן. רוזן וסגנו, הציר אליקים רובינשטיין, היו בעבר יועצים משפטיים במשרד־החוץ, אך ראש־הממשלה, שמעון פרס, לא הסתפק בהם ושיגר את קודמו של רוזן בשגרירות (ארנס) ופרקליט פרטי ממקורבי רה"מ (כספי).

גינוי בעיתונות

עוזר מנהל האפ־בי־איי לריגול נגדי, פיליפ פארקר, אמר אתמול ל„וושינגטון פוסט", כי פרשת פולארד „כה מנקרת־עיניים, עד שהאפשרות היחידה היתה העמדה לדין. נחקור במילואם את מי שיתגלו כמשתתפים את אזרחינו או מפרים את חוקינו, לא משנה מי הם". פארקר ישתתף, כנראה, בצוות המשפטנים היוצא לישראל.

במאמר מערכת גינה אתמול „וושינגטון פוסט" את ישראל, המעדיפה שיקולי־פנים פוליטיים על הבנה נכונה של הממדים של פרשת פולארד ונראית כ„נצלנית קטנונית של הרצון־הטוב האמריקני".

ישראל מנסה לטאטא מתחת לשטיח את היחסים עם ארה"ב, את חובתה להחזיר מסמכים גנובים ולהעמיד פקידים לתישאול, כתב ה„פוסט".

לבלום את הריגול

ה„ניו־יורק טיימס" דיווח אתמול, כי אזרחים של מזרח־גרמניה, פולין, צ'כיה ובולגריה יחוייבו מעתה להגיש מראש למשרד־החוץ האמריקני את תוכניות מסעיהם מארה"ב, כדי לבלום את הריגול המסועף של הגוש המזרחי בארה"ב.

העיתון מסר, כי משרד־החוץ גם נקט צעדים אחרים, שטיבם לא פורש, כלפי דיפלומטים מסויימים מלוב, איראן, אפגניסטאן, צפון קוריאה, וייטנאם, מונגוליה וקאמבודיה ונגד נציגים מסויימים של אש"ף.

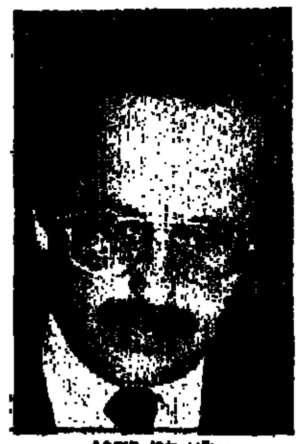

עו"ד רם כספי

השר משה ארנס

דוד בלאס לא יועמד לדין
חיים ר...שטיין 'מבוקש' בארץ

אושרה הצמדת שכר השוטרים לאנשי הקבע ● עמוד 15

המשטרה החרימה מיסמכים מעו"ד הקשור לפרשת הקרקעות ● עמוד 16

40 אלף יהודים וערבים הפגינו בפאריס נגד הגזענות ● עמוד 14

מס האחיד הועלה — לקיסר נגמר הסוס ● עמוד 4

היום בו נפלה התוכנית הכלכלית — לפי מודעי, כספים מוזרמים לקופ"ח ומצב בתי־החולים מחמיר ● עמוד 2־3

המשטרה מתגוננת בפני לחצים פוליטיים

מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, יצא אתמול, במסיבת עיתונאים מיוחדת, להגנה על עצמאות המשטרה ויכולתה לנהל חקירה ללא משוא־פנים, תוך שהוא מותח ביקורת חריפה על אישים פוליטיים מן הליכוד. נדמה, כי לא היה תקדים בקורות משטרת ישראל לתופעה כזאת, כמו שלא היה תקדים ללחץ של מימסד פוליטי מוגדר על המשטרה, להימנע מלעשות את מלאכתה נאמנה. מפכ"ל המשטרה אמר דברים חמורים ביותר על שני אנשי הליכוד – סגן שר־החוץ, רוני מילוא, וח"כ חיים קאופמן. מילוא מואשם על־ידי מפכ"ל המשטרה בהתערבות גסה בפעולות המשטרה, על־ידי פנייתו ליחידה לחקירת פשעים חמורים העוסקת עתה בחקירת השערורייה המסתעפת של מכירת הקרקעות בגדה.

המפכ"ל לא „קנה" את סיפורו של רוני מילוא כאילו הלך להתלונן על־כך שהמשטרה אינה חוקרת את פרשיות בנק הפועלים ודוד בלאס. מדברי המפכ"ל ברור, כי סגן השר ניסה ללחוץ על החוקרים העוסקים בפרשה שבה מעורבים אנשי ליכוד, וביניהם מי שרק מונה כסגן שר הבטחון, מיכאל דקל. מפכ"ל המשטרה דחה, ובצדק, את הניסיון הברוטאלי הזה להשפיע על חוקרי המשטרה תוך שימוש באיצטלה שלטונית של סגן שר. ואילו ח"כ קאופמן הוצג כמי ששיקר בזדון. (מפכ"ל המשטרה השתמש בביטוי מעודן „מטעה את הציבור") בטענותיו בכלי־התקשורת, כאילו המשטרה נוהגת איפה־ואיפה בחקירותיה, מתוך שיקולים פוליטיים, ונמנעת מלחקור פרשיות קשורות, על־פי טענתו, במפלגת העבודה.

אכן, זוהי חוליה נוספת בשרשרת המעשים, שמגמתם לכרסם ביסודות המשטר הדמוקרטי בארץ. ראשיתם בניסיון ללחוץ על המערכת המשפטית להקל בעונשם של חברי ארגון המחתרת היהודית, המשכם בהתקפה חזיתית על היועץ המשפטי לממשלה, ועתה בא תורה של משטרת ישראל, המוצגת ככלי, כביכול, שנתון בידי המערך המנסה לפגוע בליכוד.

אכן, אנשי הליכוד יצאו מגדרם ושכחו, כי במקרה זה של התערבות ישירה בחקירת המשטרה עברו את גבול המותר, אפילו בתנאי הג'ונגל הפוליטי שלנו. הם מנסים להפחיד את חוקרי המשטרה, לשתק את מגמת פעילותם, ועל־פי התנהגותם העצבנית והשתלנית אפשר לשער, כי לליכוד יש מה לחשוש מפני תוצאות החקירה הזאת. ייתכן, כי מה שנתגלה עד כה אינו אלא קצהו של קרחון, שתחתיו ייפלו דמויות חשובות של הליכוד.

מכל מקום, שם אחד מלווה את הפרשה מראשיתה – זהו שמו של סגן השר החדש דקל. המעט הנדרש במצב הזה הוא השעייתו מן התפקיד הרם במשרד הביטחון, תפקיד שעל־פי הגדרתו, יהיה כרוך בפעילות הקשורה בהתיישבות ביהודה ושומרון. הוא עדיין לא נחקר, ובוודאי אין מקום להאשימו בפומבי, אך מעורבותו בפרשת גינדי־אבי צור ושות' כה ברורה, עד שהשעייתו עד תום החקירה מתחייבת על־פי דיני המשטר התקינים.

מודעי: היום בו נכשלה התוכנית הכלכלית

עימות בין פרס לבין מודעי לאחר אישור ההזרמה לקופ"ח

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים ויוסף שמי, כתבנו לענייני בריאות

"היום זהו היום בו נכשלה התכנית הכלכלית של הממשלה" — כך הכריז אתמול שר האוצר, יצחק מודעי, בתום ישיבת ממשלה, בה אושרה הזרמת 10 מיליון דולר לקופות־חולים והצמדת שכר השוטרים למשרתי הקבע.

ראש הממשלה, שמעון פרס, רגז למשמע הערותיו של שר האוצר ואמר, שהודעתו אינה מתקבלת ואינה קיימת. "האם אתה רוצה לזרוע דמורליזציה בקרב העם" — שאל את מודעי. שכר העובדים קוצץ ביותר ממה שתוכנן, וקיימות רזרבות תקציביות — אמר ראש הממשלה לשר האוצר.

הממשלה אישרה אתמול ברוב גדול את ההמלצות של ועדת שרים בראשות שר הכלכלה, גד יעקבי, לפיהן יוגדלו האמצעים שיועמדו לראשות קופות החולים ב־17.5 מיליון דולר. 10 מיליון מתוך סכום זה יבואו מכספי הממשלה ו־7.5 מיליון דולר — מהגדלת ההכנסות של קופת־חולים.

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מכאלי, טען אתמול, כי הזרמה זו תאפשר עבודה סדירה של מערכת שירותי הבריאות במסגרת תקציב מוכר ומאושר אחרי כיסוי גרעונות עבר והסתמכות על הכנסות כהווה.

מינה בודק מומחה

הוא הביע תקווה, כי עכשיו, כשהוזרמו כספים לקופות־החולים, הן יכסו את החובות שלהן ועל־ידי כך אפשר יהיה גם לשלם לספקים עבור אספקה שניתנה בעבר.

הממשלה אישרה את מינויו של מומחה, שיבדוק את פריסת החובות של קופ"ח לבנקים ולספקים. כמו כן, החליטה הממשלה לאמץ את ההחלטה לקזז את התביעות הכספיות ההדדיות בין הממשלה לבין קופות־החולים.

גור הוציא שיר בתרוזים

במהלך הישיבה היו חילופי דברים חריפים בין מודעי לבין שר הבריאות, מרדכי גור. מודעי האשים את גור, שמשרדו לא הגדיל את הגבייה ב־60 מיליון דולר, כמובטח, ואילו גור הוציא מכיסו שיר בתרוזים על מצב הרפואה בארץ אותו כתבה אחות במחלקה גריאטרית.

מודעי האשים את יעקבי, שהוועדה בראשותו חרגה מסמכותה. לדברי שר האוצר, הוועדה היתה צריכה להסתפק בתביעת גובה החובות של קופ"ח לממשלה, ובמקום זאת בדקה את הדרך להגדיל את האמצעים של קופ"ח. יעקבי אמר, שלא היה טעם להסתפק בבדיקה חשבונאית גרידא.

גור: אין דרך פתרון

מודעי טען, שנתונים של הוועדה ושל הבודק המקצועי שלה, אברהם עצמון, לא נבדקו ע"י אגף התקציבים. על כך השיב לו פרס, שהנתונים היו בידיו במשך 3 שבועות והיה זה די והותר לערוך את הבדיקה.

שר הבריאות, גור, אמר לאחר הישיבה, שאין בהחלטה שהתקבלה משום פתרון לבעיה שנוצרה במערכת הבריאות. ואילו באוצר התלוננו, שהחריגות מהתקציב, בנושאי בריאות, חינוך וחקלאות עלולות להביא קץ לתכנית הכלכלית.

פקידים באוצר התלוננו, שהממשלה אינה מראה נחישות להשאר במסגרת התקציב.

אתמול הסתיימה בלא תוצאות פגישה בין פרס, גור ומודעי בנושא תקציב משרד הבריאות והקיצוצים שהאוצר דורש לערוך.

דיון נוסף על הקיצוץ

האוצר עוד מקווה, שהממשלה תאשר בישיבה מיוחדת מתר קיצוץ של 200 מיליון דולר בתקציב המשרדים השונים. עם זאת, שוררת פסימיות רבה בקשר לסיכויים להגשים תכנית זו.

דקל ייחקר במשטרה אם זו

(המשך מעמוד ראשון)

קראוס גם קבל על עמיתו של מילוא בליכוד, ח"כ קאופמן, שטען, כי המשטרה מתעלמת מגירסתו בעניין ערותו של איש בנק פועלים לשעבר, ברנשטיין, הנמצא בחו"ל.

"סכנה לעתיד המשטרה"

מפכ"ל המשטרה הזהיר מפני סכנה האורבת לעתיד המשטרה, אם רוח זו של האשמות נגררה תימשך.

בתשובה לשאלה בדבר מעורבותו של שר המשטרה, חיים בר־לב, בחקירות המשטרה, אמר דוד קראוס, כי בר־לב נושא באחריות מיניסטריאלית לנעשה במשטרה ובתוקף מעמדו זה הוא "על תקן של מדווח". אולם אין הוא מתערב בכל שלב משלבי החקירה.

על ראש הגנב בוער הכובע

שר המשטרה, חיים בר־לב, אמר אתמול בתגובה על דבריהם של הח"כים מילוא, קאופמן, לנדאו, איתן ואחרים: "כנראה שהאחרונים האלה מייחסים לי מדיניות אשר הם עצמם היו נוקטים בה אילו היו בתפקיד ממלכתי.

"כנראה שח"כ קאופמן, במערכת המושגים שלו, לא יכול לתאר איש מפלגה בתפקיד ממלכתי שאינו מפעיל השפעה ולחצים לקידום נושאים מפלגתיים. על ראש הגנב בוער הכובע ואת זה קאופמן יודע טוב יותר מהמשטרה" אמר השר, בהשיבו אתמול במשדר "ערב חדש" בטלוויזיה הלימודית על האשמות אישים בליכוד.

מבוכה בצמרת חרות

מבוכה רבה שוררת בצמרת חרות, בעקבות הידיעה כי סגן שר הבטחון מיכאל דקל ייחקר בפרשת הקרקעות. שרי חרות וח"כיה, להוציא רוני מילוא וחיים קופמן, סירבו גם אתמול להשיב לשאלות העיתונאים בפרשה זו.

אתמול חזרו סגן־השר רוני מילוא וח"כ קופמן והאשימו את שר המשטרה, חיים בר־לב, בניצול הכוח העומד לרשותו לניפוחה של פרשייה שולית.

מילוא טען, כי חקירת המשטרה בנושא הקרקעות אגרסיבית במיוחד ומטרתה לפגוע הן בליכוד והן בהתנחלויות בשטחים. כה בשעה, טען מילוא, מוניחה המשטרה, בהשראת השר בר־לב, פרשיות הקשורות במערך, כמו בלאס־תק"מ, בנק הפועלים־אמפל.

הוא גם הביע פליאה על כי המשטרה אישרה לאליעזר ענבל, חבר דגניה ב', הקשור בפרשת בלאס, לעזוב את הארץ לארה"ב.

חיים קופמן, שהוא גם יו"ר הקואליציה, טען כי לנושא השולי של הקרקעות בשטחים מקדישה המשטרה מאמצים רבים. לדעתו, היתה המשטרה צריכה להפנות כוח זה לחקירת פרשת רצח החייל משה לוי.

דוברי הליכוד סירבו אתמול להגיב על ההתפתחויות בפרשת הקרקעות, מחשש כי אבי צור הסגיר סודות מפלגה לחוקריו.

גם היריבות הפנימית בתוך חרות מקשה על תגובת דוברי המפלגה, כיוון שכל המעורבים בפרשה, לפי שעה, סגן השר דקל וחברי המרכז צור וקלוד מלכה הם חברי מחנה אחד, של יצחק שמיר.

בלאס לא יועמד לדין

(המשך מעמוד ראשון)

קראוס, שאין בידי המשטרה חומר המפליל אותו במתן שוחד לאנשי תתק"ם.

לכאורה, יש חשוד בפרשה: נחום פז מעין־חרוד, שנגדו יוגש, לדברי קראוס, כתב־אישום בקרוב. אלא שכתב־אישום זה אינו נוגע, ככל הנראה, לפרשת בלאס, והוא מתייחס לעבירות המיוחסות לנחום פז בעסקי ביטוח בין התק"ם לחברות פרטיות שלפז יש בהן עניין.

הבעייה המרכזית בפרשה נותרה פתוחה: למי נתן בלאס את הכסף שהגיע מידיו לקופת חברת "מרגל"? ענבל אינו חשוד בקבלת שוחד. בלאס אינו חשוד במתן שוחד ויוצא מזה שגם פז לא קיבל שוחד. מפני שבעבירות שוחד יש שני צדדים: נותן ומקבל, ואם בלאס לא נתן שוחד, ממילא פז לא קיבל אותו. כרגע, על־פי גרסת המשטרה, השוחד יתום...

דובר התק"ם, שלמה לשם, אמר אמש, שהתק"ם ממתינה לתום הדיון בפרקליטות, ואם יתברר שאין כתבי־אישום נגד החשודים בפרשה, תשקול האם להפעיל את זכותה החוקית, כמי שהגיש את התלונות בעניין זה, לקבל לידיה את מסקנות החקירה ולערער עליהן אם לא תשוכנע בצדקתן.

החשדות לשוחד בפרשת התק"ם־בלאס אינם קשורים ישירות לשמועות על תרומות של בלאס למפלגת העבודה. רוני מילוא קושר את הדברים בעקיפין, כשהוא טוען שמפלגת העבודה הפעילה לחצים על התק"ם לוותר על חובות בלאס ולהימנע מהגשת תלונות פליליות נגדו, מחשש שמא בלאס יגיב בחשיפת תרומותיו למפלגה.

* * *

חיים ברנשטיין שימש כמנכ"ל משותף בבנק הפועלים עד שנת 1983. הוא פרש מהבנק במפתיע, בשלהי שנת 1983, ואז לא נמסר הסבר לפרישה. מאוחר יותר התברר, כי הפרישה הייתה על רקע, מה שכונה לאחר מכן, "פרשת לוינסון". ברנשטיין היה ממונה, בתוקף תפקידו, על פעילויות בנק הפועלים בחו"ל. הוא שימש גם כיו"ר בנק הפועלים בשוויץ ובתוקף תפקידו זה, נקשר שמו בהיעלמותם, של כספים מחשבונות חסויים שונים שנוהלו, ככל הנראה, על־ידי ברנשטיין ולוינסון.

בחומר שהועבר בזמנו למשטרה, הייתה התייחסות לפעולותיו של ברנשטיין ולאחר מותו של לוינסון הוא הפך לאיש־מפתח בחקירה שניהלה המשטרה בנושא זה.

עם פרישתו מבנק הפועלים הוא עבד תקופה מסויימת בקונצרן "כלל". אולם לאחר שהועבר נגדו חומר למשטרה הוא נאלץ לפרוש ועזב את הארץ לאנגליה. באנגליה הוא משמש כנציגו של הקבלן גד זאבי. מאז, לא שב לארץ. אז טען, כי לא הוזמן כלל לחקירות שלמשטרה אולם עתה מתברר, כי המשטרה תבקש, ככל הנראה, את הסגרתו.

צלצול מהיר

יעקב גדיש, הממונה על אגף התקציבים לשעבר

הזהרתי את דקל בפרשת "נופים"

נמנית על אלה שהזהירו את סגן שר־החקלאות, מיכאל דקל, מרמישת הקרקעות בגדה.

— היו לי עם דקל שיחות בהן הזהרתי אותו בנושא של "נופים". החשש התעורר בעקבות הפרסומת העצומה על מכירת המגרשים והווילות, 5 ק"מ מכפר־סבא, בה השתמשו גם בהמלצה עליה היה חתום מיכאל דקל, שלחתי אחד מאנשינו לבדוק מה עומד מאחורי הפרסומת והתברר, שהחברה רשומה עם הון עצמי של מאות שקלים בלבד.

מה אמרת לו אז?

— אמרתי לו, שהאנשים שעמדו אז בתורים ארוכים על־מנת לרכוש את הקרקעות, עלולים לצאת קרחים ולהישאר בלי שום בטחונות. גם לא רצינו להטעות את האזרחים עם גושפנקה ממשלתית שאין לה כיסוי בפועל או למצוא את עצמנו משלמים פיצויי־עתק בתקופה בה שילמנו כבר פיצויים למפוני סיני.

האם שעה דקל לאזהרה?

— אינני יודע.

ח"כ אהוד אולמרט

להפסיק את הלחצים על המשטרה

כמי שמקורב לנושא המשטרתי — כיצד נראים לך הלחצים שמפעיל הליכוד על המשטרה?

— אין לי שום ספק, שהחקירה בנושא הקרקעות חייבת להתנהל עד לסיומה העינייני מבלי שתהיינה התערבויות או שיופעלו לחצים על המשטרה. ואני סומך על שיקול־דעתו של המפכ"ל ואין לי ספק שהוא ידחה לחצים, אם יש כאלה, מכל כיוון. ובכל זאת — הוטרדתי מן העובדה שבנושא שהתנהלה לגביו חקירה במשך זמן ממושך, ראו לנכון לעצור חשודים, ששמותיהם הוזכרו כבר לפני חודשים, דווקא בשבוע שבו התמנה דקל כסגן שר הביטחון.

האם לא תיתכן כאן סמיכות פרשיות, פשוט בגלל התפתחות החקירה?

— אני מקווה שאכן כך הדבר. הליכוד הרי ידע שהעניין נחקר במשך חודשים ארוכים ובכל זאת לא התריע ולא ניסה להפעיל לחצים.

ואולי נובעת תגובת הליכוד מכיוון החקירה החוזר של עניין התרומות לליכוד?

ברור שבמערכת פוליטית רגישה כל־כך, מעורר נושא מעין זה דאגה וסימני־שאלה. גם אין להתעלם מהעובדה, שגורמים פוליטיים מזוהים, מעוניינים מאד בסיום החקירה באופן שיביא להעמדה לדין על רקע פעילותם הציבורית והפוליטית. ובכל זאת, אני מצפה שהמשטרה תזרז את החקירה ותביא אותה לסיום מהיר.

אתי רונאל

לבני המשפחה ולקיבוץ שריד
אתכם באבלכם הכבד במות
שלמה רוזן
קיבוץ ברמיה

על מותו של
שלמה רוזן
היקר באדם
יו"ר מועצת המנהלים של ניר־אאוטלוק
אבלים
הנהלת ניר־אאוטלוק
וצוות העובדים

עם אפרים רוזן ומשפחת רוזן
וקיבוץ שריד
אנו אבלים על מותו של
שלמה רוזן
ממייסדי הקיבוץ הארצי, איש רב פעלים
מורה דרך, שר בממשלת ישראל
מזכירות
הקיבוץ הארצי

הננו מודיעים בצער רב
על מותו של
מקס רודולף
(אחיו של אליהו)
ההלוויה תתקיים היום, יום ב' כ"ו בכסלו תשמ"ו
9.12.85 בשעה 15.00 בקיבוץ המעפיל
המשפחה

על מותו של
שלמה רוזן
חבר וידיד
אבל — ומשתתף בצער המשפחה
בית "על המשמר"

אנו משתתפים בצערם הרב של
משפחת קליר
במות עליהם אביהם
אברהם קליר ז"ל
"אחיעזר" אגודה לעזרה הדדית
של תנועת השומר הצעיר העולמית

"על המשמר" עתון יומי
תמר"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב. טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102־121. טל' 221125־6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17, טל' 673673, המען למכתבים, ת"ד 4007 חיפה 31040.

בית החולים רוטשילד מחפש תורמים למימון חלב לתינוקות

תנובה מנמיכה את הטון: חוששת שבתי החולים יפנו למקורות אספקה אחרים והיא תיוותר עם החובות ● ברוטשילד הפסיקו החימום: באשקלון אין דלק להסעת חולים באמבולנסים

מאת חיים מרגלית, כתב "על המשמר", וכתבי עתי"ם ברחבי הארץ

מנהלי המחוזות בתנובה, יקבעו אם להפסיק אספקת המוצרים. אמר לכתב "על המשמר" דובר תנובה מרדכי הפשטטר. הוא ציין כי יש מחוזות שבהם גביית החובות מבתי־החולים הממשלתיים קשה, ואחרים כמו מחוז ירושלים, שבו אין בעיות רבות, שכן באיזור ירושלים מעטים בתי־החולים הממשלתיים.

לכתב "על המשמר" נמסר מחוגים מוסמכים מתנובה, כי נראה שתנובה רוצה לצאת מהלשון האולטימטיבית שנקטה בסוף השבוע שעבר, מהחשש שבתי־החולים יפנו למקורות אספקה אחרים, ותנובה תיוותר עם חוב גדול בלי כל יכולת של תימרון.

רוטשילד: חלב לילדים

● בית החולים רוטשילד בחיפה מחפש תורמים שיסייעו ברכישת מוצרי חלב לתינוקות וילדים, לאחר ש"תנובה" הפסיקה את אספקת החלב למוסד בשל הצטברות חובות.

אספקת החלב הופסקה עוד ביום חמישי שעבר, אך בעזרת תרומה של "אגודת יעל" רכש בית החולים חלב בסכום של 30 אלף שקל לתינוקות ולילדים.

התקציב לאספקת מוצרי חלב לבית החולים כולו מסתכם ברבע מיליון שקל ליום, ואילו התקציב הדרוש לאספקת חלב לילדים ותינוקות בלבד מגיע לכדי 30 אלף שקל ליום.

בבית החולים רוטשילד הולך ואוזל מלאי הדלק לתפעול שרותי המטבח, המכבסה וחדרי הניתוח. מלאי הדלק הקיים יספיק עוד ליום אחד. בית החולים נמנע משימוש בשארית הדלק לצרכי חימום, והפסיק כליל את החימום במחלקות ובמרפאות.

בילינסון: אין תקלות

● בבית החולים "בילינסון" לא היו אתמול תקלות באספקת מוצרים של "תנובה" ומן החברה לא הודיעו לבית החולים על תקלות צפויות באספקה.

זאת מסר לכתבת עתי"ם יואב גינתון, המנהל האדמיניסטרטיבי של המרכז הרפואי "בילינסון" בפתח תקווה.

באשקלון: אין בשר ודלק

● המרכז הרפואי ע"ש י. ברזילי באשקלון לא קיבל אספקת בשר זה מספר ימים, וגם מלאי הדלק שברשותו אזל והולך.

מנהל בית החולים, ד"ר שמואל שרף מסר לכתב עתי"ם, שבגלל מחסור בדלק אין בית החולים מפעיל את האמבולנסים להסעת חולים הזקוקים לטיפול במכשירים שאינם ברשות בית החולים, וזה גורם להחמרת מצבם. הוא הסביר, כי מזה שנים נהוג שבית החולים האשקלוני — היחיד בכל המרחב — משתמש בשרותי שני בתי החולים הסמוכים, "קפלן" ברחובות, והמרכז הרפואי "סורוקה" בבאר שבע. עתה נמנעת הסעת החולים, הן בגלל מחסור בדלק והן בגלל מחסור במזומנים כדי להזמין אמבולנסים להסעתם.

בגלל המחסור בדלק ניתנה גם הוראה להימנע מהפעלת מערכת החימום. מפעל "טרבינול" באשדוד, המייצר תכשירים לעירויי דם ותמיסות, וכן תכשירים לחולי כליות הזקוקים לדיאליזות, הפסיק לספק תכשירים אלה לבית החולים זה ימים מספר. עם זאת לא נמסר על אף מקרה שחולים הגיעו למצב של סכנת מוות או שלא יכלו לאשפז נזקקים לטיפול.

צפת: ציוד

● בית החולים הממשלתי בצפת קיבל אתמול אספקת מוצרי חלב, אולם הוא מתחבט בבעיות אחרות, מסובכות לא פחות, המקשות על תיפקודו.

דובר בית החולים מסר כי קיים מחסור חמור בציוד רפואי, כגון כפפות לחדרי ניתוח, חוטי תפירה וטריטים נוססים, שהעדרם מקשה מאוד על עבודת הצוותים הרפואיים. מלאי החמצן של בית החולים נמצא בקו האדום, ואם לא יסופק החמצן היום בבוקר, יאלץ בית החולים להשתמש בחמצן ממאגר החירום.

ביה"ח הממשלתי "פוריה" ליד טבריה לא קיבל אספקת מוצרי חלב. מנהל בית החולים ד"ר אורן כאיר מודאג מאד מהמצב וציין כי פעילות ביה"ח מתנהלת בקשיים רבים ובתפילה שהכל יסתיים בכי טוב, וכי בעיות אלה יימצאו את פתרונן בהקדם האפשרי.

רמב"ם: מחסור

● במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה נוצר ביום א' מחסור במוצרי חלב, לאחר שתנובה הפסיקה את אספקת החלב לבית החולים בגלל הצטברות חובות.

כתב עתי"ם בחיפה מוסר כי בבית החולים נעשה מאמץ להתגבר על המחסור ע"י אספקת חלב ומוצריו לתינוקות ולילדים משאריות שנותרו עדיין ממוצרים אלה. במקביל מסתמן גם מחסור חמור בתרופות, במיוחד לחולי סרטן, ומחסור באנטי־ביוטיקה מתוחכמת וציוד מתכלה לחדרי הניתוח, כולל בין השאר חוטי תפירה ועוד.

עזה: אין בעיות

● בבתי החולים הממשלתיים ברצועת עזה אין כל בעיה באספקת חלב ומוצריו ובאספקת דלק. על כך נמסר אתמול.

המינהל האזרחי הקים באזור מערכת בריאות שלא היתה קיימת כלל לפני מלחמת ששת הימים והיום מפעיל המינהל באזור ארבעה בתי חולים ממשלתיים, ובית חולים חמישי מנוהל בשיתוף עם סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם. בבתי חולים אלה מצויות 885 מיטות. המשרתות אוכלוסיה של 520 אלף התושבים. כן פועל באזור בית חולים פרטי ובו 35 מיטות נוספות.

ערפאת לנטורי קרתא: אתם חלק מהאומה הפלשתינית...

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

ראש אש"ף, יאסר ערפאת, שיגר מברק תודה למשרד [illegible] של נטורי קרתא, על דבריו ותנחומים ששיגרו לארגונו, לאחר הפצצת מטה המחבלים בתוניס.

במברק הנושא דברי שבח וקילוסים, מגיע ערפאת [illegible] לתמיכת נטורי קרתא [illegible] של הפלשתינאים "להקים את מדינתם ולחזור לארצם".

"אתם חלק אינטגרלי מהאומה הפלשתינית" — מסיים ערפאת את מברקו.

עלייה של כ־8 אחוזים בייצוא לעומת ינואר־נובמבר אשתקד

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

היצוא מישראל הסתכם בינואר־נובמבר ב־5,346 מליוני דולר, עליה של כ־8 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ע"כ מסרה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. נתונים מנוכים מהשפעות עונתיות מראים, כי ב־5 החודשים האחרונים היתה רמת היצוא גבוהה ב־3 אחוזים מרמתו במחצית הראשונה של השנה.

היצוא התעשייתי הסתכם בינואר־נובמבר ב־3.7 מיליארד דולר עליה של 6.5 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הרב הראשי של מוסקבה מגיע לפריז בשליחות הקרמלין

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פריס. — הרב הראשי של מוסקבה, אדולף שאייביץ', מגיע לפאריס מטעם "הוועדה היהודית האנטי־ציונית", להגן על המדיניות היהודית של הקרמלין.

אירגון אנטי־גזעני המקורב למפלגה הקומוניסטית, "מראפ", נענה להפצרות הסובייטיים והזמינו לכינוס שיוקדש ליהודי ברית המועצות. דוברו של הקרמלין, ליאוניד זמייאטין, יזם את הדיון. הרב יגיע הנה בחברת שני פרופסורים יהודיים.

ביתנו שרוי באבל כבד במות חברנו
דייגו גלמן
משתתפים בצער המשפחה
ההלוויה תתקיים היום יום ב' 9.12.85 בשעה 15.00 בקיבוץ גבולות
קיבוץ גבולות

משתתפים בצער משפחת בית תלמי על מות
האב והסב
ההלוויה בזיקים ביום ב' 9.12.85 בשעה 16.00
קיבוץ זיקים

במלאת שנה לפטירתו של חברנו
משה מור ז"ל
נעלה לקברו ביום ג' 10.12.85 בשעה 15:00
המשפחה
ובית עין־שמר

למשפחה וקיבוץ רשפים
אתכם באבלכם על מותו של
דוד גורן (דודו)
קיבוץ שמיר

לחברנו שלמה שביל והמשפחה
משתתפים באבלכם במות האחות
אמה גולומביבסקי
(שביל"ד)
קיבוץ כפר־מנחם

ברכות מצ'אושסקו למפ"ם

נציגי המפ. הקומוניסטית הרומנית שהגיעו ארצה לוועידת רק"ח הביאו את ברכתו החמה של נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו למפ"ם ולמזכ"ל, ח"כ אלעזר גרנות.

האורחים מ. גרא, חבר הפוליטביורו של המפ. הקומוניסטית הרומנית וס. בארתסקו, חבר הועד הפועל של המפ. הקומוניסטית הרומנית ומנהל האגף הבינלאומי בועד המרכזי, הגיעו למרכז מפ"ם בלווית שגריר רומניה בארץ קונסטנטין וסיליו. השיחה הלבבית נסבה סביב בעיות המזרח התיכון, פגישת גורבצ'וב רייגן, הפירוק האטומי והאינטרנציונל הסוציאליסטי.

ח"כ גרנות הדגיש באוזני האורחים, כי שעון החול לקידום סיכויי השלום הולך ואוזל, ובאין הסדר גוברת סכנת המלחמה. בשיחה נטל חלק ד"ר אברהם רוזנקיר, מזכיר המחלקה הבינלאומית של מפ"ם, שביקר ברומניה יחד עם ח"כ גרנות כאורחי נשיא רומניה והמפ. הקומוניסטית הרומנית. (שעידה)

4 ח"כים יצאו לכנס העולמי של יוצאי מרוקו בפאריס

4 חברי כנסת ושני ראשי ערים יצאו ביום א' בבוקר במטוס "אל על" לפאריס כדי להשתתף שם בכנס של נשיאות האיגוד העולמי של יוצאי מרוקו, איגוד שהוקם לפני זמן לא רב במונטריאול. הכנס יימשך 3 ימים.

ראש המשלחת הוא ח"כ רפי אדרי והחברים בה חברי הכנסת, אהרן אבו חצירא, מאיר שיטרית ויצחק פרץ, ראש עירית אשקלון אלי דין וראש עירית אשדוד אריה אזולאי.

ח"כ אדרי אמר לכתב עתי"ם בלוד, כי "אין שום תוכנית שאנו נבקר בעת במרוקו. נשיא הקהילה היהודית במרוקו, שהוא גם נשיא האיגוד העולמי, דוד עמר, יבוא לפאריס ושם נדון בכל הבעיות הקשורות גם בקהילה היהודית במרוקו", עוד אמר אדרי, כי הכנס הוא כנס מצומצם ויבואו אליו רק נציגים מכל הארצות שמהם באו יוצאי מרוקו שהשתתפו בכנס היסוד במונטריאול.

בתשובה לשאלה אמר: "לא תוכננו לנו פגישות עם חברי פרלמנט צרפתיים אך לא מן הנמנע שפגישות כאלה יהיו". (עתי"ם)

נלכדה חוליית מחבלים שהיתה בדרכה לבצע פיגוע בגליל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

כוחות צה"ל לכדו אתמול לפנות בוקר חוליית מחבלים מ"החזית העממית לשחרור פלסטין" בראשותו של נאיף חוואתמה שהיתה בדרכה לבצע פיגוע בישראל.

כוח של צה"ל נתקל בחוליית מחבלים בבוקר — צפונית לגדר המערכת בגליל המערבי כאשר החולייה היתה ברצועת הבטחון בדרכה לגבול ישראל.

חיילי צה"ל לכדו את חוליית המחבלים. בחקירתם התברר שבכוונתם היתה לבצע פיגוע חבלני בישראל על פי פקודה של החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין. ברשותם נמצאו רובי קלצ'ניקוב, רימונים, ציוד אישי ותרמילים עם מזון.

פעם ראשונה

יש לציין שזו הפעם הראשונה מאז נסיגת צה"ל מלבנון שחוליית מחבלים נתפסה בדרכה לבצע פיגוע חבלני בגליל המערבי. לפני כמה שבועות נתפסה חוליית מחבלים שחלק מאנשיה נהרגו בקרב לאחר שהגיעו משגרי קטיושות לעבר הגליל המערבי. לפני כמה חודשים נתפסה חוליית מחבלים מארגונו של אחמד ג'יבריל שנחסות הטורים, לא הרחק מהר דוב, גם היא בדרכה לבצע פיגוע בשטח ישראל. גורמים בטחוניים מסרו שבתקופה האחרונה מורגשת שותפות הולכת וגדלה בין גורמים שיעים קיצוניים לבין ארגונים פלסטינים, לבצע פיגועים בשטח ישראל. גורמים צבאיים בכירים הדגישו שאם עד כה לא בוצעו פיגועים נגד מטרות בישראל זה לא בגלל שהמחבלים לא ניסו אלא בגלל שכוחות צה"ל וצד"ל מנעו זאת מהם.

האמריקנים מציעים שוב לבטל הלביא: התעשייה האווירית עובדת בקצב מוגבר

משהב"ט: לא נערך כל דיון על ביטול הפרויקט

מאת אלוף ברשון, כתבנו הצבאי

אישור בטחוני בכיר במשרד הבטחון מסר בתשובה לשאלת כתבנו, כי במערכת הבטחון לא נערך כל דיון לגבי עתידו של פרויקט הלביא [illegible]

[illegible] לעצור את פרויקט ה"לביא". [illegible] מספר [illegible] הלביא [illegible]

[illegible]

נציגי הקונגרס היהודי־אמריקני שבו מקהיר: "מובארק היה גמיש"

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

יו"ר חבר הנאמנים של הקונגרס היהודי־אמריקני הרב היי סקוואדרון ומנהל המשרד בישראל דיוויד קליין, נפגשו בסוף השבוע עם נשיא מצרים חוסני מובארק על דעתה ובשליחותה של ממשלת ישראל.

בפגישה הבהיר סקוואדרון את יחסם של יהודי ארה"ב להתקדמותו של תהליך השלום באיזור, והביע הערכה לעמידתו והתנהגותו של מובארק נגד הטרור כפי שאירע בפרשת חטיפת המטוס המצרי למלטה.

"היתה פגישה טובה מעניינת ופורייה ביותר. מובארק היה גמיש יותר מכפי שציפינו.

„נגמר לנו הסוס" אמר קיסר והעלה המס האחיד ב־8%־12

„אין בכוחה של ההסתדרות לשאת יותר באחריות להמשך הפעלתה התקינה של קופ"ח, ותשלום השכר לעובדים במערכת ● או שהממשלה תחליט לסייע, או שתבוא התמוטטות"

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה אתמול על העלאה נוספת של המס האחיד בשיעור שבין 8 ל־12 אחוזים. זאת הפעם השלישית במהלך שלושת החודשים האחרונים שמועלה המס האחיד. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר מסר אמש, כי מההעלאה תכנים לקופת חולים 20 מיליון דולר.

בדיון שהתקיים אתמול אמר קיסר: „אין בכוחה ובאמצעיה של ההסתדרות לשאת יותר באחריות להמשך הפעלתה התקינה של קופת חולים ותשלום השכר לעובדים במערכת". קיסר תבע מהממשלה לעמוד בהתחייבויותיה להזרמת הכספים המגיעים לקופת חולים ולדון בהסדרים שהוצעו באחרונה על ידי שר הכלכלה גד יעקובי.

„הסוס שלנו נגמר", הוסיף קיסר, „או שהממשלה תחליט לאלתר לסייע למערכת הבריאות ולקופת חולים או שתבוא התמוטטות עם כל ההשלכות הכרוכות בכך".

התנגדות לתשלום

בין החלטות הוועדה המרכזת: התנגדות להצעת האוצר לקיצוץ נוסף בתקציב מערכת הבריאות, התנגדות להטלת תשלום עבור ביקורי חולים אצל רופאים במרפאות או בבתי החולים.

יו"ר מטה המאבק להצלת קופת חולים נחום פסת הודיע, כי העובדים בקופה נערכים למאבק כולל להצלת המערכת המתמוטטת, ומתכננים „פעולות בלתי שיגרתיות".

שינויים בתקרת המס האחיד החל מינואר 86 (בשקלים חדשים)

מס אחיד נובמבר־דצמבר 1985

	מס אחיד א'	מס אחיד ב'	מס שולי ג'	מס שולי ד'
תקרת המס	440	1,000	1,550	2,250
שיעור המס	5.9%	2.9%	2.0%	1.3%
ביטוח משפחה	440	—	—	—
שיעור ביטוח משפחה	1.0%	—	—	—

מס אחיד החל מחודש ינואר 1986

	מס אחיד א'	מס אחיד ב'	מס שולי ג'	מס שולי ד'
תקרת המס	480	1,100	1,700	2,500
שיעור המס	3.9%	3.0%	2.2%	1.6%
ביטוח משפחה	480	1,100	1,700	2,500
שיעור ביטוח משפחה	1.0%	0.1%	0.1%	0.1%

תוספת הכנסה מקסימלית

	מס אחיד	מס שולי	ביטוח משפחה	סה"כ לחודש
ארגון	120,000	160,000	—	280,000
קופת־חולים	260,000	940,000	600,000	1,800,000

תוספת תשלום חודשית של חברי ההסתדרות בודדים ועם ביטוח משפחה

הכנסה חודשית	440	480	1,000	1,500	2000	2,250	2,500
מס אחיד ומס שולי	—	0.40	0.92	2.72	5.07	5.82	9.82
בנ"ל עם ביטוח משפחה	—	0.80	1.84	4.14	6.99	7.99	13.24
תוספת ב־% מס אחיד ומס שולי	—	2.2%	2.8%	6.8%	10.1%	10.9%	18.4%
תוספת ב־% בנ"ל עם ביטוח משפחה	—	3.3%	4.9%	8.7%	12.8%	13.8%	21.1%

תשלום חודשי של חברי ההסתדרות בודדים ועם ביטוח משפחה

הכנסה חודשית	440	480	1000	1500	2000	2250	2500
מס אחיד ומס שולי	17.16	18.91	34.32	46.12	55.82	59.82	65.52
בנ"ל עם ביטוח משפחה	21.56	23.03	39.64	51.94	61.64	65.89	70.14

20 אחוז מתושבי ישראל לוקים ביתר לחץ־דם

ו־70 אחוז מהם... נוטלים תרופות שלא לצורך

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

20% מתושבי ישראל לוקים ביתר לחץ דם. כך אפשר ללמוד ממחקר ארצי, דברים אלה מסר פרופ' יוסף רוזנפלד מבית חולים בילינסון במסיבת עיתונאים שנערכה לקראת הסימפוזיון הבינלאומי ה־2 על יתר לחץ דם, שיפתח ב־9 בדצמבר בירושלים.

בסימפוזיון משתתפים 300 מומחים מארצות אירופה, אמריקה הצפונית, אוסטרליה ואפריקה. בסימפוזיון ידונו בעיקר על דרכי איתור הלוקים ביתר לחץ דם, טיפול לא תרופתי בעזרת דיאטה, שינויים בהתנהגות כגון מניעת עישון, צריכת מלח ועוד. פרופ' רוזנפלד ציין, כי 70% מהלוקים ביתר לחץ דם נוטלים תרופות שלא לצורך, והוא הוסיף, כי קל מאוד לשכנע לקבל תרופה, קשה מאוד להיגמל מבליעת כדורים.

הקוטל הגדול

פרופ' תלמה רוזנטל מתל־השומר, שפתחה את מסיבת העיתונאים אמרה, כי למרות הכל, יתר לחץ דם הוא הקוטל הגדול ביותר של בני אדם במדינות מפותחות. זו מחלה אסימפטומאטית, זאת אומרת, אינה גורמת לכאבים ואינה משפיעה בדרך כלל על הרגשתו של החולה. יתר לחץ דם גורם לרומבוזות המוח, לנכות ולמוות. ארגון הבריאות העולמי קבע באופן שרירותי, כי יתר לחץ דם הוא 160/95 בשביל גילאי 20—30. רופאים רבים סבורים, כי זו הגדרה ליברלית מדי.

לאחרונה הוכנס לשוק מכשיר־פיקוח (מוניטור), הצמוד לגוף 24 שעות, ומודד ורושם משתנים בלחץ דם.

הבדיקה והרישום נעשים כשהפציינט ממשיך בעיסוקיו הרגילים, במנוחה, בבילוי וכו'.

מפקדי־יחידות בצה"ל: אנחנו תקועים — אין די כלי־רכב

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

מפקדי יחידות צה"ל טוענים: בהיעדר כלי־רכב בכמות מספקת לא תוכל יחידתם למלא את ייעודה.

מפקדי היחידות טוענים, כי רכב משימתי בשירות יחידתם אשר נשתק מטעמי בלאי, תאונת־דרכים או שיצא מכלל שימוש, אינו מוחלף באחר ונגרע למעשה ממצבת כלי־הרכב ביחידה.

המדובר הוא ברכב משימתי מסוג טנדרים פולו, די־200, פורד טרנזיט, קומנדקרים ואחרים. לכתבנו נודע, כי עקב הקיצוץ במערכת הביטחון הוחלט באגף האפסנאות בצה"ל שלא לרכוש כלל כלי רכב בשנת העבודה הקרובה, ולספוג את החוסר שיווצר באמצעות שימוש בכלי־הרכב הקיימים. דובר צה"ל אמר בעניין זה, כי לא צפויה אספקת כלי־רכב חדשים בקרוב.

רבין אסר לקיים טקס חנוכה בבית־הכנסת העתיק בעזה

שר הבטחון יצחק רבין אסר על רצי „מכבי" במרוץ הלפיד של חנוכה לקיים היום טקס הדלקת חנוכייה בבית הכנסת העתיק בעזה.

זאת לאחר שהמירוץ תואם עם גורמי צה"ל, אושר, ואף הובטח לתת ליווי של חיילי צה"ל. מלשכת השר נמסר לכתב עת"ם, כי רבין אינו מתנגד לעריכת המרוץ עצמו אלא לקיום הטקס בבית הכנסת העתיק בעזה בלבד. קודם לכן מסרו גורמי צה"ל למארגני המרוץ, כי רבין „הטיל וטו" על עריכת המרוץ ברצועה. מזכ"ל „מכבי" ישראל וראשי היישובים היהודיים ברצועת עזה הביעו תמיהה על החלטת שר הבטחון, וחברי סיעת „התחיה" בכנסת ביקשו להעלות היום את הנושא בישיבת הכנסת.

„אני מצטער ששר הבטחון מתעסק בשטויות", אמר צבי הנדל, סגן ראש המועצה האזורית בגוש קטיף. „זו פעילות יפה ומשולבת של בני נוער מאזורנו, מערי הפיתוח ומשכונות השיקום בירושלים ובנתניה. הקפדנו למנוע פרובוקציות ותכננו מסלול שלא יעבור ביישובים ערביים". (עת"ם)

ניתן לחוש הופעת סוגים מסוימים של סרטן אצל בני אדם „בעודם עוברים"

[illegible]

(עת"ם)

שני מיועדים לגירוש מסרבים להופיע לפני ועדה צבאית

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

שני המיועדים האחרונים לגירוש, מחמד רעיס ויונס רג'וב, מהר חברון סרבו להתייצב אתמול לפני ועדת הערר הצבאית שהתכנסה לדון בערעור שהגישו עורכי־הדין שלהם על הצו.

לכתבנו נמסר, כי השניים הסבירו לפרקליטיהם, כי אין הם רואים טעם להופיע לפני הוועדה משום שמונתה בידי המפקד הצבאי — האיש שהוציא נגדם את צווי הגירוש.

זאת פעם ראשונה שמועמדים לגירוש מערערים על ההחלטה לגרשם, ואח"כ מסרבים להתייצב לפני הוועדה.

אנשים ואירועים

הפנטומימאי מארסל מרסו אושפז במוסקווה

מוסקווה. — הפנטומימאי הצרפתי הנודע מארסל מארסו, שבא למוסקווה לסדרת הופעות, אושפז בבית־חולים לאחר שהתמוטט מחמת כיב קיבה ומצבו חמור — מסרו אתמול מקורות בשגרירות צרפת.

המקורות הצרפתיים אמרו, כי למארסו נערך ניתוח־חירום, והוא נמצא ביחידה לטיפול נמרץ.

מארסו, 62, הוחש לבית־החולים ביום שישי. לפני כן, כבר ערך מספר הופעות. (עי"ר)

הופעת בכורה ל„תזמורת הסימפונית העולמית"

שטוקהולם. — כאשר מנצחים על תזמורת המורכבת מנגנים מ־55 מדינות שונות, רצוי מאוד לדבר אנגלית, גרמנית, איטלקית וצרפתית, אך הדבר מועיל עוד יותר אם אתה אדם הממעט בדיבורים — כגון קארלו מאריה ג'וליני.

התזמורת הסימפונית העולמית, שהוקמה זה עתה, הופיעה אתמול בערב בנגינת בכורה תחת שרביטו של ג'וליני, בקונצרט־צדקה למען קרן הילד של האו"ם (יוניצף) בשטוקהולם, כשבמרכז הקונצרט הסימפוניה השמינית של אנטון ברוקנר.

אחדים מהנגנים מעולם לא ראו שלג לפני שנחתו בשוודיה, אחרים אינם דוברים אנגלית — השפה הרשמית בחזרות — ובשביל הסיני דאנג סיהון מהתזמורת הסימפונית של שנחאי, זו הפעם הראשונה שהוא מנגן את השמינית של ברוקנר.

ההודעות על הפסקות ללגימת קפה מושמעות על־ידי כנר ראשון מסדרד באנגלית, איטלקית, צרפתית, גרמנית וספרדית, כדי להיות בטוח שהכל הבינו.

המארגנים מסרו, כי התזמורת, האמורה לכלול את הנגנים הטובים בעולם, תורכב מעתה פעם בשנה כדי לנגן למטרות צדקה.

קרן הילד של האו"ם מתכוונת לנצל את ההכנסות של הקונצרט בשטוקהולם כדי לממן מסע לחיסון כל ילד נגד חצבת עד 1990, ובכך להציל שני מיליון ילדים לשנה. (עי"ר)

תרומה של 49,000 דולר בקופסת הצדקה

קיוטו, יפאן. — בפותחם את קופסת הצדקה נדהמו הממונים על המקדש הבודהיסטי יוסאייג'י בקיוטו לראות סכום של 49,000 דולר, סכום שכמותו אסטו במשך מאה שנים — נמסר בשבת.

צרורות של שטרות בני 10,000 ין (49 דולר) נתגלו באחד הבקרים בקופסה, לאחר שביקרו במקום כ־50 אורחים.

הממונים על המקדש מסרו, כי הכסף ישמש למטרות דת.

(עי"ר)

ניסה לפוצץ את משפחתו כדי לזכות בדמי ביטוח

[illegible]

פרס ע"ש מרגוט קלאוזנר לסרט ישראלי מצטיין

בטקס חגיגי שנערך אתמול במלון „דניאל" בהרצליה, לציון יובל הסרט העברי ולזכרה של מרגוט קלאוזנר, ממייסדי אולפני הסרטה בהרצליה, בישר ראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, על תוכנית להקים בעיר בית־ספר לתקשורת ולקולנוע ועל הענקת פרס כספי ע"ש מרגוט קלאוזנר לסרט ישראלי מצטיין.

הפרס, שבמימונו ישתתפו גורמי תעשייה ותיירות, יוענק במסגרת פסטיבל שנתי לסרטי קולנוע, שייערך בהרצליה.

בטקס השתתפו ראש העיר, חברי מועצת העירייה, וכן במאים, תסריטאים ושחקני קולנוע שהשתתפו בהפקת סרטים באולפני הרצליה, ביניהם הבמאים אפרים קישון, ברוך גינת, אלדר אילן, והשחקנים: שמואל רודנסקי, חיים טופול, גילה אלמגור, וכן מרים שפילמן בתה של מרגוט קלאוזנר ומנכ"ל האולפנים אברהם רוחם.

יהושע מרקוס

קנדי משתלט על עיתוני „טלגראף" בבריטניה

לונדון. — איש־העסקים הקנדי קונראד בלק עומד להשתלט על קבוצת העיתונים הבריטיים „טלגראף" בעקבות ישיבה של מועצת ההנהלה ביום שישי, מסרו אתמול עיתונים יריבים.

ה„סאנדיי טיימס" וה„אובזרוור", היריבים העיקריים של ה„טלגראף" בשוק של עיתוני יום א' מסרו, כי הודעה רשמית תפורסם השבוע.

הקבוצה שבשליטת משפחת ברי משנת 1928 מוציאה לאור את ה„דיילי טלגראף" משנת 1855, ואת ה„סאנדיי טלגראף". עיתונים אלה תומכים במפלגה השמרנית השלטת.

ה„סאנדיי טיימס" מסר, כי בישיבת מועצת ההנהלה שנערכה ביום שישי, הוסכם על עיסקה בסך 80 מיליון דולר, שהעניק לבלק 51 אחוז מהמניות. הוא הוסיף, כי ההפסדים הגדולים והולכים של שני העיתונים גרמו לעיסקה. (עי"ר)

בקשיש לקשיש במקום חוק סיעוד

לא תורמת

במשך השנים הולכת וקונה לה שביתה במקומותינו הגישה האומרת ש„אפשר לסמוך על העם הזה", אשר כרחמנים בני רחמנים לא יוכלו לעמוד מנגד למצוקות אנוש שונות, ויפתחו את ליבם וכיסם. כך התגייסה המדינה למען ילדי קמבודיה, לעזרת הוועד למען החייל, ומדי פעם בפעם לסייע לאנשים המצויים במצוקה קשה. ברם, דומה שבנושא ה„טלתרום" למען הקשישים נעשה שימוש מתחסד וציני. למרות אי הנעימות וחוסר הרצון להשבית את השמחה — וידוע ששמחת הנותן עולה לעיתים תכופות על שמחת המקבל — חובה לומר בנושא זה דברים ברורים, שאולי יהיה בהם כדי לקרוע את מסיכת הצביעות.

הטיפול בקשישים הינו אחד מחובותיה של המדינה, והקשישים זכאים ליהנות ממנו בזכות ולא בחסד. במשך כל שנות חייהם הפרישו אותם קשישים ידיהם סכומים ניכרים למוסדות המדינה — בעיקר למוסד לביטוח לאומי — מתוך מחשבה (תמימה?) שבהגיעם לגיל זיקנה יובטח עתידם; והנה, לא מניה ולא מקצתיה.

יתרה מזו — זה מספר שנים נגבים מדי חודש מכלל הציבור סכומים ניכרים למה שקרוי „חוק ביטוח סיעוד". עד כה הצטברו בקופת הביטוח הלאומי בסעיף זה בלבד יותר מ־70,000,000 דולר!! סכום עתק זה, אשר נגבה מן הציבור כדי להבטיח טיפול לקשישים — ירד לטמיון.

במקום לעשות שימוש נבון בסכום זה ובאמצעותו להבטיח שיבה טובה ומכובדת לאזרחינו הבוגרים, מעדיפה הממשלה להמשיך במדיניותה הפוגעת ב„כבשת הרש" של הקשישים ולצאת ידי חובתה בפנייה למצפונם ורחמיהם של אזרחיה ומתרומותיהם למען את מה שמחובתה לממן ומעניין שלא היה צורך בשום טלתרום למען אספקת שירותי בריאות בלתי מוגבלים בסכום ובמקום לשועי הארץ, או ב„טלתרום" להקמת יישובי רפאים בגדה המערבית: בנושאים חשובים אלה אין הממשלה מוכנה לסמוך על מצפונם וטוב־ליבם של אזרחיה...!

ככל שהדבר קשה ומביך, הריני להצהיר: מכיסי לא תצא שום אגורה למבצע „טלתרום" זה — כל עוד לא יבטיח שר האוצר בפירוש, שלא תהיינה עוד פגיעות בהכנסות הקשישים, והכספים שהצטברו עד כה במסגרת חוק ביטוח סיעוד ואלה שייגבו מעתה ואילך יוקדשו מיידית למטרות שלשמן נחקק חוק זה. לא אני אהיה עלה ותאנה שמאחוריו יסתתרו שרי האוצר, הבריאות, הרווחה וכל האחרים הנוגעים בדבר.

רעיה רטיג

הסקטור האילם

הקשישים אינם יכולים לנהל את מאבקם לבד — קולם נחלש והולך כדי למנוע את קיפוחם — צריך מישהו אחר להיאבק למענם

מאת גדי יציב

כאשר הקשישים מקופחים בחברה — לא מפני שהם „לא יצרניים" הם מקופחים. החברה שלנו, בעצם כל חברה, מלאה וגדושה בסקטורים בלתי־יצרניים, אשר לא זו בלבד שאין הם מקופחים — אלא הם ניצבים בראש טבלת מקבלי טובות־ההנאה.

הקשישים, בניגוד לסקטורים אלה, הרי היו יצרנים בשנים קודמות, ויש להם לפיכך מניות־בכורה בפירות הייצור שכיום נוגסים בהם הצעירים בכל פה. כאשר הקשישים מקופחים בחברה — הם מקופחים משום שאין הם יכולים להרים קול, משום מפני שגם הקול הולך ונחלש בימי שיבה וזיקנה.

כאשר הקשישים מקופחים, אפוא, יש בכך לא רק עדות לשחיתות־מידות, אלא גם לתפיסה וולגרית, ואפילו מעוותת, של הסדר הדמוקרטי: על פי תפיסה זו מתחלקות טובות ההנאה בין הסקטורים החברתיים השונים על פי הייצוג שיש לכל סקטור במקום שבו התביעות הסקטוריאליות נשמעות ונידונות. כדי להשמיע תביעה סקטוריאלית יש להתארגן, ולכך דרוש כוח, דרושה יוזמה, דרושים מאמצים גדולים.

„סקטור הקשישים" איננו מסוגל להתארגן, ולכן איננו מסוגל להגיש תביעה אפקטיבית — בשום מקום שבו נופלות ההכרעות על אופן הקצאת התגמולים בחברה. מבחינה זו, וזו הבחינה הקובעת על פי תפיסה־וולגרית־אבל־רווחת למדי — יש ל„סקטור הקשישים" חסרון חמור מאד ביחס לכל מיעוט חברתי אחר. במילים פשוטות: סקטור הקשישים הוא הסקטור היחידי בחברה שאיננו יכול לנהל בעצמו את מאבקיו. זהו סקטור אשר כדי למנוע את קיפוחו — מישהו אחר צריך להיאבק למענו.

משל דמוקרטי

אם, לעומת זה, מתקבל העקרון שאנשים אשר אינם קשישים צריכים לנהל את מאבקיהם של הקשישים מפני שכך ראוי והוגן יותר, ואם גם מכלילים עקרון זה וקובעים שאנשים בכלל צריכים לנהל מאבקים גם למען מי שאין הם כלולים בסקטור החברתי שלו — מתקבלת התפיסה הדמוקרטית האמיתית. על פי תפיסה זו, אופן הקצאת התגמולים החברתיים אינו נקבע בשוק חופשי, שבו רשאים להשתתף רק אלה שיש להם כסף כדי לבקש ולהציע — אלא התגמולים מתחלקים על פי שיקול דעת המבוסס על עקרונות של צדק חברתי. הצדדים השונים, המיוצגים במקום שבו מתקבלות ההחלטות, מתווכחים ביניהם על טיבה ותוכנה של תפיסת הצדק שלהם, ועל טיבו ותוכנו של האינטרס הקולקטיבי — ואין הם מסתפקים בהעלאת תביעות סקטוריאליות.

מנקודת־ראות זו, אפשר להתייחס למאבק למען הקשישים כאל משל, והנמשל מכסה כמעט כל ויכוח ציבורי שעולה על הדעת: מן הוויכוח על סוציאליזם־כן־או־לא, ועל טיב הדמוקרטיה, ועד הוויכוח על שיטת הבחירות הראויה לנו. עד כאן — כאשר מניחים כי אכן יש אינטרסים שונים. „שלהם" לעומת „שלנו".

אינטרס „שלהם"־„שלנו"

מעבר לכך, כאשר מדובר במאבק למען זכויות הקשישים יש כמובן עוד משל־דמוקרטי אחר בולט, וגם יסודי יותר: כיוון שבסופו של דבר כל אחד מאיתנו מבקש מאד להגיע בריא ושלם ל„סקטור" זה של קשישים — הרי המאבק למען האינטרס „שלהם" הוא בעצם גם המאבק למען האינטרס „שלנו". קחו עכשיו את הפסוק האחרון הזה, ונסו להחיל אותו על המאבק למען זכויותיו של כל מיעוט מקופח אחר, אשר אין כל סיכוי שבעולם שנשתייך אליו ביום מן הימים. מי שהצליח לבצע החלה כזאת, למשל על ערבים בישראל או על יהודים ברוסיה או על כל מיעוט אחר, וגם להפנים את ההחלה הזאת ולהסכים לה בכל לב — עליו ניתן לומר שהוא גם מי שהצליח לטעת בקרב־עצמו את עיקרי־היסוד של הדמוקרטיה: היכולת להזדהות אישית עם מאוויו של הזולת, להכיר בזכויותיו, ולהיאבק למענו.

כאשר שנוררתם...

מאת לוי מורב

תשדיר השירות של נעמת ל„טובת" הקשישים מעורר את חמתי זה כמה ימים. בכל פעם שאני רואה כיצד חושפים את הקשישים הנאים, המשכילים מהבית ההוא ברחוב טרומפלדור בת"א ללעג, אני מוכרח להודות שאני נמלא כעס, זעם וכלימה.

מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמ"ת, היא חברה מכובדת בוועד הציבורי להצלת המשק. הוועד הזה מסביר לציבור כמה התוכנית הכלכלית להעברת מאות מיליוני דולרים מכיסם של השכירים, הקשישים והפנסיונרים לכיסם של בעלי הנכסים הפיננסיים, חיונית למשק. במקום להיאבק בעד תוכנית כלכלית שתפתור את הבעיות על חשבון ההון, נאבקת הגברת לובלסקי בעד פתרון הבעיות על חשבון החלשים, החולים והקשישים.

לא מפריע גם, כהוא זה, לגברת הזאת האמורה לייצג את האינטרסים של הנשים העובדות, לכנס מסיבת עיתונאים משותפת עם נשות היהלומנים ב„גן אורנים" בת"א, כדי לגייס במשותף עשרת אלפים דולר(!!) למבצע „טלתרום למען הקשיש". אילו שילמו הבעלים של נשות היהלומנים מס אמת, לא רק כלשונו אלא גם כרוחו, לא היה צורך ב„טלתרום", כי לאוצר היו בקופתו עוד כמה עשרות ואולי מאות מיליוני דולרים. דבר שהיה מונע את הצורך לקצץ בסובסידיות לחלב, למרגרינה ולתחבורה הציבורית.

אבל לא רק הצביעות המתחסדת של מזכ"ל נעמת מרתיחה את דמי. אותי חינכו בבית ספר על שלילת הגולה והגלותיות. לי הסבירו בשירה, בפרוזה, בזימרה ובצליל שהדבר הנורא ביותר הוא „השנור". שבמדינה מתוקנת ובחברה צודקת השכר והפנסיה לכולם צריכים להבטיח קיום בכבוד. כולנו גדלנו על שירו הנורא של ח.נ. ביאליק, כאשר שנוררתם תשנוררו. כל הדור שלי נדר לא להגיע למצב הזה.

ומאז 1977 אנחנו מוצפים ב„שנור". תן תרומה היא הסיסמה. ללייבי, לעיוורים, לאקיים, למלחמה בסרטן, למגן דוד אדום, לאגודה למען החייל, לקשישים ולילדים

(המשך בעמוד 6)

הם לא זקוקים לנדבות (צילום: ריבה סגל)

קשיש וטוב לו

מאת קאסם זייד

החברה הערבית, הידועה כחברה אבהית, מהדרת את פני זקניה. הזקן הערבי עומד בראש הפיראמידה המשפחתית. מלתו שלו היא מלה ובניו לא יעזו להמרות את פיו. הזקנים הערביים מעורים ומעורבים בכל ענייני החברה. דת האיסלאם מסייעת לשיפור מעמדם. האיסלאם מטיף לכיבוד אב וקושר את כבוד האב עם כבוד האל. גם דברי החוכמה הערביים מרעיפים שבחים על חוכמת הזקנים.

המודרניזציה אינה מצליחה עדיין לכרסם במעמדו של הסבא, „אבו מוחמד". אפילו בתחום הפוליטי סבא „אבו מוחמד" הוא עדיין ממליך מלכים. צעירים אינטלקטואלים, המתמודדים על תפקידים פוליטיים בחברה הערבית, זקוקים לברכתם של זקני החמולה.

אומנם, בזמן האחרון הזקנים מפנים את מקומם בעניינים הפוליטיים־חברתיים לבנים הצעירים. אך נשמר יחס של כבוד הדדי בין שני הדורות. המהפיכה שהתחוללה בחברה הישראלית הייתה בהסכמת שני הצדדים, ללא קורבנות וללא מנצחים ומנוצחים.

סיפורי סבתא

תוכניות הילדים בטלוויזיה לא דחקו את את רגליה של הסבתא בחברה הערבית. סיפוריה נופלים על אוזניהם הכרויות של הנכדים והנינים, המוסיפים — בעיקר בימי החורף — להצטופף סביב הסבתא ולהקשיב לסיפוריה.

על מעמדו הטוב של הזקן בחברה הערבית יעיד העדר בתי־אבות ערביים. בארץ יש בסך הכל שניים כאלה. החברה הערבית מתייחסת בבוז ובגינוי לבנים שאינם חולקים כבוד להוריהם. לכן בנים נמנעים מלשלוח את הוריהם לבתי זקנים, והם מטפלים בהוריהם בכל הכבוד הראוי להם. גם כשהם זקנים חולניים אין הבנים רואים בהם נטל. לא אחת קורה שהבנים רבים ביניהם על הכבוד לאכסן בביתם את ההורים הקשישים. בן שהוריו גרים בביתו נחשב לבר־מזל, שזוכה באהבת ההורים.

החוקים הסוציאליים במדינה מסייעים גם הם למעמדם המכובד של ההורים הערבים. ההורים הקשישים אינם מהווים נטל כלכלי על בניהם. קצבאות הזיקנה שמשלם להם הביטוח הלאומי מסייעות להורים אלה להתקיים בכבוד בלי להכביד על ילדיהם.

התרפקות על העבר

אומנם כיום הבנים הם אוטונומיים מבחינה כלכלית ואינם עובדים במשקו של אבא, אך ההורים אינם תלויים כלכלית בילדיהם. לפעמים ההיפך הוא הנכון.

על אף הכבוד שזוכים הזקנים הערבים לו, מתרפקים על העבר. אך טבעי הוא שהם מגלים דאגה מן המודרניזציה הכרסום במעמדם. בהתרגשות הם זוכרים לטובה את „אל־דיוואן" — בתי האירוח שהיו מקום

החברה הערבית מהדרת פני זקניה ■ הבנים נמנעים מלשלוח את הוריהם לבתי־אבות

בילוי מהנה ומעניין לזקנים, בעת האחרונה בתים אלה כמעט ונעלמו כליל מנוף הכפר הערבי, ואת מקומם תפסו בכפרים הערביים מועדוני הקשישים, המשותפים למשרד העבודה־והרווחה ולמועצות המקומיות. ברוב היישובים הערביים הגדולים הוקמו מועדונים לקשישים.

מועצות ערביות משתדלות לענות על דרישותיהם של הזקנים. מועדוני הקשישים מופעלים במידת האפשר בשיטת „אל־דיוואן" של ימי קדם. [illegible] קפה „סאדה" — קפה מר — כפי שהדבר היה מקובל ב„אל־דיוואן", ומספרים סיפורים על רא ועל הא וגם מקומה של הפוליטיקה לא נפקד משיחותיהם.

בשיחותיי עם זקנים ערבים לא שמעתי תלונות מיוחדות על מעמדו של הקשיש בחברה הערבית. רבים סיפרו בגאווה על הכבוד שמעניקים להם ילדיהם. „אבו חסאן" מאום אל־פאחם, מבאי מועדון הקשישים בעיר, אמר לי: „אלוהים ישמור את חסאן ואחיו, הם אינם עושים דבר קטן בלי להתייעץ בי". טענות יש להם, כלפי משרד העבודה והרווחה והמועצות המקומיות: הם תובעים לשפר ולייעל את שירותי המועדונים שלהם. אך בסך הכל, מעמדו של הזקן בחברה הערבית הוא בכל טוב, הזקן עדיין נהנה ממעמד נכבד ורם.

„טלתרום" לא יועיל להם

ארבעה חודשים נשארה יוליה פרינץ בבית־החולים, ובמשך כל הזמן לא ביקר אצלה אפילו אדם אחד. לרופאים שרצו לשלחה לביתה אמרה שאין לה בית.

מאת שלי יחימוביץ

בשבוע שעבר התייצב ד"ר יוחנן סיזור, רופא מבית־החולים סורוקה בבית משפט השלום בבאר־שבע. ד"ר סיזור ביקש מהשופט יצחק לזכמן להורות על ביצוע ניתוח שלאחר המוות בגופתה של קשישה שנפטרה, יוליה פרינץ. במהלך הדיון העגיילי בשאלה אם אכן יש לבצע את הנתיחה, נפרש סיפורה העגום של הקשישה המנוחה.

יוליה פרינץ בת ה־80 הגיעה לבית־החולים סורוקה כשהיא סובלת מצהבת חסימתית ומזיהום קשה בדרכי המרה. שני הניתוחים שבוצעו בה — נכשלו, ומצבה לא שופר. הרופאים אמרו לה כי היא יכולה לשוב לביתה. היא ענתה להם כי אין לה בית. ארבעה חודשים נשארה יוליה פרינץ בבית־החולים. במהלך ארבעת החודשים הללו לא ביקר אותה אפילו אדם אחד, היא התנהגה, סיפרו הרופאים, כאילו סוף סוף הגיעה אל המנוחה והנחלה. מוקפת אנשים, ארוחותיה מובאות לה למיטתה, הצוות מתעניין בבריאותה.

לשיא ההתעניינות זכתה יוליה פרינץ לאחר מותה. הרופאים חששו כי במחלתה הזיהומית הייתה סכנת הידבקות לצוות המטפל. כדי לקבוע אם אכן יש לטפל בצוות, היה צורך לבצע נתיחה שלאחר המוות. הנוהל המקובל באישור או באי־אישור נתיחה, הוא התייצבות בני משפחת הנפטר והבעת הסכמה, או אי־הסכמה, לביצוע הנתיחה. במקרה של יוליה פרינץ לא התייצב איש בבית־המשפט. השופט שדרש מד"ר סיזור להביא לדיון קרוב משפחה, סירב להאמין כי אכן לא נמצא אדם אחד שיגלה התעניינות בקשישה המנוחה. השופט לא אישר את ביצוע הנתיחה, משום שלא היה קרוב משפחה שיביע הסכמתו לכך.

פתק לגבאי

קשיש אחר, שלא חיכה לחסדי בית־החולים, וגם לא לחסדי שמיים, היה הרב רוזנפלד. בן ה־75 נמצא ללא רוח חיים בביתו, לאחר שתלה עצמו. בחקירת המוות הסתבר כי שבועיים לפני ששם קץ לחייו, שוחרר רוזנפלד מבית־החולים, לאחר שאושפז בעקבות אירוע מוחי. רופא ב„סורוקה" אמר לי: „רוזנפלד היה חולה בפרקינסון, הרבה זקנים בגילו סובלים מהמחלה, המלווה גם בתופעות נפשיות קשות של דיכאון. הטיפול בזקן כזה הוא קשה, בגלל השיקום הנפשי שהוא צריך, מבחינה רפואית מביאים את האדם לאיזון כימי, ואז הוא מתפקד טוב לתקופה מסויימת. אין ריפוי מוחלט. רב רוזנפלד, כמו אנשים אחרים במצבו, פיתח תלות עצמית בבית־החולים. הוא סירב לעזוב את המחלקה הנוירולוגית, ונשאר שם חודש וחצי לאחר שאמור היה להשתחרר".

גם אחרי שעזב רוזנפלד את בית־החולים הוא חש כמי שננטש ונבגד. ימים ספורים לפני

(המשך בעמוד 6)

ראש הדסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנסט

صورة عن الأصل

מכתבים לידיד

„סליחה על שנרצחנו"

נפתלי היקר,

סרטו של קלוד לנצמן „השואה" עדיין לא מוצג בישראל, והדבר מעורר פליאה. אין לי מושג מה הסיבה להתעלמות מסרט זה, שהוא יותר מאשר אירוע קולנועי. האומנם חשש מפני הפסדים כלכליים או רתיעה מפני חזרה לנושא הטראומטי, שממילא אין אנו יכולים להמלט ממנו, הוא אשר הדריך את העוסקים ביבוא הסרטים והקרנתם בארץ? או שמא אין הם מאמינים, כי יימצא בארץ קהל המסוגל להתמודד בצפייה בת 12 שעות (אם כי הסרט הגרמני „היימאט" זכה לקהל רב)?

מכל מקום, הסרט של לנצמן עורר ויכוחים רבים בצרפת ובפולין, שם התלבטו רבות, אך לבסוף התירו את הקרנת „השואה". הפולנים מתחו ביקורת מלכתחילה על קטעים נרחבים של הסרט, המבוסס על עדויות ושיחות עם פולנים על יחסם אל היהודים בימי הכיבוש הנאצי וגם כיום. עתה, לאחר שהסרט הזה מוקרן בפולין, נפתח שם ויכוח פומבי גדול, שרק בחלקו הקטן נושא אופי של חשבון־נפש, ועיקרו הוא אפולוגטי, תוך נסיון ליפות את יחסו של העם הפולני אל היהודים בכלל ובתקופת השואה בפרט.

מתוך שפע המאמרים שפורסמו בנושא זה משך את תשומת ליבי אחד שפורסם בשבועון הקומוניסטי הרשמי „פוליטיקה", תחת הכותרת: „השאלה היהודית". מאמר המתפרס על עמוד שלם של השבועון. מחברו אנדז'יי גז'גורצ'יק מנסה להציג את הבעיה בנימה אוביקטיבית, על רקע הניגוד בין היהדות לנצרות. זהו מעין סכסוך — כך המחבר — בין שתי השקפות העולם. בעוד היהדות מתייחסת אל הנצרות כאל הכפירה, הרי שדווקא הנצרות, שהיא „פיתוח היהדות", נושאת אופי ליבראלי וכלל אנושי. הנצרות, בניגוד ליהדות הכיתתית, אינה מתייחסת לזהות הלאומית כאל ערך אבסולוטי, ועל־פי השקפתה הדאגה לכל אדם חזקה יותר מאשר הקשר השבטי, הלאומי והמורשת התרבותית־לאומית. אם לצורך אהבת הזולת צריך לוותר על הזהות הלאומית, הרי חובה לעשות זאת.

לא אבוא כאן, במכתב אליך, להתמודד עם הטיעונים הפילוסופיים הללו בכתב־עת קומוניסטי, המפארים את האידיאולוגיה של הנצרות כמעין אינטרנאציונאליזם, המבטא אחוות־עמים אמיתית תחת דגלו של ישו הנוצרי. די רק להזכיר, כי הפרקטיקה של הכנסיה הנוצרית במשך דורות סתרה לחלוטין את הטענה הזאת, וכאשר עמי אירופה השונים, כולם עמים נוצריים, נלחמו זה בזה, היו צבאותיהם מובלים לקרב בלווי כמרים נושאי צלב, שעודדו את הנוצרים בני עמם לשחוט את הנוצרים של עם אחר, שאף הם היו זוכים לברכת ישו על־ידי הכמרים שלהם. למותר להזכיר כאן את ימי האינקביזיציה, שהיו ממש התגלמות של הפסוק „ואהבת לרעך כמוך" או את התנהגותו של האפיפיור בימי השואה — שתיקה מוחלטת נוכח השמדת מליוני יהודים.

הצגת הניגוד הזה בין היהדות לנצרות היתה נחוצה למחבר המאמר, כדי להציג לאחר מכן את היחסים בין היהודים לפולנים על פני מאות שנים כיחסי ניכור באשמת שני הצדדים. שני העמים, היהודים והפולנים, דגלו בבידוד הדדי שלעתים גלש לבוז, להיעדר התעניינות בגורלו של הזולת. שני העמים התאפיינו ברצון שני הצדדים לנצל זה את זה, בתחרות קיומית שגבלה בשנאה. הסימטריה הזאת בין הרוב הפולני השליט לבין המיעוט היהודי מודגמת בצורה פרימיטיבית מאוד.

אומר המחבר: הפולנים לא ראו פסול בניצול היהודים והדבר נגע לא רק לעניינים חומריים, אלא גם לעניני מין, למשל, אונס של יהודיה לא נחשב כלל כחטא. אבל, למשל, השרבקאי היהודי חשב „כיצד לרמות את הגוי". מכאן לא רב המרחק לקביעה המפתיעה (מכל מקום בימינו ובעיתון קומוניסטי) המצדיקה את הרדיפות הכלכליות של היהודים בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. רבים זוכרים עדיין את החרם על החנויות היהודיות, את

אימרתו של ראש ממשלה פולני, אשר הגיב על כך במלים: „חרם, אדרבא". כלומר, מתן לגיטימאציה לפעילות אנטישמית פרועה, שעברה לאחר מכן לפוגרומים. אותו גז'גורצ'יק מציג את החרם האנטישמי הזה (הנאצים התחילו בו בשנות השלושים בסימון חנויות יהודיות ברחובות „יודה" וההמשך היה ידוע) כ„התגוננות כלכלית טבעית" של הפולנים. הוא אפילו טוען, כי אין לראות ב„מתן זכויות יתר" לפולנים באוניברסיטאות (ביטוי מעודן למכסות לקבלת היהודים לאוניברסיטאות, לספסלים הנפרדים לסטודנטים היהודים, ולפוגרומים שנסתיימו בהכאת הסטודנטים היהודים ואף ברציחתם) מגמות שליליות. בצביעות האופיינית לו מוסיף המחבר, כי מקרים של אלימות פיזית היו „גרועים מבחינה מוסרית", אלא שהיקפם היה מצומצם.

ידידי, זהו תיאור המסלף מעיקרו את יחסי הפולנים והיהודים בהיסטוריה המורכבת של הדו־קיום ביניהם על פני הדורות. אינני נמנה עם אלה המציגים את תמונת היחסים הללו בצבעי שחור־לבן בלבד, ואיני בא להציג את כל הפולנים (או היהודים) כבעלי מגמה אחידה. היו לא מעט פולנים נאורים, אך ברובו הגדול של העם הפולני דבק חיידק האנטישמיות — אם על רקע דתי („יהודים צלבו את ישו"), שזכה לעידוד המימסד של הכנסיה, או על רקע כלכלי־חברתי, שניזון מתעמולה לאומנית מרושעת.

אולם כל הטיעונים הללו אינם אלא הקדמה של המחבר הפולני לקראת ההתמודדות עם התנהגות בני עמו בימי הכיבוש הנאצי. מראש אומר, שנמצאו אלפי פולנים (מתוך 20 מיליון), שגילו אהדה ליהודים נרדפים ואף עשו רבות להצלתם, לעתים תוך סיכון חייהם. אך אלה היו חריגים, בעוד שרובו המכריע של העם הפולני השקיף באדישות מוחלטת על השמדת היהודים, או שסייע במישרין ובעקיפין במלאכתם של הנאצים. זו איננה עובדה היסטורית בלבד — זהו נסיונם של היהודים שנותרו בחיים ואשר יכולים להעיד על התנהגותם של שכניהם במשך הדורות.

והנה, מחבר המאמר ב„פוליטיקה" מגיע לשלוש מסקנות מרחיקות ומקוממות כאחד. ראשית, הניכור בין שני העמים (שעליו הוא דיבר לפני־כן) לא סייע לארגון ההצלה על־ידי הפולנים. ובניכור זה היו אשמים שני הצדדים. שנית, יש להניח ששום עם, אילו היה נתון במצבם של הפולנים, לא היה מסוגל לעשות יותר מאשר „עשינו למען היהודים". שלישית, אפשר להניח, כי אילו הגורל התהפך ואנו היינו במצבם של היהודים, הרי שהם היו מגלים פחות נכונות לסייע להצלתנו.

ידידי, איני סבור שאתה זקוק לפירושים לגבי שלוש הקביעות, לרבות אותה הנחה בדיעבד, ש„גם היהודים לא היו מסייעים לפולנים" אילו נמצאו במצב דומה לזה של היהודים בימי השואה. אך המחבר הפולני מוכן לבסוף לגלות „רוחב לב" ולהודות, שאולי הפולנים לא היו משקיפים בשוויון נפש (והוא מעיר על עצמו כאותו מאלח) על משלוחי היהודים המובלים להרג, אלמלא החינוך ה„חולמני לאומי" (פשוט כך), שלא הכין אותם למצבים טראגיים כאלה. פתפותי ביצים. היה צריך להיות פשוט בן־אדם, והתכונה הזאת חסרה אצל רוב הפולנים.

וכעת בא אותו גז'גורצ'יק ומציע — תנחשו מה — „סליחה הדדית", כלומר, שאנו נסלח לפולנים, והם יסלחו לנו! „אנחנו סולחים ומבקשים סליחה" משום שהאשמה מוטלת על שני הצדדים. בשומעי את ההצעה האדיבה הזאת לא נותר לי אלא להצהיר, בשם מיליוני היהודים הנרצחים על אדמת פולין, אומנם על־ידי הנאצים, אך לעתים בסיוע הפולנים, ולרוב מתוך שמחה לאידם: „סליחה על שנרצחנו".

שלך בידידות
מארק גפן

האוויר מתקרר, האווירה מתלהטת

ישראל חייבת לחשב את צעדיה בזהירות – כל יירוט מטוס סורי מעל שמיה של לבנון עלול לשמש אמתלה לחימום הגיזרה ולהאצת תהליכים שאין לנו כל עניין בהם

מאת ישראל זמיר

החזית הסורית מזכירה מדי פעם את דוב החורף המנומנם, שלכאורה שום דבר אינו קורה אצלו. הוא ישן, מנמנם, מדי פעם מגרש זבוב טורדני, אך כל תנועה שלו, ממרחק של כ־1200 מטר מן העמדות, מכניסה אותנו לעירנות, בבחינת: למה הוא מתכוון כאשר הוא מסתובב לצד השני?

ואכן, הדוב הסורי החליף צד ולאחרונה סוריה יזמה מהלך אסטרטגי חריג ונועז, כאשר לאחר שבע שנות „ברוגז" ועויינות, פתחה בתהליך מזורז של הידברות עם ירדן. ולא עוד, אלא ירדן הגיבה לאלתר ובשמחה פתחה את זרועותיה לחידוש השיחות בין שתי הבירות.

בישראל „הידידות" החדשה הזאת עוררה שורה של סימני דאגה. האם פניו של חוסיין לאופציה סורית? האם האוריינטציה המצרית גוועת? כיצד „ידידות" זו תשפיע על חוסיין בכל הנוגע לשיחות עם ישראל? האין לפנינו ראשית בלימתה של יוזמת השלום המבוססת על מצרים־ירדן ופלשתינים שאינם אנשי אש"ף? חוסיין מינה לאחרונה ראש ממשלה חדש, זייד א־ריפאעי — מנהיג הידוע באוריינטציה הפרו־סורית שלו. האם זהו סימן כי ירדן החליטה על קו חדש מול התפיסה המצרית שדגלה בהסדרי שלום עם ישראל ניצבת סוריה שסיסמתה: „מאבק צבאי בכובש היהודי". ירדן ניצבה עד כה באמצע, עם נטייה חזקה לעבר מצרים. האם ירדן החליטה לרדת מגדר הדיסוסים הנצחית ולנחות במגרשה של סוריה ושמא לפנינו ראשיתה של חזית מתגבשת סוריה־עיראק־ירדן?

המזרח־התיכון התעורר לאחרונה משלוותו ובסיוען של המעצמות הגדולות החלה פעילות דיפלומאטית, שאת תוצאותיה קשה עדיין להעריך.

פשיטתה של ישראל בשבוע שעבר לעבר שטח שמצפון לרצועת הבטחון נועדה, לטענתו של שר הבטחון, לפגוע באירגונו של ג'יבריל ולא כוונה נגד סוריה. „לישראל אין עניין לפעול באיזורים שבשליטת הסורים", אמר השר. ולא עוד אלא בהתייחסו להפלת שני המטוסים הסוריים, הדגיש השר, שיש לראות בכך „מקרה מבודד" שלא יקרה פעם נוספת. צריך לראותו כחריג לחלוטין, ותקוותי היא שגם הסורים וגם אנחנו למדנו לקח מן העניין". הנה לכם עוד „התנצלות" ישראלית, לאחר הפלת שניים ממטוסיה של סוריה. זה כשלעצמו מהווה איום וסכנה שחייבו את שר הבטחון להתנצל, בבחינת „לא התכוונו להפיל לכם מטוסים".

חזית חדשה

אין זה סוד, כי הסורים מוכנים לדבר רק על ועידה בינלאומית בראשיתו של פתרון לסיכסוך. אך השליח האמריקני ריצ'ארד מרפי לא מצא בדמשק שום רמזים לנכונות למשא ומתן עם ישראל. לדעתו, הקו הסורי הוא נוקשה וכל שנותר לה לעשות הוא לגבש חזית אנטי־ישראלית רחבה, כאשר ירדן מצטרפת לאותה חזית ומותירה את מצרים מבודדת. המאבק בין סוריה למצרים על ההגמוניה בעולם הערבי קיבל לאחרונה תנופה משמעותית. המגמה היא — אלא אם כן תטורפד ברגע האחרון — ליצור בהדרגה שיתוף פעולה בטחוני־צבאי בין ירדן לבין סוריה. זוהי מציאות אסטרטגית חדשה לחלוטין, כאשר כל מאמציה של ארה"ב, להטיל את יהבה על ישראל, ירדן והפלשתינאים, תקרוס אל מול קו חדש ומאיים, שהוא ביסודו אנטי־ישראלי מובהק, התומך בעימות צבאי, והכולל את ירדן.

ישראל חייבת לחשב את צעדיה בזהירות. כל יירוט מטוס סורי שטס מעל שמיה של לבנון עלול לשמש אמתלה לחימום הגיזרה ולהאצת תהליכים, שלנו אין כל עניין בהם. חיל־האוויר חייב איפוא להיות יותר מאופק בתגובותיו. שמי לבנון, ככלות הכל, אינם נחלתנו הבלעדית, וזכותה של סוריה, כמו זכותנו־אנו, לטוס שם מבלי שניירט את מטוסיה.

הדוב הסורי לא רק התהפך על צידו האחר, אלא התנער מתרדמתו הארוכה והחל לכלכל את צעדיו. ישראל חייבת לבדוק את עצמה היטב היטב, להגיב על התגרויות ישירות ובאומץ, אך בשום אופן לא להיגרר לפרובוקציה. אם אנו חפצים להמשיך בקיצוצים להבראת המשק — אזי כל עימות צבאי, גם אם יסתיים בנצחון הכי מפואר, הוא בשבילנו עומס תקציבי הגובל באסון כלכלי. שיתוף־פעולה בטחוני צבאי בין ירדן לבין סוריה, מהווה לדידנו מציאות אסטרטגית חדשה באיזורנו.

„טלתרום" לא יועיל להם

(סוף מעמוד 5)

שהתאבד, סיפרה שכנתו, קלרה שדה, הוא נראה עומד ברחוב. לגבאי בית־הכנסת, שעבר לידו, נתן פתק, בו כתב שאינו יכול לחיות עוד במצב כזה. לשכניו אמר רוזנפלד כי אינו זקוק לעזרה. גבאי בית־הכנסת החל להביא לו חלב ולחם מדי בוקר, והוא גם זה שמצא אותו תלוי.

גם לרוזנפלד לא נמצא איש שיתעניין בו, גם לאחר מותו. את כספו, שלא היה מועט כלל, הוריש, בצוואתו, לסטודנטים מעוטי־יכולת.

דב רוזנפלד ויוליה פרינץ הם שניים מתוך ארבעה קשישים בבאר־שבע שמתו, או שמו קץ לחייהם, בחודשיים האחרונים, כשהם עזובים לחלוטין. שנותיהם האחרונות עברו עליהם בבדידות קשה ובתנאים מחפירים. לא במקרה, כל ארבעתם היו אשכנזים. חיה סמג'ה, שכנה אחרת של דב רוזנפלד, אמרה לי: „אצלנו זה לא היה קורה".

„אני לבד"

מול הקשישים בני עדות המזרח, המודקנים בתוך משפחותיהם, מטופלים ומוקפים בעשרות נכדים, יש בעיר מאות קשישים ערירים. יוצאי בריה"מ ודרום־אמריקה בעיקר. מרביתם עולים, שהגיעו ארצה בעשר השנים האחרונות ושוכנו על־ידי משרד הקליטה ב„הוסטלים" — מבנים רב־קומות שיש בהם כל השירותים — אם בית, מכבסה, מועדון. גם בבניין רעשני כזה יכול קשיש להיתמק בבדידות. „יש לי ילדה, אבל היא נשואה וגרה בחיפה עם הילדים. פעם בחודשיים היא באה, ואני לבד. פעם היה לי פה חבר, אבל הוא מת", אמרה לי חיה שטיינולץ, עולה מארגנטינה.

בבאר־שבע, עיר מודקנת שרבים מצעיריה נוטשים אותה, הקשישים הם אוכלוסיה שמטביעה את רישומה על העיר. אגף הרווחה בעירייה מספק להם מסגרות שיקלו על הבדידות. הסטאנדרט הוא „מועדון קשישים" הממוקם בתוך מועדון נוער, או בתוך מתנ"ס. הקשישים מועסקים שם בקליעת נצרים, בסריגה, בקריאת עיתונים. בעשר הם מקבלים פרוסת לחם בריבה ותה. בצהריים הם מוחזרים לבתיהם. בשום מקרה לא נוצר קשר, גם לא קשר יזום, עם באיו האחרים של המועדון/המתנ"ס. פעילות הנוער היא עניין נפרד. תכופות נוצרים אפילו עימותים על רקע הצפיפות: „הזקנים תפסו לנו את חדר הפינג־פונג".

יש קשישים אחרים, שהשכילו למלא את עודפי הזמן בפעילות התנדבותית. תחנות ההתרמה למגן־דוד־אדום ולוועד־למען־החייל מאויישות בקשישים מתנדבים. המזנון בבית־החולים סורוקה מופעל, בהתנדבות, על־ידי עשר קשישות פעלתניות. כך גם המזנון בבית־החייל בעיר.

כדי להשתלב בפעילותו של מועדון קשישים, או כדי לעסוק בפעולה התנדבותית — נדרשת מידה של קונפורמיות, שאינה מאפיינת דווקא את אוכלוסיית הקשישים. תכופות הם מעדיפים להיוותר בבדידות נזעמת, ואחר־כך הם שוקעים לתוך חולי והזנחה, ומתים בבדידות גמורה. במכולת הם קונים — שני מלפפונים, לבן אחד, שתי כנפיים. המזון הדל הזה והתשלום, הנמוך אמנם, יחסית, עבור הדיור — אוכלים את כל קצבת הזיקנה הזעומה.

ההזדקנות הטראגית והעלובה ביותר, — ועובדה זו עוברת כחוט השני בין כל מקרי המוות של קשישים ערירים — היא דווקא של אנשים אינטליגנטיים, אפילו צלולים, הם שפעם סיימו אוניברסיטה, שפעם היו צעירים שאפתניים, שלא חלמו על קבלת נדבה — מסרבים להשלים עם עליבות מצבם. יותר מכך — הם מסרבים לערב את הסביבה בדבר ניזקקותם הנפשית והכלכלית.

להם ה„טלתרום" הפילאנתרופי של לובלסקי־את־שמיר לא יעזור. הם לא יגעו בסוודרים שיביאו להם מתנדבות נעמת חייכניות. את מה שהם נזקקים לו, יש לתת להם מכוח הזכות, מכוח החוק, לא מכוח החסד.

שלי יחימוביץ'

כאשר

(המשך מעמוד 5)

נצרכים, צדקה ומתן בסתר הם עניין אישי. מי שהפך אותם לעסק תקשורתי גדול, כדי לגרוף פרסומת אישית, הוא לא יהודי. גמילות חסדים — הצניעה יפה לה על פי מסורת ישראל. מי שהתחנך בארץ הזאת לא יכול ולא צריך החגיגה התקשורתית המבחילה.

במישור „כלכוטק" הראוי לכל שבח, הביאו מישור מרגש ומזעזע. תשדיר השירות הופך את המזעזע לבנאלי, ואת הנורא לשעמום. תשדיר השירות הפך את הסבל האותנטי, הישיר של הזקנים ברחוב טרומפלדור, למטבע עובר לסוחר. בחברה רגישה ומתוקנת לא עושים דברים כאלה. אילו לא שדדה הממשלה את השכירים, הפנסיונרים, והחלשים, אילו במקום להעביר חוק המגן על הנכסים הפיננסיים, היתה הממשלה עומדת בהתחייבויותיה לקשישים ולאחרים — לא היה כלל צורך ב„טלתרום" ולא בטלאי־שלא.

המבצע הזה, כמו המדיניות הכלכלית, הם חרפה לחברה הישראלית.

לוי מורב

קרובים־רחוקים

מאת עוזי מחניימי

ישראל־סוריה: תסריט אפשרי

מאחר שלהערכתנו, לא עושים בארץ די כדי לנסות ולהגיע להסדר פוליטי עם סוריה, כוונתנו להבליט במדור זה את החשיבות העליונה שיש, לדעתנו, במניעת מלחמה עם החזקה שבאוייבותינו. בראש ובראשונה, יש להדגיש את חומרת המצב שאנו נמצאים בפניו, כי בראשונה מאז מלחמת השחרור, יש היום בידי סוריה אפשרות לצאת למלחמה נגד ישראל — ולבדה.

התברר לי עובדה, שלהערכתי, אינה ידועה לרוב הציבור האמון על יכולתו האינסופית של צה"ל: הסורים יכולים זה זמן לצאת למלחמה בחזית רמת־הגולן במהלך בינצבאי משולב אשר, יש להניח כי המערכת המודיעינית תוכל לחושפו בעוד מועד.

הצבא הסורי ערוך מאז יציאת כוחותיו מלבנון במלוא עוצמתו מול חזית רמת־הגולן. בהנחה כי שירותי המודיעין של ישראל אינם יודעים מה נעשה בחדרי החדרים בדמשק, ומתי הנשיא אסד יחליט עם אחיו או עם הצוות המצומצם של יועציו על יציאה למלחמה, יש להניח כי יידרש פרק זמן קצר בלבד עד שהצבא הסורי יתרגם את ההחלטה ליציאה למלחמה ולמהלכים אופרטיביים בשטח.

דביזיות השריון במרחב דמשק הן כוח האש העיקרי שישמש את סוריה בפריצה לרמת־הגולן. הדביזיות יכולות להגיע לגבול ישראל תוך זמן קצר. כך יכולים חיילי צה"ל בגולן לעמוד במפתיע בפני נחשולי טנקים סוריים, העולים עליהם במספרים. מה יקרה משלב זה ואילך — אין איש יודע. יתכן שהסורים ייבלמו על הגבול. יתכן, לעומת זאת — ואין זה בלתי־סביר לחלוטין — כי הסורים יצליחו.

להערכתי, כיבוש חלקי של רמת־הגולן על־ידי הסורים בהחלט אפשרי. אבל השאלה אינה האם יש ביכולתנו להכריע את המלחמה. אלא האם בכלל יתאפשר לנו, מסיבות פוליטיות ואחרות, להגיב על המלחמה שהסורים פתחו בה.

ניתן להעריך, כי הסורים מסוגלים למהלך מוגבל ומפתיע בגולן, כשהסורים יהיו משוכנעים כי אכן זה המצב, ייצאו למלחמתם המוגבלת, שתוצאותיה עלולות לא להיות לטובת ישראל. על כן, מדוע לא נקדים תרופה למכה ונחזיר את הגולן לסוריה, בתנאים הטובים ביותר מבחינתנו?

חומייני מתכונן להיעלם

שליט איראן, חומייני — מכשיר את הקרקע

בשבוע שעבר נבחר בטהראן יורש למנהיג הקשיש חומייני. פרשן היומון הממשלתי הסורי אל־תורה התייחס לנושא זה וכתב: השאלה העיקרית והחשובה היא מדוע נבחר עתה מונטזרי ליורשו של חומייני?

מה הקשר בין הבחירה לבין המצב הקשה של המשטר באיראן? נראה לנו, כי חומייני מתכונן להיעלם מהזירה המדינית בזמן הנוח לו, ולאו דווקא בטווח הזמן המיידי. לדעתנו, חומייני מכשיר את הקרקע לעזיבתו, מכיוון שהוא חש כי אינו מסוגל להחזיק ברסן השלטון לאור המצב הנוכחי של משטרו. חומייני מצא, כי השלטון מצוי במבוי סתום, וחסר תוחלת, וכי אין באפשרותו לחלץ את משטרו מהמצב. קודם להחלטתו — מוסיף הפרשן הסורי — דיבר חומייני על המצב הסבוך שמצויה בו איראן. פעם אחרת דיבר על נסיגה ברורה של משטרו, אשר אינו מעוניין לייצא את המהפכה האיסלמית בנשק וגייסות.

חומייני מרגיש, כי המשך שהותו בשלטון במצב זה פירושו מוות פוליטי לפני המוות הפיזי. לפיכך, החליט לברוח ולהטיל על יורשיו את האחריות למה שיתרחש. בריאותו של חומייני — אומר הפרשן הסורי — התערערה עוד קודם־לכן. עתה הידרדרה בריאות משטרו עד כדי כך, שהתייאש לחלוטין מהטיפול, והטיפול אינו יכול להינתן כך בכך עם המשך המלחמה. על כן, החליט חומייני לנטוש את המערכה ולהשאיר את השטח למונטזרי.

חומייני איבד, כנראה לחלוטין את אמונתו באפשרות לחלץ את משטרו מהסבך ההרסני, והוא מנסה עתה לחלץ את עצמו לפני מות משטרו החולה. יורשו — יודע לספר הפרשן הסורי — חסר יכולת לבלום את התמוטטות המשטר, במיוחד כאשר כוחות הדת בטהראן אורבים לפתחו עוד טרם נכנס לתפקיד ורואים בו כור־ועם־הארץ בפוליטיקה.

עבד אל־נאצר – סיפור מוזר

מי הרעיל את נאצר?

השבועון המצרי הנפוץ „אחר סאעה", פירסם באחד מגליונותיו האחרונים גירסה מעניינת שלא הושמעה עד עתה על נסיבות מותו של הנשיא הנערץ של מצרים, גמאל עבד אל־נאצר. הגירסה האחרונה על־פי העיתון, היא כי לא פחות, אלא מרגל ישראלי הוא אשר הרעיל את הנשיא המצרי, ומדובר ברופא מצרי, אשר גוייס על־ידי המודיעין הישראלי.

השבועון, המביא את הסיפור בהסתייגות רבה, מספר כי הרופא נקרא לטפל בנשיא נאצר ועיסה את גופו של הנשיא בתמיסת רעל. אשר נמסרה לו על־ידי שירותי המודיעין של ישראל. השבועון החליט לבדוק את הסיפור שנראה לו תמוה ואכן, שר העבודה המצרי מוחמד אחמד, אשר היה מהאנשים המקורבים ביותר לנשיא נאצר, הכחיש מכל וכל את הסיפור התמוה.

הסיפור אכן מוזר, אך מטבעם של סיפורים מסוג זה שהם נקלטים באופן סלקטיבי, ואני לא אתפלא אם האשמתו ברצח נאצר תתלווה לשורה אבסורדית של האשמות שנתקלים בהן [illegible]

שהתקציב יקצץ אותנו?

[illegible]

שיפורים ב„ערוץ השני" שלנו

משרד ההסברה הירדני סיים הכנת פרוייקטים של תוכנית החומש השלישית, לשנים 1986־1990. במסגרת זו הוקצו משאבים לרשות השידור ולטלוויזיה הירדנית. בתחום הרדיו, מתכננים הירדנים השקעה של 4.5 מיליון דינאר. נוסף על כך, מתכננים הירדנים פרויקט שידורי רדיו לדרום המדינה. מטרת הפרויקט להקיף את איזור הדרום בתדר הבינוני ובתדר אף.אם. עלות פרויקט זה — 200,000 אלף דינאר ירדניים. עוד מתכננים הירדנים הקמת תחנות שידור אף.אם. ניידות בעזרת ניידות שידור.

בתחום הטלוויזיה, מתכננים הירדנים להגביר את שידורי הטלוויזיה לדרום. במסגרת זו תוקם תחנה בהספק גבוה, שתקיף את דרום ירדן, דרום מדינת ישראל והחוף המצרי. הירדנים עומדים גם להקים פרויקט של אולפנים לטלוויזיה, לרדיו ולשידורי חדשות. הירדנים הקציבו סכום ניכר גם לשיפור הקליטה ברחבי הממלכה. ועתה תפעל בשיטת יו.אייץ.אף. פרויקט זה משלים את פרויקט הכיסוי הטלוויזיוני, שמספר שלבים ממנו כבר בוצעו. במסגרת תוכנית החומש יבנו הירדנים בית חדש לטלוויזיה שלהם.

במבנה החדש יהיו אולפן טלוויזיה על כל ציודו, סטודיו לשימור הסרטים והקסטות, מחלקת קולנוע וצילום ומחלקת צילום אלקטרוני ניידת. הוצאות פרוייקט זה מוערכות במיליון דינארים ירדניים.

הרושם הוא, כי כבר כיום מציעה הטלוויזיה הירדנית מבחר נאה של תוכניות לישראלי, העייף מהטלוויזיה הישראלית המשעממת. נראה כי תוכנית החומש הירדנית ועימה הפרוייקטים לשיפור הקליטה יביאו לכך, שיותר ויותר ישראלים יעברו לערוץ 6 הירדני.

רשות הקורא

הידוק החגורה — של מי?

ההקצבות וההוצאה של 200 מיליון שקלים במשך חצי שנה לריפוי „המיוחסים" בחו"ל, היא שערורייה ציבורית ממדרגה ראשונה, שאין לעבור עליה לסדר היום. בזמן של הקפאה, שחיקת שכר ואבטלה, בזמן שבבתי־חולים יש מחסור בתרופות וקיצוצים מרחיקי־לכת במזון, הפוגעים קשה בחולים — מרשים לעצמם משרד הבריאות ושר האוצר, התובעים מהציבור להדק את החגורה, לבזבז 200 מיליון שקל לריפוי מיוחסים בחו"ל. יש לברך את ח"כ חיים רימון שתבע מוועדת הכספים לבטל את ההסדר האומלל הזה ללא כל דיחוי.

נראה שממשלת האחדות הלאומית הגיעה למצב שאין לה בושה, ומזלזלת באזרחי המדינה, הזועמים זה שנה תמימה לשם מה צריך 25 שרים וסגנים במדינת ישראל. כך התבשרנו שהממשלה מעזה לאשר עוד שני סגני שרים, מיכאל דקל ורפאל פנחסי. ושר האוצר יצחק מודעי — התובע מהציבור להדק את החגורה — מציע למנות סגן שר שלישי, מהליברלים.

על אזרחי המדינה להביע אי־אמון בממשלה, ולתבוע ביטול החלטות שלא לצורך וללא היגיון.

אבא בוטביניק, רמת אביב

להתעורר בזמן

בוקר טוב, מפ"ם, נא לקום. בחייך, צריך להתעורר. נו, באמת, השמיעי קול. איזה יופי של יום היום — אז למה את לא קמה? הרי בסוף תקומי, או אולי, לפחות, תקומי בזמן?

בוקר טוב, מפ"ם. האם שום עירשה לא מפריעה לשנתך? מה כל־כך טוב לך?

אז בואי נתחיל: אחת־שתים — נבחר מוסדות; שלוש־ארבע — נעשה מיפקד; חמש־שש — נוריד שומן; שבע־שמונה — נרענן שורותינו; תשע־עשר — נקטין מנגנון; אחד־עשרה — נחליט מי אנחנו; והלאה... נחליט לאן נלך.

מליק גור, עין־שמר

אינני כנעני

איני מכיר את עזרא ריבליס. ריבליס גם אינו מכיר אותי. מן הקצף העולה מכעסו („יריקה בפני הציונות", „על המשמר" 1.11), כנגד דברים שאמרתי ב„אורגיה של שנאה" („על המשמר", 1.12), למד אני על אופיו של אדם שאינו מסוגל לרדת לתוכן הדברים שאינם תואמים את האגו הלאומי הגדול שלו. מן הראוי אם כן לתקן כמה מן הדברים, שריבליס רואה בהם עובדות או כמעט עובדות לגבי.

אני אויב הכנעניות ומעולם לא השתייכתי לשום קבוצה כנענית. נאבקתי בחריפות כנגד הכנעניות, בשל תפישותיה הלאומניות כנגד הפלשתינים והערבים בכלל. אין לי כל עניין בעיברות הערבים ואני בעד אינטגרציה חופשית של בני לאומים שונים, ללא מעורבות שלטונות וכוחות פוליטיים כלשהם. מעולם לא הצעתי ב„מרחב שמי" ואיחוד על בסיס אתני אינו מעניין אותי כלל. נשארתי נאמן ל„אחוות עמים" ול„פועלי כל הארצות התאחדו". אינני מרוצה מה„מתקדמת" — על אף הערכתי הרבה למתי פלד ולרבים אחרים בה — משום שקידמה של המפלגה הפרוגרסיבית הערבית הכרוכה עימה היא העלאתו של ימין לאומי ערבי על חשבון שמאל ערבי. ללח"י הצטרפתי בבחרותי, כיוון שהיה הגוף היחיד שהצהיר כי האויב שלנו הוא האימפריאליזם הבריטי ולא הערבים, בניגוד לאצ"ל וגם להגנה.

בימים אלה איני עוסק אלא בהומניזם חילוני ותפישתי את הבעיות הלאומיות ההיסטוריות נובעת מתוך תפישותי ההומניסטיות. זה קצת קשה להבין לאלה שהפכו את ההומניזם האוניברסאלי להומניזם לאומי או עדתי. לאחר שמסרתי לחבר ריבליס את כל הפרטים הדרושים להבנת מאמרי, אבקשו לחזור ולעיין בו וגם לכתוב מחדש את תגובתו, משום שעל תגובתו הנ"ל יכול לחתום גם ד"ר ישראל אלדד בעינים עצומות.

יצחק הסון, תל־אביב

לא בגימיקים

דורית גפן, ברשימתה „חילופי משמרות" („על המשמר", 4.12.85), מוסרת מפי מזכיר המרכז חנן ארז כי חילופי המשמרות של מפ"ם ושוועדה המרכזת הן חלק מתהליך „הבראתה מחדש של מפ"ם העצמאית". לקוראי „על המשמר" הנבוכים לא מסופר מאומה על „המוחלפים", המשמרת הקודמת, מי הם, מדוע וכיצד. סוג אינפורמציה כזה המסופק לקוראים מזכיר לי את הדיווחים ב„פראבדה".

לא מובן לי מאיזו בחינה המשמרת החדשה מסמלת את עצמאות מפ"ם, ולא מובן לי מדוע המשמרת הוותיקה, שסירבה „לרוץ" ולהיות מועמדת, סימלה את מפ"ם הבלתי עצמאית, והמשועבדת. זה שוב מסוג הקישקושים המאפיינים את אלה הסבורים שאפשר לחדש את נעוריה של מפ"ם בלחשים, בטריקים ובגימיקים.

נפתלי בן־משה, תל־אביב

אין המערכת חוזרת כתבי־יד ומכתבים הנשלחים אליה

מאת יעקב רבי (432)

מכלול הטעויות של מדינאי

אחד מחשובי המדינאים של ישראל רואיין בשבוע שעבר בתכנית טלוויזיה על-ידי שלושה שדרים ידועים. כדרכו השמיע המדינאי דברים של טעם, בין שדעותיו מקובלות על הכל ובין שאינן מקובלות. אבל יש שמעצם לשונו עורר תמיהה. הגייתו מורה, לא כתקנה. הוא אמר, למשל: „לא אנו במכלול הבעיות..." כך, „במכלול", בפתח ובשורוק. והרי כולנו הוגים: מכלול, בחיריק חולם. מכלול, היינו מערכת, דבר כולל, שלמות: מכלול עניינים, מכלול מעשיו של אדם, מכלול יצירותיו של אמן. זו מלה נפוצה למדי בעברית הישראלית, ואתה תוהה כיצד לא קלט אותה המדינאי שלנו כהגייתה הנכונה.

תאמר שבלשון עתירת משקלי-שם כמו עברית אפשר היה להגות גם מכלול, בפתח ושורוק, על משקל מסלול, מנעול. „אפשר היה" — אבל עובדה היא שלשוננו העדיפה לטבוע את המלה במשקל מפעול — מיכלול. ראשית היקרותו של שם זה — בלשון ימי הביניים: מכלול נקרא ספר הדקדוק הנודע של ר' דוד קמחי (הרד"ק). אותו ספר אכן היה מכלול הכללים של שפת-עבר מתוקנת. למעשה — של שפת המקרא, והוראותיו היו מקובלות ומחייבות בדקדוק העברי כמעט עד היום הזה, גם לאחר שהדקדוק הריאלי של העברית החדשה, הישראלית, סטה הרבה מכלליו של הרד"ק. — בעצם, המלה מכלול מצויה כבר במקרא, ומובנה שם כליל-יופי, כליל השלמות, פאר והדר: „סוסים ופרשים לבושי מכלול כולם" (יחזקאל ל"ח, 4). לכשתרצה יש בתנ"ך גם המלה מכלול, בפתח ושורוק, כהגיית המדינאי המרואיין, אך על כל פנים צורת-הרבים שלה, מכלולים, שוב ביחזקאל (כ"ז, 24), במשמע חפצי נוי, מחלצות פאר. כלומר כהוראה קרובה למיכלול המיקראי: „המה רוכליך במכלולים, בגלומי תכלת וריקמה". מכל מקום, אין ולא היה „מכלול" כהוראת מיכלול בעברית הישראלית.

עוד אמר המדינאי הנכבד למראיינו: „חסן מלך מארוקו לא ניסוג מהזמנתו..." כך, „ניסוג", נו"ן בחיריק, וצריך להיות, כמובן, נסוג נו"ן בקמץ.

איך נסביר טעויות אלו בדיבורו של איש חכם ונבון ומשכיל, שעברית היא לשונו מנעוריו? הייתי אומר שיש כאן תסמונת של אגוצנטריות לשונית, תכונה שהיא אופיינית לדוברי עברית רבים, המתוודעים אל מלים חדשות לא משמיעה אלא מקריאה; וכיוון שרוב הטקסטים העבריים אינם מנוקדים, לא ייפלא שטועים לעיתים בהגייתם של ווקאלים (תנועות). כך מן הסתם התוודע המדינאי שמדובר בו אל המלה מכלול בצורת „מכלול", בפתח ושורוק, שהיא קריאה אפשרית, ואל נסוג (גוף שלישי עבר) בתורת „ניסוג", נו"ן בחיריק, שגם היא קריאה אפשרית. האגוצנטריות הלשונית אינה בטעות כלשעצמה אלא בכך שאחר מאה"מ דבק דבקות עקשנית בקריאתו הראשונית. הלוא חזקה על המדינאי החשוב ששמע במשך השנים פעמים אין ספור את ההגיות הנכונות מיכלול, נסוג, אך הוא לא קלט ולא הפנים בתודעתו את מה ששמע. המרואיין דנן מוקף חבורה של יועצים צעירים, נדירים ומפולחים, ואפשר לתמוה שאף אחד מהם לא ראה להעיר את אוזני הבוס שלהם כל אימת שהוא נכשל בהגיות שגויות כמו „מכלול" ו„ניסוג" (לפני חודשים אחדים רואיין האיש באותה תוכנית טלוויזיונית והשיחה נסבה על יחסו לספרות — וגם אז השמיע כמה דברים שלא כדיוקם, מבחינת ההגייה או המשמעות). אולי רצוי שימנה לו יועץ לענייני לשון וספרות...

עוד באותו עניין

...העניין הוא הביטוי „להיות בעניינים" שנראה לי מקבילה הולמת לביטוי הסלנג האנגלי to be In (ר' שיחות על עברית 30, 25 בנובמבר). אבל כך כותב לי ידידי יואל דרום מכפר-מנחם:

„באחדים מעלוני הקיבוצים - נוהגה (או היתה נוהגה ומו"מ) כותרת-קבע לטורח יומי יומי:

להיות בIN יינים

„מקור ההתחכמות והמימרה הזאת, אם אינני טועה, בעלון מיוחד שהיו מוציאים צעירי קיבוץ בארי לפני כמה שנים — ובו לא היתה כותרת זו אלא אחת מאלף התחכמויות, לשון נופל-על-לשון ושאר המצאות שהעלו חיוכים, אף צחוקים (וכמובן, גם דברי ביקורת, ורוגז) על שפתיהם ועשית-שוכחם של חברי הקיבוץ".

תודה ליואל דרום על הערתו החכימה.

בעריכת עלינא תורי

מחול ראשון

„האנסמבל, ירושלים" — „רעש במערכת" בתמונה: (מימין) איה רימון-לוי, ניר בן-גן ודפנה איינבינדר

האנסמבל, ירושלים וצו האופנה

מאת גיורא מנור

ירושלים אינה משופעת בלהקות-מחול, וטוב מאוד „האנסמבל", מה שהיה פעם המרכז למחול בהנהלת פלורה קושמאן, ממשיך לפעול תחת בותרתו החדשה. ביהוד שלמופע שלו באולם מרכז גדאר בבר הגיע קהל צעיר ומעורב בנעשה. קשר זה לדור הצעיר של רקדנים ושבבעי-מחול מוכיח, שהברה הוא לקיים בעיר-הבירה מסגרות יוצרות ומבצעות בתחומי האמנות השונים, ואין צורך להפוך את ירושלים מבחינה אמנותית למרבר של תל-אביב.

בשעתו, כל עוד היתה פלורה קושמאן הכוח היוצר המרכזי של הקבוצה, נראה היה שהקו האמנותי שלה נפסק אי-שם בשנות השישים הראשונות, והסגנון ועצם הגישה לתנועה נותרו מאוזור, נאמנים לימי הזוהר של המחול המודרני מיסודן של אננה סוקולוב ובני דורה. האנסמבל, כפי שהוא מופיע היום בתכניתו החדשה, הצליח לגבור על פיגור זה ועל הדבקות בסגנונות העבר והגיע, בעצם, לקוטב השני: אל האופנתיות.

בתוכניה מציינים ארבע עבודות, המבוצעות על-ידי רקדני הלהקה, אבל משום מה מחוברים כל המחוללות הללו זה אל זה למעשה

העניין שבו, היה לדעתי, המחול „מרגזורי גרייס ואני", שיצרה הכוריאוגרפית האורחת הלגה לנגן. מחול זה בוצע על-ידי שלוש נשים: איה רימון-לוי, בתיה כהן ודפנה איינבינדר.

עבודתו של ניר בן-גל „מותים מצחוק", שנוצרה עבור הסרנה בגעתון, איבדה בדרכה לירושלים מחריפותה. זהו מחול בנוי היטב, המלווה במילים מושמעות על-ידי הרקדניות הלבושות שחורים, ונחוצה מידה של נוקשות או אפילו ציניות מה, כדי שהמסר האירוני יגיע לצופה. בביצוע הירושלמי נבלע הריקוד בורם הכללי של הערב ואיבד ממשמעותו.

ניר עצמו הגבר היחיד בין הרקדניות כולן הוא לא רק כוריאוגרף מבטיח אלא גם רקדן מעניין, אבל אף כי הוטל עליו גם תפקיד המנחה, החוזר בין קטע לקטע על משפט תנועתי עם נפילה לאחור ושאלה: „מה יש ליז", לא היה הפעם ממוקד דיו וכאילו חל איזה ריכוך לא רצוי בתנועתו, וגם קולו נשמע „לכן" וללא תהודה מספקת. באמת נשאלת השאלה: מה יש לו? ה„רעש במערכת" מאת דפנה איינבינדר מתחיל בכך שהכוריאוגרפית עצמה, איה רימון, וניר בן-גל נכנסים לבימה לבושי בבגדי-רחוב „מהוגנים" ומוצאים על גבי שלושה כיסאות שתי בובות, שאיתן הם מתחילים מיני מיניפולציות, ותוך כדי כך הם פושטים את הבגדים העליונים ונותרים

תיאטרון

ארבעה אוחזים בפרדס*

הפרדסן הקשיש אינו מבין את רומאנטיקת הטבע של המורה לבאלט, אהובתו, וממיר אותה בתאוות-בצע. אי הבנה זו מניעה אותו להעביר את הפרדס לאחיו, המתכוון לכורתו. „הפרדס" מאת יוסף בר יוסף ב„הבימה"

מאת אילן שיינפלד

האתוס החלוצי, ערכי ההגשמה וגם רגשות אנוש „סתם", הם הנבלעים בלועה של בורגנות זעירית וקטנונית במחזה „הפרדס" ליוסף בר יוסף, המועלה בימים אלה בתיאטרון „הבימה", בבימויו של אהרון אלמוג.

מנשה צירקין, פרדסן קשיש ואלמן (מישה אשרוב), חי יחד עם בועז, אחיו המפגר-למחצה (שלמה בר-שביט) בבית קטן מוקף פרדס. זה השקיע בפרדס את נשמתו, את עמל חייו, ומטפל בו כעת אך מעט, כדי להצילו מכיליון — וזה מתאווה לקבל מאחיו את הפרדס כדי לכורתו, כבמעין הוכחה ניצחת ל„כוחו" המפוקפק. לשניים יש גם אחות (טובה פרדו), אשה נשואה ואם לשתי בנות, החיה חיים של עקרת בית ומתחבלת תחבולות כדי לזכות בפרדס עבור שתי בנותיה. האח והאחות מנסים לשדך לאחיהם הקשיש אשה בוגרת, אחת כזו שתבטיח, בסופו של דבר, כי הפרדס יגיע לידיהם. אולם, למושבה מגיעה לפתע מורה לבאלט, (מרים זהר) עולה מרוסיה, המבקשת לפתוח במקום סטודיו למחול. האח הקשיש מתאהב בה, מניח לה לפתוח סטודיו בביתו, ועובר יחד עימה שינוי מהותי — הוא שב ומחרש ימיו כקדם, בנישקוקים תשאיים, ואמבטיות משותפות ועוד דברים ממין אלה, שהיו נעשים במושבות תמיד, אבל בחדרי חדרים.

אולם, האהבה סופה שאינה מאריכה ימים: החשדות והחיסוסים, הטבועים בחיי הבינוניות המיוצגים על-ידי משפחה זאת, מופעלים על-ידי האח והאחות אצל אחיהם הבוגר, והוא הופך עורו — ומתחיל לחשוד שמא כל רצונה של המורה לבאלט הוא לגזול ממנו את הפרדס. חשד, המוצא לו סימוכין, כביכול, בכל שהיא מתלהבת יותר מן הפרדס, וודאי כשהיא מחברת ריקוד בנושא „הפרדס".

הפרדסן הקשיש אינו מבין את רומאנטיקת הטבע של המורה לבאלט, אהובתו, והוא ממירה בתאוות-בצע, רכושנות וחמדנות. מחד גיסא הוא מחפש בה את ה„חלוצות, שהיו עובדות כמו החורים, עבודת פרך", ומאידך גיסא אינו יכול לקשר בין ראייתה הרומאנטית את הטבע, ותפסיתה אותו כמקור האור והיצירה, לבין היותה חלוצה בתחום המחול. אי-הבנה זו של מניעיה היא הגורמת לו להעביר, לבסוף, את הבעלות על הפרדס לאחיו המפגר-למחצה, המכין כבר פרוספקטים של משורים חשמליים לכריתת הפרדס, כמין עונג אינפנטילי. המחזה מסתיים כשהקשיש משוכנע כי הגיע להישג נעלה,

כמעניק חיים אינו אי-ההבנה היחיד, המאפיין את מנשה הפרדסן. הוא גם אינו מבין מהי אשה. איך הוא אומר למורה לבאלט, בעת התאהבותם? „היתה לי אשה מסודרת... אני לא הרגשתי אותה בכלל 40 שנה... אני לא יודע מי את. אין לך המלצות. את כל הזמן קופצת. את לא מפסיקה לדבר. את כמו טווס. אני לא ילד קטן. יש עקרונות בעולם. אדם צריך לחיות לפי עקרונות". כלומר, הוא מעריך את האשה הכנועה, הצייתנית, הצל-של-הבית, זו שנפטרה מן העולם, על האשה היוצרת, החושנית והייחודית, היא המורה לבאלט.

הערפה זו, ממש כמו החמצת הרומאנטיקה, היא פריו של תיבנות היתר של החיים, מכוחה של האידיאולוגיה. עובדה זו ניכרת, למשל,

בתמונה: מישה אשרוב ומרים זוהר „הפרדס" — „כל מה שאתה אוהב אתה חותך".

בהגחכה המעולה כל-כך של האידיאולוגיה, במהלך המונולוג שנושא מנשה עם בוא המורה לבאלט לראשונה לביתו. במבוכתו, ובהתרגשותו כי רבה, הוא משים עצמו שקוע בעבודה משרדית, ועם בואה או אומר — „בארץ ישראל צריך מהנדסים. לא באלט. להוציא לחם מן האדמה", ועוד מיני הבלויות, של מי שנושא דגל ריקן כמיגננה על שיברון האידיאולוגיה ועל ריקנותו הפנימית.

הריקנות, יחד עם הגישה הדו-ערכית לחיים, ניכרת אצל כל בני המשפחה, כך, גם אצל האחות, המבקשת לפגוע ביחסי אחיה עם המורה לבאלט, תוך כדי הגנבת חששה ...יבו. אך נשברת במהלך המחזה, ומודה כי ... מקנאת באשה חושנית וקלת תנועה זו, ...ום הראומטיזם שלה עצמה, המסמן בסופו ...דבר החמצה של החיים בכללותם.

...אמור, שבירות אלה בפסאורה הכמר...צית, בקיום הבורגני. המרוקן מאידיאות, ...ת אך מעט במהלך ההצגה, כדי לשוב ...שנה תוקף ובעוצמה רבה יותר. שיקומי ... האדם אינו אפשרי כלל במחזה כזה, וכך ...ים הכל טובעים בחשרנות ובשיברון-לב.

...שהריונות של שטינברג נוגעים בסוד הקיום.

הדברים יכולים היו להיראות כשאבלונה ואולם למעשה היצירות מצביעות דווקא על ציור אישי, אינטימי ומשכנע.

שטינברג בוחרת בקווים המעידים על צמיחה, התאוות, חדירות מפרות, זרימה קלילה הנעשית מעצמה, מעין אברים פנימיים נקביים וזכריים המתאחים לפרח אנדרוגני, הכולל בתוכו את ראשיתם של דברים. גם כאן — העבודות המוקדמות יותר טובות פחות.

אלו הם גישושים. ההדסים הוורודים מיותרים וההורוזאקיים, שמתבהרה בסופו של דבר, הוא זה המאפשר לנוע על הנייר הפשוט מאור, לא ממוסגר, לא מגוסה.

שתי תערוכות — שתי אמירות, שתי

עוזי שטראוס, „פירורי צמצומים"

תוצאה של התנסויות, האחת נגעה בדפנות השחור והשנייה הרקיעה אל מעבר לחומריות. בשני המקרים העבודות ללא כל ספק משקפות את התחושות היטב.

בגאלריה שי דגן מציג עוזי שטראוס, שהציג לפני בשנתיים בגאלריה גיא, אז לא מגאננו את התערוכה ראויה לסקירה במדורנו, עקב חדושה שהיא עדיין בתפורש הדרך. הפעם יוצא האמן עם עבודות בשלות ומעוררות עניין.

מה שהיה אז בחיתוליו — צורך עצום להתבטא בצורה אקספרסיבית, להחצין חששות ותחושות חזקות, שתוך לפעמים קודרות ובריוגליות — קרם עתה עור וגידים. הנופים באקריל ופאסטל באים כמערבולות, בעצם יש כאן גופי נפש, הרהורים פנימיים — נגועים לעתים קרובות באי-רציונאליציה — הלובשים בהשתנויות בוק צבעים כהים ובהירים, בתוך הערפולים הצבעוניים הרומים לבתמי חורשה. אפשר לדמיין פוטיבים הרומים לבני אדם, שדים, מפלצות — נופים הומים והושמים כרמשים. במיוחד כדאי להתרכז

התפשטה הודות אף אל נוף ריאלי, פתוח אך יותר, ואולם אין עדיין אינטגרציה מספקת מלבד שתי עבודות. בעבודה מספר 7 וגוף קיים, אך הוא נתון בורם של קו סוחף ומתעגל, וההסף את הדרים ליסודות אפוקליפטיים, למעין מפלצות המתגודדות למעלה בשמיים. הדברים אמורים אף לגבי עבודה מספר 4. היצירות המוצגות משמאל הן שירידי עבר מתסס ומקומן לא יכירן כאן. הקונטורים החוקים מרי, הצביעה וחומה וכמעט אחידה, אינם מצליחים להניע את הסיפים כפי שעושות זאת בעוצמה שאר העבודות. (התערוכה תינעל ב-10.12)

הרהורי נפש מוצגים גם בגאלריה שרה בגבעתיים, על-ידי דורית שטיינברג. אם לפני מספר שבועות נודנה תערוכת הריונות של

התחום המוניטארי: מחכים להתמוטטות

מאת צבי טימור

בימים אלה נמסר על-ידי בנק ישראל, כי הנכסים הכספיים שבידי הציבור עלו ל-42 מיליארד דולר — גידול של 15 אחוז תוך רבעון אחד. החוב הממשלתי לאזרחי המדינה גדל ל-37 מיליארד דולר, ובמקביל עלו תשלומי הריבית של הממשלה בגין חובות פנים והגיעו ל-4.2 מיליארד דולר. מאחר שהממשלה אינה מורעת את חובות הפנים בלי לחדשם, אלא מגלגלת אותם משנה לשנה, הרי שתוך 7 שנים, בשיעורי הריבית הקיימים, החוב הציבורי יכפיל את עצמו ויגיע ל-75 מיליארד דולר!

לאור (או שמא בצל) סכומים אלה, הנושא של קיצוץ נוסף של 200 מיליון דולר הופך לבעיה כלכלית שולית וחיוורת. אולם אצלנו רגילים לטפל במהומה רבה בנושאים שוליים, בעוד שבעניינים עיקריים מסרבים לגעת כל עוד אין התמוטטות, או לפחות מצב של סף התמוטטות.

כדי להמחיש את בעיית תשלומי הריבית של הממשלה יש להשוותם לכל ההכנסות בשכר. השכר הממוצע בארץ הוא קצת פחות מ-500 דולר לחודש, ועם עיגול קל כלפי מעלה, כ-6,000 דולר לשנה. במדינה 1.3 מיליון מפרנסים, מהם כמיליון שכירים. התמורה לעבודות השכירים נאמדת בכ-6 מיליארדי דולר ושכר עבודה זקוף לעצמאים, על-פי השכר הממוצע במשק (אכן, יש עצמאים קטנים, רוכלים, סוחרים ומקצועות אחרים, שאינם משתכרים הרבה יותר), מוסיף עוד כ-1.8 מיליארד דולר תמורה לעבודה. לפיכך, סך-הכל התמורה לעבודה, כולל בסקטור הציבורי והפרטי, נאמד ב-7.8 מיליארד דולר.

ומה קורה בריבית? אם נוסיף לתשלומי הריבית הממשלתית את תשלומי הריבית בסקטור הפרטי, המסתכמים לפי אחד החישובים ב-1.8 מיליארד דולר, נגיע למסקנה כי ההכנסות מריבית מגיעות, כל שנה לכ-78 אחוז מכלל התמורה מעבודה במשק, כולל שכר זקוף של העצמאיים.

כלומר, בישראל משלמים בפועל 6 מיליארד דולר שכר לשכירים, ועוד כ-6 מיליארד דולר ריבית לבעלי הנכסים הפיננסיים. אך המדיניות הכלכלית המרסנת מופעלת רק על המיגזר של השכר, או של ההכנסות מעבודה עצמית. ההכנסה מריבית, רובה ככולה, פטורה כלל ממסים, או לכל היותר מחויבת במס סופי של 35 אחוז, המנוכה במקור. למעשה, אין כל הצדקה למתן פטור ממס להכנסות מריבית, ואין שום סיבה לכך שאם הממשלה רוצה לשלם ריבית גבוהה יותר, היא תעשה זאת כהסוואה, באמצעות פטור ממס הכנסה. אם הממשלה רוצה, למשל, לשלם ריבית ריאלית נטו של 4% לשנה על חובותיה החדשים, עדיף שהיא תשלם 10 אחוז ריבית ברוטו, ותנכה מס רגיל מן התשלום הזה. מתן הפטור במקור מאפשר ספקולציות ומטשטש את העלות האמיתית של הריבית למשק.

מס על הריבית

הטלת מס רגיל על כל תשלומי הריבית עשויה לפתור גם את הבעיה התקציבית. מס כזה לבטח יכניס סכום העולה על 200 מיליון הדולר השנויים במחלוקת בין האוצר ליתר המשרדים. אפילו נניח שמכל הריבית הממשלתית מנוכה מס בפועל של 35 אחוז, הרי העלאת הניכוי במקור, ל-45 אחוז, יכולה להעניק תוספת הכנסה מיידית של 420 מיליון דולר. מי שאינו חייב לשלם מס שולי של 45 אחוז על כלל הכנסותיו, יכול לבקש פטור, או לקבל החזר מתאים עם הגשת הדו"ח לשלטונות המס. אולם אין ספק כי הריבית הממשלתית משולמת ברובה לאנשים או לגופים החייבים בשיעור שולי של 60 אחוז. מס-אמת על ריבית צודק יותר ממס נוסף, שיוטל כתחליף על סקטור זה או אחר. הוא צודק יותר מהעלאת המיסוי העקיף נטו, הנעשה ע"י ביטול סובסידיות ללחם ולתחבורה ציבורית. הוא צודק יותר מהטלת מס על לימודים תיכוניים, או על ביקור אצל רופא. מיסוי הריבית יאפשר גם לממשלה להנהיג את הרפורמה במיסוי ההכנסה מעבודה, ולהוריד את הנטל המוטל עליה.

ויכוח סרק

הוויכוח על „קיצוץ" של 200 מיליון דולר בתקציב, או תוספת מיסים של 200 מיליון דולר, אינו אלא ויכוח סרק. אם הממשלה, תמורת אותם שיעורי מיסים, מספקת פחות שירותים ציבוריים, היא למעשה מעלה את מחירם של שירותים אלה. בעוד אותה כמות של שירותים ציבוריים יידרשו האזרחים לשלם יותר: חלק מן התוספת הם ישלמו בצורת מיסוי ישיר, וחלק עם קבלת השירות. אולם העובדה שאת אגרת הרישוי לרכב משלמים רק המשתמשים במכוניותיהם אינה הופכת את האגרה לאנטי-מס: זהו בעצם תשלום חובה, כלומר מס. כאשר יונהג שכר לימוד בבתי-הספר התיכוניים, ישלם כל הציבור תמורת חלק משירותי החינוך העל-יסודיים באמצעות מיסים ותשלומים לביטוח לאומי, וחלק ממנו ישלם גם מס-גולגולת עבור ילדיו הלומדים בתיכון. אולם כל אחד ממרכיבי התשלום הללו הוא מס, ומס על ילדים הלומדים בתיכון שגובהו נקבע לפי ההכנסה של ההורים, הוא הרבה פחות צודק מהמס הנגבה מריבית.

עוד רועה כשרותינו ללא כל חשש הפרה הקדושה של ה„חיסכון". כשעיניהם מופנות אלית, מתנגדים הכל להטלת מס על תקבולי הריבית. אולם ברור שמשק שאינו גדל, לא יוכל בעוד 7 שנים לשאת בנטל של חוב ציבורי כפול. לכן מגיני קדושת החיסכון היום, יגרמו לאובדן ערכו מחר. דווקא כל מגיני החיסכון לטווח הארוך חייבים לצדד בהטלת מס על הריבית. אחרת החיסכון יירד לטמיון.

תיקון מיידי, שהכרחי לבצע מהיום למחר בתחום הריבית, הוא הפסקת ההתחרות של הריבית על חיסכון לטווח הקצר עם הריבית על חיסכון לטווח הארוך. לא ייתכן כי הריבית על כסף לטווח קצר, תהיה גבוהה יותר מהריבית המשולמת על הפקדות לטווח הארוך. אין פלא, שלאור מדיניות מעוותת זו של בנק ישראל הוציאו המפקידים, לראשונה זה שנים רבות, כספים מקופות הגמל והעבירו אותם לתפ"סים למיניהם.

המדיניות המעודדת את החיסכון לטווח הקצר מגבירה גם את היבוא של מוצרי יוקרה, ואת הנסיעות לחו"ל. אולם בהתאם לעקרון נותיהם שלא לראות את העתיד, האוצר ובנק ישראל יביאו את הנושא המוניטארי כולו לידי התמוטטות, ורק לאחר מכן יטפלו בו ברצינות. בינתיים הם מעדיפים, יחד עם עשרות גאוני הכלכלה, להתעסק בבעיה שולית של 200 מיליוני דולרים.

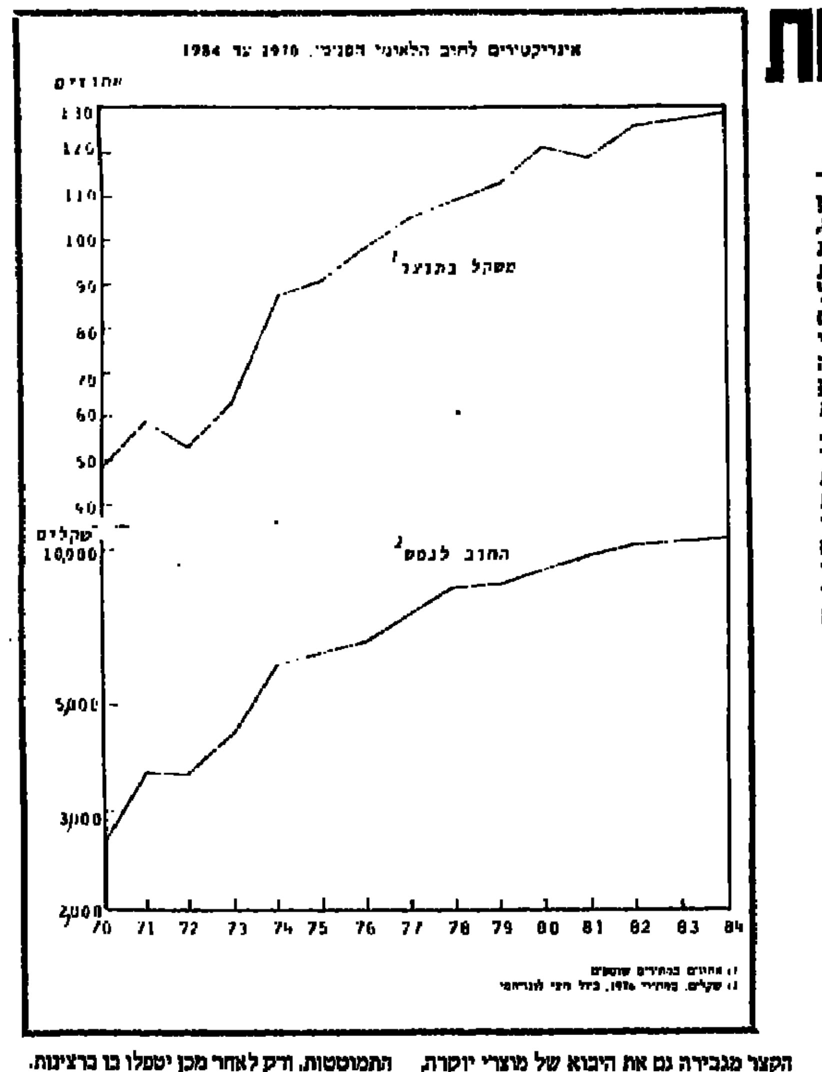

איך לצאת מן החובות

מאת ס. סבר

חוב ציבורי פנימי, תשלומי ריבית נומינאליים בפועל ותשלומי ריבית ריאליים, מחושבים באחוז מן התוצר הלאומי במדינות השוק המשותף

	היחס חוב/תוצר	ריבית שוטפת ברוטו באחוז מתוצר	ריבית ריאלית נטו באחוז מתוצר
גרמניה	41.0	3.0	1.6
צרפת	36.5	3.0	0.5
בריטניה	53.5	4.5	1.6
איטליה	100.0	10.0	3.1
דנמרק	68.0	9.5	2.8
אירלנד	128.0	11.0	3.3
הולנד	73.0	6.5	2.3
בלגיה	113.5	11.0	3.4
שוק משותף	59.0	5.3	1.5
ישראל	130.0	—	5.0

ריבית: תשלומים בפועל או מחושבים. לא ריבית זקופה.
חוב ציבורי: לפי כל ההגדרות הבינלאומיות, לא כולל חחובות של קרנות סוציאליות: פנסיה, גמל וביטוח לאומי, שאינן נחשבות כ„חוב פיננסי".

החוב של ממשלת ישראל, על כל שלוחותיה, לאזרחיה, אינו יוצא דופן, לא במבט היסטורי ולא בהשוואה בינלאומית, ובכל זאת הוא יחיד במינו. הסיבה לכך — היותו צמוד למדדי מחירים שונים. כלומר, „חסין בפני אינפלציה". אמנם, גם הצמדה „מלאה" היא רק חלקית מאד בתקופות של אינפלציה מואצת, ולו רק בגלל הפיגור ההכרחי שבין יום פירסום מדד המחירים המתאים לבין יום משיכת הכסף, אך בכל זאת התכונה המייחדת בעינה נשארת: ערכו הריאלי של החוב של ממשלתנו אינו נשחק בשיעור משמעותי בקצבי אינפלציה סבירים. לאמור, הממשלה אינה יכולה להשתמש באינפלציה כמכשיר להקלת עומס החוב הרובץ עליה.

מימון מלחמות תמיד יוצר חובות לאומיים. החוב הממשלתי הגיע בארה"ב, בסיום מלחמת העולם השנייה, לכ-120% מן התוצר הלאומי שלה, ובבריטניה לכ-300% מן התוצר. אך האינפלציות של שנות ה-50' וה-70' והורידו את עומס החובות לרמות נמוכות ביותר. רק בסוף שנות ה-70', עם העלייה הניכרת בשיעורי הריבית הנומינאלית והריאלית, ותפיחות הגרעונות התקציביים, שוב עולה היחס בין חוב לתוצר, אך אינו מתקרב לשיאים מלחמתיים. גם בארץ עלה היחס בין החוב הציבורי לתוצר הלאומי בעקבות כל המלחמות, והמימון השוטף הכבד של תקציבי הבטחון גם בעיתות שלום. בעבר הספירו הרחוק, שימש גיוס הון מן הציבור גם להשקעות, אולם באחרונה בקושי מספיק גיוס זה לגלגול חוב ישן.

במרבית מדינות המערב, כאשר החוב אינו „צמוד", הריבית המשולמת עליו כוללת את הפיצוי עבור האינפלציה, כלומר את הפרשי ההצמדה. מדידת עומס הריבית המוטל על המשק הלאומי צריכה להפריד בין ריבית ריאלית לנומינאלית; חישובים שנערכו בלשכת השוק האירופי המשותף מצביעים בבירור על כך, שתשלומי הריבית הריאליים במדינות אלו הם בדרך כלל כ-1.5% מן התוצר הלאומי, לעומת כ-6% אצלנו. אך בבלגיה, איטליה ואירלנד מגיע החוב הציבורי לשיעור גבוה מאד מן התוצר הלאומי, קרוב לשיעורנו, והריבית שמשלמת עליו הממשלה עולה על 3% מן התוצר הלאומי — אף שמדינות אלו לא התנסו באחרונה במלחמות כשלנו. גם הן מחפשות את נוסחת הקסם שתאפשר הקלת העומס העתידי.

וזהו שורש בעייתנו: הריבית הריאלית על החוב הציבורי בארץ גבוהה מאד, בשעה שקצב הצמיחה הריאלי נמוך מאד. בשנה האחרונה פותחה נוסחה מתמאטית, המקשרת בין חוב ממשלתי לקצב צמיחה של התוצר הלאומי ושערי הריבית. הנוסחה הזאת אומרת, כי כדי שהממשלה תוכל לגלגל חובות פנים, בתנאים של צמיחה איטית וריבית גבוהה, היא צריכה לממן לפחות חלק מתשלומי הריבית הריאליים על-ידי יצירת עודפים בתקציב. כלומר, התקציב לפני תשלומי ריבית צריך להיות בעודף, יותר הכנסות מהוצאות.

גודלו של העודף התקציבי נתון על-ידי משוואה פשוטה יחסית:

$$\text{עודף תקציבי הכרחי למימון חוב לאומי באחוז מן התוצר הלאומי} = (\text{יחס חוב/תוצר}) \times \frac{\text{ריבית ריאלית} - \text{קצב צמיחת התוצר}}{1 + \text{ריבית ריאלית}}$$

ואת, בתנאי שלטווח ארוך מאד נמצאת הממשלה במצב של שיווי משקל פיננסי (כלומר, מגיעה לאיזון ולהתייצבות ביחס שבין חוב לתוצר). אם נתרגם זאת למציאות הכלכלית שלנו, כאשר הריבית הריאלית היא 5% לשנה, והיחס בין חוב לתוצר כ-1.3, נקבל את התוצאה הבאה: צריך ליצור בתקציב הממשלתי עודף, בסדרי גודל של 3.5% עד 4% מן התוצר הלאומי, כדי לגלגל את החוב הציבורי בלי להגיע לכך שבאחד הימים יהיה כל התקציב קודש לתשלומי הריבית.

כמי שאפשר ללמוד מן הנוסחה (אשר פורסמה לראשונה ע"י פרופ' רודיגר דורנבוש והתפרסמה בגיליון העבודה של מרכז אירופי לחקר מדיניות כלכלית, בבריסל), הגורם הקובע את גודלו של העודף התקציבי והכרחי לגלגול חובות פנים מוצלח הוא הפרש בין ריבית ריאלית נטו לקצב צמיחה. אם תחליט הממשלה להטיל מיסים על הריבית, שהיא משלמת בעבור החוב שלה לאזרחיה, אפשר יהיה להוריד את חלקם של תשלומי ריבית (נטו) בתוצר הלאומי לכדי 4%. האצת קצב הצמיחה של התוצר הלאומי ל-4% לשנה תיצור מצב שבו גלגול החוב הציבורי לא יצריך כבר עודפים בתקציב. קצב צמיחה מהיר יותר — נאמר, 5% בשנה; הורדת הריבית הריאלית נטו ל-3% — יאפשרו קיום גרעונות בתקציב הממשלתי השוטף.

לא רק בצד התקציב

הפתרון לעומס החוב הלאומי אינו מצוי בצד התקציבי בלבד. העודפים הדרושים להפחתת העומס יביאו לאבטלה עצומה, בלי לפתור דבר, אלא תוך העמקת המשבר. שהרי כאשר התוצר הלאומי יורד, היחס בין חוב לתוצר עולה. צריך, ראשית, להקטין את תשלומי הריבית נטו על החוב, בין אם בדרך של מיסוי, או בשיטה אחרת. שנית, צריך להקטין את שיעור ההצמדה בפועל של הנכסים הפיננסיים, וצריך הן, כמה שצריך — לצמוח, להגדיל את התוצר, שהוא הבסיס להיחלצות.

*) ההגדרה הכלכלית המדוייקת של האיזון התקציבי היא, שהערך הנוכחי של כל שירותי החוב הפנימי בעתיד צריך להיות שווה לגודל של החוב היום.

גלגלי הבורסה

פעילות בולטת של קרנות בנק הפועלים

למניות ההסדר היה אתמול ביקוש התחלתי של 3.7 מיליארד שקל. במניות החופשיות הייתה מגמת שערים מעורבת. בשוק איגרות החוב היו ביקוש התחלתי של 4 מיליארדי שקלים, והיצע התחלתי של 4 מיליארדי שקלים בצמודות למדד, וביקוש התחלתי של 2.9 מיליארד שקל והיצע התחלתי של 1.2 מיליארד שקל בצמודות לדולר. במסחר בבורסה בלטה פעילותן של קרנות הנאמנות של בנק הפועלים.

הציבור השקיע אתמול 10 מיליארדי שקלים בקרנות נאמנות סולידיות וכ-2.5 מיליארד שקל בקרנות המתמחות בהשקעות במניות, מזה 5 מיליארדי שקלים בקרנות הסולידיות של בנק הפועלים ו-750 מיליון שקל בקרנות האחרות של בנק הפועלים.

הדולר השחור נע אתמול בין 1,570 ל-1,580 שקל, לאחר שביום ו' נסחר ב-1,600 שקל. ירידת מחירו ב-20 שקל הוסברה בהופעת מוכרי דולרים מן השטחים, שלא הופיעו ביום שישי.

בשוק המניות עלו אתמול 154 שערים, לעומת 129 שירדו ו-135 שנשארו בלי שינוי, מהם עלו 46 ב-5% ויותר וירדו 37 ב-5% ויותר. נרשמו 11 „קונים בלבד" ו-8 „מוכרים בלבד". המחזור בשוק המניות הגיע ל-6.7 מיליון שקל, מזה 3.2 מיליארד שקל במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר הייתה של כל"ל, שהמחזור בה הסתכם ב-801 מיליון שקל.

בשוק איגרות החוב עלו הצמודות למדד מסוג „שגיא" עד 0.5%. בסוג „גליל" היו ירידות עד 5.3% ועליות עד 4.5%. בצמודות ב-80% למדד בלבד נעו העליות בין 0.4% ל-1.9% והירידות בין 0.7% ל-3.3%. בצמודות לדולר היו עליות בסוג „אורמן" עד 0.5% ירדה רק הסדרה האחרונה — מס' 2508 — ב-1.8%. ב„ערמון" היו עליות עד 1.2% ב„גלבוע" שררו עליות עד 3%. המחזור בשוק אג"ח התקרב ל-5.8 מיליארד שקל, מזה 1.6 מיליארד שקל בצמודות ב-80% למדד בלבד.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 2.22% ל-3.09% תוך מחזור של 6.2 מיליארד שקל.

* „עמקי" ממפעלי סריגת הדריה, שבשנת 1984/85 עברה במעט הראשונה ב-50 שנות קיומה מריווחיות להפסד. הפסדה מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ב-1984/85 ל-58 מיליון שקל, לעומת רווח של 825 מיליון שקל ב-1983/84. יחד עם חלקה בהפסדי חברות בנות מסונפות ומוחזקות הגיע הפסדה המתואם ל-474 מיליון שקל ב-1984/85 לעומת רווח מתואם של 51 מיליון שקל ב-1983/84.

אלחנן הורוביץ

יותר סטודנטים פחות מרצים

מאת צביה בן־שלום

עוטה עור נוצץ

בעצם, האופנה ראשיתה בעור. אולי בקיץ כיסתה חווה אימנו את מערומיה בעלים גדולים, אך כשהגיע החורף הרג אדם איזה כבש, את בשרו אכלו ובפרוותו התעטפו. היום ביגדי עור הם הצעקה האחרונה באופנה, ורק קשה לזהות את העור הזה הנראה כקטיפה, או צמר. או משי: רך, גמיש, צבעוני, דו־מפלסי או בהדפסים מיוחדים.

לאחרונה יכולנו לחזות בתצוגות אופנת העור:

מערכת תלת־חלקית מכותנה בחדפסי ג'ינס (רחל אלקלעי לניכה)

● חוה שלמון, מעצבת הבית של ג'ינג'ט, הציגה את קולקציית חורף 85־86 באולמי ג'ו־אורנים. ההכנסות (200,000 ש' כרטיסי כניסה) נתרמו על־ידי הקהל, בעזרת נשות ניל"ה, לנצרכים למיניהם. חוה שלמון היא מעצבת זהירה ותרבותית. הז'אקטים גדולים, ארוכים ועם כיסים נוחים והדפסים של קוביות או פסים, המעניקים לפריט משחק אור וצל ואפילו דו־מפלסיות: מכנסיים צרים בקרסול ורחבים במותן, חצאיות רחבות וגם צרות באורך שאנל. ומעט מאוד מיני. פרווה ואבנים נוצצות משמשות כקישוט ויש גם שמלות עם קישוטי חיות או פרחים בעוד מוכסף.

● אחרי הצהריים הציגו דוגמניות לפני נשות העסקים את הקולקציה של „בגד עור", בעיצובו של אילן לוי. מועדון נשות העסקים של מלון קרלטון ת"א נפגש לארוחת מנחה, ואחרי זלילת העוגות בקצפת עם רוטב וניל יכלו רק לחלום על מותניים צרים ורגלים ארוכות כשל הדוגמניות. אלה הציגו חליפות בעלות גיזרה מחוייטת, כלומר: כתפיים מוגבהות, שרוול מורחב קצת ומותניים מודגשים וחצאיות עם משולשים המרחיבים את שוליהן לצורת פעמון. מותניות (באטלרדרסים) לא מתקבלות יפה בעור. החומר קשיח מדי ומתקפל על המותניים. יפים הם הצירופים של עור נאפה עם זאמש.

מערכת של בלוזון וחצאית מיני מנפח בסוף (עיצוב: חוה שלמון לג'ינג'ט)

● המפעל החדש רק בן שנה, לבגדי עור „סיקסאק" הציג קולקציה של המעצבת הצעירה בוגרת שנקר רחל ברמן, במלון דלטון בחסות אגודת ידידי „אסף הרופא". אך הכין לנו סיקסאק הפתעה במקום צבעים הרגילים לעור — שחור, חום, חול אולי אדום וכחול, צבע את העור שלו בצבעי חמניות, כתום־הורדל וירוק הדשא, והציג פריטים מקסימים כגון מותניות רחבות חוורות. רחל ברמן ניסתה את כוחה בשילוב של עור נאפה ואנטילופ ומאוד יפתו ועור רפס בפרחים או בצורות הנראות ככתב לא יכר.

● עודד פרוביזור חגג הפעם. אנו מכירים אותו כמעצב יוקרתי שבדרך כלל מכין קולקציות של פריטים מובחרים, אפילו חד־פעמיים. השידוך בין פרוביזור ו„ניכה" הביא אותו לשוק הקונפקציה, כלומר לייצור המוני יותר וזול יותר. בערב של „ידידי אסף הרופא" הציגה חברת ניכה שלושה קווי ייצור שונים. רעננים ושימושיים היו בגדי הבוקר והספורט בעיצובה של רחל אלקלעי. מערכות כותנה ברגם הג'ינס הבהיר. חולצות דומות לז'אקטים רחבים, חולצות קצרות, מכנסיים צרים ומעליהם חולצות גבריות בכל האורכים. מיוחדים היו הסריגים של רחל. בצבעי המסטיק והסוכריה־על־מקל ויפות מאד החצאיות הרחבות בהדפסי פייזלי.

עבודה משותפת עשו רחל אלקלעי ועודד פרוביזואר בקולקציית „16 פלוס" — בגדי ספורט כגון אימוניות מפוטר צבעוני וזוהר, שיאיר לנו את ימי הגשם הקודרים. מכנסי גרב וחולצות באורך הירכיים (טוניקה). פרוביזור אינו אוהב להסתיר את הקוו הנשי ובגדיו צמודים לגוף, מבליטים את המותניים, החזה, הרגליים, למרות האורך של הבגד. חגורות מרגישות את הטאליה ורוב החצאיות ישרות, חצאיות־סיגר. שמלות הערב מאוד רכות ואינן מאפשרות ללובשת להסתיר ולו מעט מגופה. אך היפות מכל היו בעיני החליפות המחוייטות הקלאסיות. חצאית צרה, ז'אקט „פרינסס" המדגיש את צורת שעון־החול של אופנת שנות ה־40, כיסים, חפתים וצווארון קטן מקטיפה בצבע נוגד לצבע החליפה.

אך למראה כל האופנה הזאת, יתוש קטן מתחיל לנקר: מה לכל זה ולאשה המשוחררת? אשה הנוהגת במכונית, עולה על סולם ומתמודדת עם מכונות, מחשבים, צבע, אבק ומכונות כתיבה. בבגדים של חורף 85־86 קשה מאוד לעשות את כל זה. מתקבל הרושם, שמעצבי האופנה רוצים להחזיר את האשה לימי „האשה הקטנה העדינה". לא רק פרוביזור מפלרטט עם דגמים עוצרי־תנועה אלה, עם חצאית צרה, שימלה המדגישה את הגוף והגורות הדומות יותר לקורסט. כל אלה

משחקי פסים ומלנז (עודד פרוביזור)

אינם מאפשרים לאשה תנועה חופשית. אפילו הנעליים צרות. אחרי עידן של נעליים ללא עקב חוזרו ה„פומפס" המהודרות. שלום לזרוק — יחי המהודר. נחמה אחת נשארה לנו: גם זה יעבור.

חיה יוסף

מי עוזר לעיוורים?

בבית העיוור והמרכז לשיקום של האגודה למען העיוור בהרצליה מועסקים 10 איש, ביניהם 59 עיוורים, העובדים במפעל תעסוקתי מוגן. גם כל האחרים נהם נכים. ביניהם נכי צה"ל (קטועי רגליים, יד סובלים משיתוק חלקי או מבעיות נוירולוגיות) העובדים כאן במסגרת שיקום מקצועי.

העיוורים עובדים בכמה ענפי תעסוקה: מתכת, פלאסטיקה, או אריזות והם מייצרים מוצרים או חלקי מוצרים למפעלי תעשיה: ל„מרגל" גליל ים (לשעוני מים), ולמפעל מנעולים. הנכים מועסקים במסגרת שיקום מקצועי ועובדים בעבודות שזקוקים בהן לראייה. יום יום אפשר לראות את העיוורים הבאים מכל יישובי השרון לבית העיוור. אומר שלמה לקס מנהל בית־העיוור ומרגיש שהעיוורים והנכים מופנים על־ידי הלשכות לשירותים חברתיים של הרשויות המקומיות ביישובי השרון.

לבית העיוור מופנים גם. לצורך איבחון ושיקום מקצועי, אנשים עם מוגבלות רפואית, שאינם יכולים לצאת לעבודה. משרד העבודה והרווחה מממן את הפעולות השוטפות של בית־העיוור והמרכז לשיקום. כן יש כאן מכון לכבדי ראיה שאליו מופנים אנשים שראייתם מתדרדרת, לשם בדיקה אופטימטרסטית ורפואית והתאמת עדשות טלסקופיות מיוחדות, כדי שיוכלו לראות ולקרוא. טיפול זה מאפשר אפילו הסבה מקצועית.

העיוורים והנכים עובדים עד שעה 3 אחרי־הצהריים. בשעות אחר־הצהריים הופך המקום למועדון, שבו לומדים העיוורים להשתמש במכונת כתיבה (רגילה וברייל), וכן בחוג לאנגלית. או בחוג תפירה. מטפלים כאן גם בילדים עיוורים, ובילדים של הורים עיוורים.

„כל עוד המימסד אינו יכול להקציב לאגודות למען העיוור את האמצעים הדרושים לטיפול בעיוור, תיאלץ האגודה לפנות לציבור הרחב ולהתרים אותו במסגרת למיבצע אור לעיוור כדי לממן מפעלי שיקום לעיוורים, ומפעלי תעסוקה מוגנים (עובדים בהם היום 1000 עיוורים), וכדי לרכוש להם ציוד חיוני. האגודות מטפלות ב־500 ילדים עיוורים תלמידי בתי־ספר ועוזרות לסטודנטים עיוורים לרכוש גם מכשירים שלא מקבלים מן המימסד. המרכז לעיוור בישראל רכש 40 מקלטי טלוויזיה במעגל סגור המגדילים את הכתב פי...49 ומסייעים לעיוורים אלה לצפות בטלוויזיה. — אומר הרצל מוכתר מפעילי המרכז.

פעילי האגודות למען העיוור ציינו שמשרד־הבריאות וקופת־חולים הפסיקו לממן לריפוי שיניים לעיוורים, בגלל הקיצוצים בתקציב. האגודה למען העיוור בהרצליה הקימה מרפאת שיניים לעיוורים בשכונת שביב בהרצליה, ועוורים מכל חלקי הארץ באים להרצליה לקבל במרפאה זו טיפול שיניים.

יהושע מרקוס

אוסקר ויילד
(1900־1854)

השנוא עליו — מעל דוכן העדים בבית־המשפט. המרקיז מקווינסברי הביא לפני שופטי בית־המשפט בלשים שעקבו אחרי השניים, והצהירו על יחסים הומוסקסואליים ביניהם. תושבי אנגליה ובית־המשפט הרשיעו את אוסקר ויילד (שטען: „בעבר השתמש העם בגלגל העינויים, עכשיו די לו בעיתונות").

לאחר המשפט בא אוסקר ויילד למשרד פרקליטו, עצוב ומצטער על שבזבז את כשרונותיו על שטויות שיש להן קשר לגיל ההתבגרות. האמפריי, פרקליטו, ביקש ממנו לברוח לפאריס בטרם ייאסר. ויילד לא האמין לאפשרות שבית־המשפט האנגלי יפגע בגאון שיש לו קבלות מרשימות. וכך טען לדברי מארווכס פורד, מחבר זיכרונותיו: „כלום אתה סבור שהם יעזו לגעת בי, המחבר של 'מניפתה של ליידי וינדרמיר'? אני אומר לך, הממשלה תיפול אם הם יעשו זאת. הצרפתים יכריזו מלחמה, אפילו אמריקה" הוא כנראה לא צדק, מאחר שאף אחד לא הכריז מלחמה כשוויילד הוטל לבית־הסוהר, למשך שנתיים. עם עבודת פרך. על אלפרד דאגלס אין שומעים דבר כל משך מאסרו של ויילד.

הוא אהב אותו והוא אהב אותו. אבל הוא, אוסקר ויילד, אהב אותו הרבה הרבה יותר, ולכן הטרגדיה נשארה כולה שלו. הוא כרע ברך ליופי שמצא אצל הלורד אלפרד דאגלס (בוזי), ובמשך היחד של השניים הוא אהב תמיד, ללא תנאים, ודאגלס — לא. דאגלס אהב ללא תנאים את דאגלס.

אוסקר ויילד, סופר ומחזאי אירי־אנגלי, שהקומדיות שלו נחשבות בספרות האנגלית לטובות ביותר לאחר שרידאן, נחשב בשנות חייו למי שכיבה את חוזר האחרון של המוסר המערבי. אולי מפני שהיה ציניקן שנון, הלבוש ביהירות מתגנדרת, עם חבצלת ביד וחמנית בדש. ואולי, ובעיקר, מפני שהיה גאון שהשפיע בדרך חייו, בלשונו ובכתיבתו על כאלה שלא אחכו לראות את השפעתו.

הם היו רבים ואוסקר התעמר בהם ללא־רחם. בעזרת לשונו הוא פטפט בנחת פנינים יקרות על אודות הטיפוסים הבינוניים והחסודים ששונאים אותו בסלונים: „יש נשים המבקשות לעשות סלון בביתן ואינן מצליחות אלא לעשות מסעדה", או: „הואיל ורוב בני־האדם חשים שעמום־בענייני־עצמם, הם מעדיפים לטפל בענייני זולתם".

הצמצוף הצלול על החברה האנגלית הלביש את הציבור האינטלקטואלי בבגדי נקם משוכללים, ובסופו של דבר הם שהביאו אותו למות טיפ־טיפה מוקדם מדי. וחבל. הוא הרי התחיל את חייו לא רע. ספריו הראשונים זכו להערכה רבה. הוא נשא לאשה את ליידי בראנקל, בת עשירים, שרכושה הרב היה יכול לאפשר לו חיי סופר ומחזאי שקטים ומוצלחים. הוא התקבל לחוגים השמורים לאנשי־רוח נכבדים, ובכלל חייו היו יכולים להיות חוויה יוצאת־מן־הכלל משתלמת.

עובדה, בשנים 1892־1895 חיבר אוסקר ויילד ארבע קומדיות חברתיות, מבריקות מבחינת הסיטואציות והדיאלוגים („מניפתה של ליידי וינדרמיר", „אשה של מה בכך", „חשיבותה של רצינות", „בעל אידיאלי" ואחר־כך „שלומית"). המחזות „שלומית" ו„חשיבותה של רצינות", נאסרו לביצוע באנגליה, אבל בצרפת זכו להצלחה פנטאסטית. במחזה „חשיבותה של רצינות", שיחקה שרה ברנארד והיא סחפה הרבה מחיאות כפיים על המשחק המצויין שלה.

אוסקר ויילד כעס לא מעט על האיסור של הצגת המחזות בארצו, אך ברור שהדרמה האמיתית לא היתה גנוזה בהישגיו של האמן, שכן רוצים להציג את המחזות שלו או שלא רוצים, או כן מבינים את המסות והסיפורים שהוא כותב, או שבכלל לא מבינים — זו היתה דרמה שהוא יכול היה לחיות איתה בנחת. כל ימי חייו, עם הידידות, ואחר־כך האהבה הגדולה שנרקמה בינו לבין אלפרד דאגלס, היודע ביותר בכינויו „בוזי". הוא לא היה יכול לחיות ביהירות באנגליה הוויקטוריאנית.

דאגלס היה בנו של המרקיז מקווינסברי, טיפוס גס ומחוספס, שתמך מאוד ביחסים הטרו־סקסואליים. בנו, דאגלס, היה ידוע קודם־כל כבחור יפהפה, מרשים מאוד בהופעתו, ואחר־כך כפוחז, קל־דעת, תובעני, הלקלק, ובסך־הכל טיפוס שמניעיו לעשות או לחגיר כך או אחרת, נובעים בעיקר כתוצאה מטירוף מסויים.

עברו ימים כשאוסקר ויילד כבר לא יכול היה לחיות ללא השהות במחיצת הנער היפה. במועדון, ששניהם היו חברים בו, למדו להתרגל לטנדו האינטימי. המרקיז מקווינסברי רתח מזעם על כבוד יופיו של חבן בחברתו של גבר. הוא לא בחל באמצעי ההשמצות הגרועים ביותר, והשתמש בכל הכלים המלוכלכים ביותר כדי לשנוא בפומבי את אוסקר ויילד. בין השאר סיפר, שאוסקר ביצע מעשה סדום בבנו דאגלס.

אף־על־פי שחבריו של אוסקר במועדון, שהיו עדים להשמצות במרקיז, יעצו לו להתעלם, הוא קיבל את דרישתו של הנער הנפלא לצאת למשפט דיבה נגד האב. הנער הנפלא, דאגלס, מצא בהשמצות של אביו טרמפ מצויין כדי לזכות ולנגח את אביו —

אוסקר ויילד: אין חטא חוץ מטיפשות...

בשנת 1897 הוא שוחרר ממאסרו, בודד ומנודה, ויצא לפאריס. עם שם חדש שהעניק לעצמו — סבסטיאן (על שם המעונה הקדוש), לעוד קצת שנות סבל. פורר, מי שחיבר את זיכרונותיו, מספר: לילה אחד, בשעה מאוחרת מאוחרת, מצא כותב טורים אלה את ויילד שיכור כלוט, שרוע על־גבי שולחן־חוץ של איזו מסבאה במונמארטר. תחילה היה קשה מאוד להרים את המשורר. אבל כשנתברר לו מי המדבר אליו, נתפכח: 'הן, כן. אלך בלי התנגדות' ... פתאום קרא ויילד: 'למה אנחנו מכתתים רגלינו? האדם לא נברא ללכת כשיש גלגלים ברחובות.' אמרתי: 'צר לי מאוד מר ויילד, אין לי עכשיו דמי נסיעה,' הוא אמר: 'הו זה בלבד?' ובהעמיקו ימינו לתוך כיס מכנסיו הוציא תכריך די מכובד של שטרות קטנים. הוא נפנף לרכב. נכנס לכרכרה ויצא לדרכו, ככל ג'נטלמן אנגלי אמיתי, בהניחו את כותב הטורים תקוע על המדרכה."

בבקשה — אוסקר ויילד בפאריז — מעמקי תחתיות. האיש שיכול היה להרכיב בלשונו מחרוזות פנינים ארוכות ארוכות, שכל פנינה כהן משובחת ומקורית — האיש הזה מת שיכור, ברחוב חשוך בפאריס.

בוזי שלו, הוסיף לשבת בטל ושמן עוד הרבה שנים אחרי מותו של ויילד. הוא אהב לשבת במיוחד במשרדו השקט, להביט בערגה על תמונותיו הצמופות, שקישטו את קירות משרדו, ולבלוע את הרוק לנוכח היופי הנפלא שניבט מפניו הצעירים והיפים של פעם.

לילי פרי־אמיתי

שירות ספרים לפרובינציות

מי שאוהב ספרים אוהב גם לקנות ספרים. להיכנס לחנות, לנשום אווירה של נייר מודפס, להזין עיניים בכריכות צבעוניות, לדפדף ולדפדף ולדפדף, לקרוא קטע, להציץ בשער אחורי, לעבור לפינת המציאות (יד שנייה? אנטיקוות? חיסול מלאי?), לחזור לחידושים, להיזכר שבעצם צריך גם מתנה... יש אומנם אנשים הנכנסים לחנות ספרים, מבקשים את זה ואת זה, משלמים ויוצאים — אבל אוהבי ספר אמיתיים הופכים את רכישת הספר לחוויה של קודם־קריאה.

הבעיה מתחילה כשהבן־אדם גר בפרובינציה, שאין בה חנות ספרים והוא אוהב ספרים אמיתי. מישהו חשב עליו ובא לעזרתו בפרוייקט „מועדון הספר העברי" — שירות לרכישת ספרים עבריים בארץ, ואפילו בחוץ לארץ. בראש הפרוייקט עומד דני טרץ, לשעבר מנכ"ל תיאטרון נווה צדק, ולצידו פועלת קבוצה מכובדת מאוד של יועצים, סופרים, פסיכולוגים, עיתונאים ומרצים שכל אחד ממליץ מתחומו על ספרים מובחרים. לחברי המועדון מוצעים הספרים בהנחה.

הסיפור התחיל למעשה כשירות ליורדים. סליחה, לישראלים השוהים מעבר לים. ולנוכח ההצלחה הרבה הוחלט להרחיב את היריעה ולהציע ספר עברי גם לישראלים הגרים בפרובינציות. הפרינציפ פשוט: מי שמעוניין, נרשם למועדון, משלם דמי חבר לשנתיים — 17 אלף ש' או 10 ד' — מקבל קטלוג ספרים מומלצים (ארבעה קטלוגים בשנה). הכוללים רשימת הצעות, תצלומי שער, כמה מלים על כל הספר, מספר עמודים וכמובן המחיר. שמות ההוצאות לאור, שלעתים, המוניטין שלהן לבדן מספר משהו על הספר, הושמטו. ההנחות, אם לשפוט לפי המחירות שבידי — הן שוות־ערך ל„שבוע הספר" — 10־25 אחוז, ורובם בהנחה של 15 אחוז.

בזאר מיח"א בחנוכה

ביום שלישי, ד' חנוכה, יערוך מיח"א בזאר חנוכה בבית מיח"א, רח' רידינג 23 רמת־אביב. בבזאר יימכרו כלי בית, עבודות יד מגוונות, ביגוד לילדים (במחירים זולים במיוחד), סריגים, מוצרי מזון, קוסמטיקה, צעצועים, מבחר כריות וכד'.

הבזאר ייערך בין השעות 10.00 בבוקר עד 7.00 בערב, ותמורתו קודש לחינוכם ושיקומם של ילדים בגיל הרך הלוקים בשמיעה.

טלוויזיה

09.00 רחוב סומסום – תנובה 09.30 קיזי: סדרה עלילתית בת 6 פרקים פרק 1: הקרון. קיזי היא ילדה צועניה העוזבת עם סבתה בסמטע של האוטומיל לאחר שכל הצוענים האחרים המשיכו בנסעם ונדידתם. 10.00 אלטון ג'ון: הזמר אלטון ג'ון ולהקתו בהופעה פומבית. 11.00 שעת מקצפה – נצחונה של מני. 14.00 קסים קסם: סלעים. 14.25 קולרגל – פרק 46 14.50 בלי סודות – ביגיים 3: בלש נשש מסתבך עם ספל בגן. ואחר כך מסתבר שבמסעדה מגישים רק מרק. 15.15 שירלי טמפל – הציפור הכחולה: הילדה מיטיל איתה מאסרת בחולקה. היא מקנאה בגורלם של העשירים ומטילה דופי בכל דבר. 16.35 אולפן בתידור למחול מגיש שתי יצירות מתוך סדנת הקיץ. 17.00 ערב חדש – מגאזין בשידור חי, מנחה רפי רשף. 17.30 נר חנוכה 17.33 „שלוש, ארבע, חמש וחצי" – תכנית מיוחדת לחנוכה שהוקלטה במחלקת הילדים של בית־החולים קפלן ברחובות (ש.ח.) 17.50 יש לי סיפור: „נס גדול היה פה", מאת נתן אלתרמן. קורא: מוטי בראנק 18.00 „תקוות גדולות" – סידרת דרמה. 18.35 ספורט (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית). 20.02 הדלקת נרות חנוכה – חזי מישר במקהלה 20.07 „אלגרו" – חידון מוסיקלי. 21.00 מבט לחדשות 21.30 „עוברים דירה" – סדרה קומית אנגלית. 22.00 „זה הומך" – תכנית אירוח. 22.50 „בולמן, בלש בדימוס" – סידרת מתח חדשה, בת 13 פרקים. 23.40 חדשות.

היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 „רין ורבדים" – מגזין לעניני מקסמס 20.05 גר שליט עם יוצאי גרוזיה 21.05 „יום בעיירת פיתוח". – הפעם: בעליה־העמק 22.05 „פינת הגאז'" 23.05 „מחפשים את הגיכונך". מנחה: מקה סימור

רדיו

קול־המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב": אלבינוני: קונצ' ברה מג'ור, לחז' כלי־קשת וקונטינואו מס' 1, הנדל: סונטה במי מינור, לחליל וקונטינואו. 07.30 „שחרית מוסיקלית" (+ רשת א') רספיגי: אריה רומא. מוצרט: קונצ' ברה מג'ור, לחליל ותז', מס' 2 ק' 314, שוברט: רביעיה מס' 13 בלה מינור, מס' 1 „רוזמונדה", פרוקופייב: סימפ' מס' 6 במי במול מינור. 09.30 „קונצרט בוקר": הנדל: „מוסיקה על פני המים", מכנור, היידן: קונצ' ברה מג'ור, לצ'לו ותז', שוברט: הפנטזיה בלה מג'ור לפסנתר וכלי־קשת, „הטרוטה", רבוק: סימפ' מס' 1, ברה מינור „פעמוני ולנציה". 11.57 „מגישים שיר". 12.05 „מאוצר הרטיה" – פנינה ולצמן – סמנתה שומאן: פרפרים, שופן: 4 מזורקות. 13.00 „קונצרט צהרים": בטהובן: קונצ' לפסנתר ותז' מס' 1, מוצרט: רביעיה לחליל, כנור, ויולה וצ'לו, בלה מג'ור, ק' 298. מאהלר: „שירי שליה נודד". שוברט: סונטה בסי במול מג'ור, לפסנתר, ד' 960. מוצרט: סימפוניה מס' 39, במי במול מג'ור, ק' 543. 15.00 „מילון מוסיקלי". 15.05 „מוסיקה ויוה". 16.00 „קונצרט מנחה": מוצרט: סונטה במי מינור, לפסנתר וכנור, בטהובן: שביעייה במי במול מג'ור, צ'ייקובסקי: קונצ' מס' 1, לפסנתר ותז', מאהלר: „קרן הפלא של הנער", באך: פנטסיה כרומטית ופוגה, ברה מינור. 18.30 „קונצרט מהקלטות הסימפ' ריני: קראל שלמה: „הסכינגן", לכנור ותז', הנדל: שלושה פרקים מתוך „ריקוק דינור מלכותיים", יוסף טל: „בכל נפשך", קנטטה לחנוכה, מוצרט: „תפילת ערבית חגיגית" ק' 339, בטהובן: וריאציות על נושא מתוך „יהודה המכבי" של הנדל. 20.10 „ערב טוב": היידן: סימפוניה מס' 26, ברה מג'ור. 20.27 „מגישים שיר". 20.30 „מאולמי הקונצרטים בעולם": סיבליוס: סמפוניה „קולדנר", סיבליוס: אנו קלמי: סוויטת קלבלת. 22.25 „מילון מוסיקלי". 22.30 „מן המקורות" – הפיוט „מעוז צור" (שידור חוזר). 23.00 „רפי מסנתר": שופן 12 אטיודים, שומאן 2 אטיודים קונצרטים. מולחנים על פי קפריסים של פגניני.

רשת א'

07.30 „שחרית מוסיקלית" (העברה מרשת קול־המוסיקה"). 09.30 „מגשר" – מגוון בשידור חי. 10.30 „רדיו קל". 11.10 „שירים עבריים. 11.30 „השכלה ודעת לכל" – „גרונטולוגיה – מבוא למדע הזיקנה". 12.05 „פעמי המזרח". 14.06 „לגה ולכן ולכל המתעניין" – תכניות לילדים א) „קוקי וקוקי" – מאת טובה הרשקוביץ ב) „תכנית חוצת" – מאת רחל רוזנרג ג) „שברו את הכדים" – הסכית לחנוכה ד) „ספור השבוע" – הפעם „אנטיוכוס הרי", מאת עמוס בק לילדים הגדולים. „בארץ הלמה" – חידון של שמוליק רוזן. 15.25 „הכדור עגול" – ספורט לנוער, עם רני רהרין. 15.53 „מסמני הספרים". 16.05 „אחרוני ראשונים" – והפעם: לאה רגנית מחלוציי שוקקי ה„אולי" במלאת 30 למותה. 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה" – „הסלאי הצבור" – הפעם: „בריטניה והשואה" – פרופ' מרטין גילברט. 18.06 הדלקת נר שלישי של חנוכה ומעוז צור. 18.11 „למתגרבים בקס". 18.16 „מנחת ערב". 18.47 „פרקי היום בתנ"ך" 19.05 „עיונים בפרשת השבוע". 19.30 שירים לעולים 22.05 „קשר לילי" – מאזינים מתולקים בחוויות ומתרימים קשר.

רשת ב'

08.05 „חתול בסגוליס" – תכנית לתלמידים בחופשה. 09.05 „ביקור בית". עם רבקה מיכאלי. 10.10 „כל צבעי הרשת" – מגוון יומי. 12.10 „גל פתוח" – חדשות ופזמונים. 13.00 „בחצי היום". 14.06 „גלית הגלילי" – לזכר משפחת רוזנבוים מיסורי־המעלה לקראת פתיחת אתרוגם הפשרות המשוחזרות. 15.05 „רגעי קסם" – שירים ישנים ואהובים 16.10 „סע לשלום" – מנחה גרעין הגר. 17.10 „יומן כלכלה". 17.30 „על מסמרים ואנשים" – מגוון המשק החברה. 18.06 הדלקת נר שלישי של חנוכה ומעוז צור 18.11 „למתגרבים בקס". 18.16 „מי ימלל" – שרות קרב וריווי חנוכה 18.30 בתולדות החשמונאים. והפעם: „מעלה ביתחורון" 18.55 „שירי חנוכה – הקשר"

רשת ג'

14.06 „לי ולך – שיר וברכה" 15.05 „חדשות וחדיש וכחודש". עם יצחק עברי 16.05 „מוסיקה לעניין" 17.05 „הצגה יומית" 18.06 הדלקת נר שלישי של חנוכה ומעוז צור 18.15 „אתם זוכרים את השירים?" 20.05 „קצת אחרת" – פופ מתקדם, עם אורלי בורג 22.05 „מלגונר" – שירים עבריים 23.05 „הלילה הוא שירים"

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר – שירים עבריים 06.03 אוניברסיטה משודרת – יסודות הראציונליזם המודרני בפילוסופיה. מרצה: פרופ' ירמיהו יובל. 07.07 שבע אפס כבע 08.05 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו. עם רפי רשף 11.05 טעם של פעם. עם אורלי יניב. 12.05 להיט לתאטון. 12.50 „סיפורי גבורה לחנוכה" – הפעם עם אל"מ מילי אלוש (מנחם ניר) בעל עיטור הגבורה בפעולת התגמול בקלקיליה. 13.05 בסיגנון ישראלי. עם אלי ישראלי. 15.05 ספק זכך. 15.45 „אלף השמים" – סדרת מחזי הצבא. פרק שביעי „המחר" 16.05 ארבע אחרי הצהריים – שירים עבריים. 16.55 נר שלישי של חנוכה – עם קבוצות חיילים עולים חדשים. 17.00 יומן גלי צה"ל. 17.30 משהו עולמי – מגאזין גלי־צה"ל לענייני חוץ. 17.05 יומן ספורט. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.35 כוכב הערב. 19.05 „דרים, דרים". עם יואב קוטנר. 20.05 „מלגנ" מבחר הפיזמונים העבריים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת – יסודות הראציונליזם המודרני בפילוסופיה: (ש.ח.) 22.05 על הדבש ועל העוקץ – שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 שידור חוזר. 23.50 בצוף וחצי – סיקור מכתחרי הליגה הלאומית בכדורסל. 24.05 ציפורי לילה – עם יעקב גלער. 02.05 לא רוצים לישון.

קולנוע

תל־אביב

אורלי: הזרה לעתיד 9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: שוטר עם כבוד 9.30 ,7.15 ,4.30
בית לסין: אפוקליפסה עכשיו 23.00
בן־יהודה: הכו ואיש השלג 9.30 ,7.00 ,4.30
גורדון: אגדה (גבורה) 9.30 ,7.30 ,6.00
גת: אגם הברבורים 9.30 ,7.15 ,4.30
דקל: האיש בעל הנעל האדומה 9.30 ,7.15
דזייב־ארין:
עליסה בארץ הפלאות 5.30
הבובה הגדול 9.30 ,7.15
הרשת התאוה 12.00
הוד: המטרה אמריקה 9.30 ,7.15 ,4.30
מוזיאון ת"א: לרקוד עם זר 9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1: תהילה 9.10 ,7.15 ,4.30
סינמה 2: קולונל רדל 9.40 ,6.00
פאר: רכבת תחתית 9.10 ,7.15 ,4.30
פאריס: בירדי 9.30 ,7.15
בית החיות 11.45
רב־חן:
חן 1: הגנתים 7.20 ,5.00
רומן על בטוח 9.45
חן 2: חברי הדרקון אליוט 7.15 ,5.00
הגנים 9.45
חן 3: קאל 9.40 ,7.30
חברי הדרקון אליוט 5.00
חן 4: הגוקס 9.45 ,7.10
סנבכה 5.00 ,2.00 ,11.00
חן 5: בית"ס לאסירים מתחילים 9.40 ,7.25
כהוזה לארץ עוץ 5.00 ,2.00 ,11.00
צוותא: הגנוט ומיד אחריו
ימים א'־ה' כמו חלום 20.00
תחן: שושנת קהיר הסגולה 9.30 ,7.15 ,4.30
תכלת: אהבתו של סוואן 9.30 ,7.15 ,4.30
תל־אביב: מכרות המלך שלמה 9.30 ,7.15 ,4.30
לימור חדש: כבודו של פריצי 9.10 ,7.00 ,4.30

רמת־גן והגבעתיים

אראאים: הגנים 9.30 ,7.00 ,5.30
לילי: כבודו של פריצי 9.30 ,7.00
בעקבות האוצר הרומנטי 4.30
ארמון: המעלם 9.40 ,7.15 ,5.00
רב־גן:
גן 1: שוטר עם כבוד 9.45 ,7.25
חברי הדרקון אליוט 5.00
גן 2: בירדי 9.50 ,7.20
ליידי נין 5.00
גן 3: יער האזמרגד 9.40 ,7.20
שלגיה ושבעת הגמדים 5.00
גן 4: אהבתו של סוואן 9.45 ,7.25
כהוזה לארץ עוץ 5.00

ירושלים

אדיסון: מכרות המלך שלמה 9.00 ,7.00 ,4.30
אורגע: הגנים 9.00 ,6.45 ,4.30
בית אגרון:
הדרדסים באים 10.00
שודדי התיבה האבודה 11.30
אצבעוני 14.00
שכנו של הגדי 16.00
סיפור אהבה 18.00
בריאן כוכב עליון 20.00
מופע הקולנוע של רוקי 22.00
העכבר שטאג 24.00
בניני האומה: ראסטי ג'יימס 9.00 ,7.00
כפיר: הכבוד של פריצי 9.15 ,6.45 ,4.15
הבירה: המטרה אמריקה 9.00 ,7.00 ,4.30
אורגיל: רומן על בטוח 9.00 ,7.00
תינוק מוזר במשפחה 5.00 ,3.00
מטרו: דון גזבאני 9.15 ,6.45
סינמה 1 (קרית יובל): הנינג'ה 9.00 ,7.00 ,4.30
אורנע: הגנים 9.00 ,7.00 ,4.30
מיטשל: שושנת קהיר הסגולה 9.15 ,7.15

חיפה

ארמון: שוטר עם כבוד 9.00 ,6.45 ,4.30
ארזה: כבודו של פריצי 9.15 ,6.41
קיבשום נעליים 4.30
אמפי: הנינג'ה האמריקני 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הגנים 9.15 ,6.45 ,4.30
חן: רכבו 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון: מכרות המלך שלמה 9.00 ,7.00 ,4.30
פאר: המוכלם 9.00 ,6.45 ,4.30
רון: הבכורה אמריקה 9.00 ,6.45 ,4.00
קרן אור המזרח: רכבת תחתית 9.15 ,7.15 ,4.30
שביט: שושנת קהיר הסגולה 9.00 ,7.00

נתניה

שרון: שוטר עם כנור 9.15 ,7.00
מגדליו: נכר צר כאור 9.15 ,7.00
אסתר: המטרה אמריקה 9.15 ,7.00

חולון

סביון: מכרות המלך שלמה 9.30 ,7.15 ,4.30
מגדל: פגנסיה 9.30 ,7.00 ,4.30
ארמון המזרח: גוסלם 9.30 ,7.15 ,5.00

בת־ים

עצמאות: מכרות המלך שלמה 9.30 ,7.15 ,4.30

הרצליה

דוד: המטרה אמריקה 9.30 ,7.15 ,4.30
מלון דניאל: יער האיזמרגד 21.30 ,19.15

באר־שבע

קרן: הנינג'ה האמריקאי 9.30 ,7.15

חדרה

דוף חדרה: מסיבת רווקים 9.15 ,7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
היום, יום ב', 9.12
תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון
ב־9.30, 11.45, 15.00, 17.15
תמרדים: 20.30
סירוגות – בתי חיפה: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
מנקינים: 7.00, 9.00
כולם רוצים לחיות – דורות

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב', 9.12 בשעה 11.00
כשנודדים מתחילים הסיפורים
עם יוני לוקאס
בשעה 16.00: אגדות מודגנות
בשעה 22.00 – יהודית רביץ

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקוי בנין, דהיינו הקמת וילה דו משפחתית בקוי בנין הצפוני של 4.50 מ' והדרומי 4.70 מ' במקום 5.0 מ' ובניית חנייה יחד עם מחסן בגבול המגרש, של החלקה 193 בגוש 18170 רחוב בר יהודה 5 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו

חוק תכנון ובניה תשכ"ה־1965
מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים כי לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו הוגשו לעסקים המפורטים להלן לתת להם אישור לשימוש חורג.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאות והיתר הנ"ל במקום הזה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68 את התנגדותו ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 15 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

1.	כהן בשר בכאמט,	מכירת דברי הנעלה	נוה שאנן 9
2.	תביב וזה ללור	מכולת	ברנטכבא 52
3.	קדוש ארמון	גזירת דברי הלבשה	קלישר 9
4.	אסטר סמיר, אבו קעור	מסגריה	יפו 3214
5.	חסון שבתאי	מכ' ממתקים, משקאות קלים, עוגות, שלגונים	שד' ירושלים 91
6.	חיגאגי יצחק	ייצור דברי הלבשה ומוצרי פלסטיק	נוה שאנן 32
7.	קריסטין גיור מוריאל	מכ' ותיקון תכשיטים	מנגלי 6
8.	שרעבי צוברי	מכ' ותיקון מכשיר חשמל	גורדון 17
9.	רוזאנו מיכאל	כריכיה	דרך שלמה 127
10.	משה אהרון	מכ' ותיקון תכשיטים	אצ"ל 29
11.	משולם יהושע	משחקי קלפים (רמי, ברידג', שש־בש), והגשת עוגות, משקאות קלים, תה וקפה	ולפסון 58
12.	פרוות מלטר בע"מ	מתפרה ומכ' מעילי פרווה	בן־יהודה 28
13.	בן חיים יעקב	מכ' ותיקון תכשיטים	אלנבי 85
14.	כהן יוסף	מכון לעיסוי	דיזנגוף 135
15.	מואשי בטי	מכון לקוסמטיקה	כיסופים 18, שכ' דן
16.	גרג' יהודית	מספרה	נטליב 9
17.	גרשון ויקטור	מכירת שעונים	לכתכזין 13
18.	צאדון חביבה	מכון ליופי	יהודה המכבי 47
19.	רונן בטי	תיקון מכשירי חשמל	בן־יהודה 46
20.	נתיב, קרן פנסיה	משחקי ברידג', הגשת תה, קפה ועוגות	דיזנגוף 215
21.	גליק מאיר	עיבוד מוצרי פלסטיק	שבזי 65, נוה צדק
22.	בן מואל אהרון	מכ' דברי הנעלה	הכרמל 31
23.	אורלילוייבה רוזה	מכון לקוסמטיקה ויופי	זלמן שזר 11
24.	עמרם אביבה	מסעדה וצריכת משקאות משכרים	מסילת ישרים 103
25.	אורסו ברנתר	תיקון ומכירת תכשיטים	אלנבי 90
26.	חזון יוסף ומיכאל	הדפסת משי	מסילת וולפסון 36
27.	כהן יהודה ואהרון	נגריה וצביעת רהיטים	סמטת הר ציון 20־18
28.	שחרץ יוסף	רכיבה על סוסי פוני	פארק הירקון
29.	כרמונה שוש טכני	מכירת צבעים, דבק, ומוצרי פלסטיק	גולומב 40
30.	פרוורג יצחק	תיקון ומכירת מכשירי חשמל	צ'לנוב 15

בברכה,
י. בסמי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ת"א־יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

1) ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מפורטת מס' 2323 — יד אליהו 1.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
חלקי גושים: 6133, 6150, 7097, 7098.
רחובות: בצפון — רח' יצחק שדה, במערב — רח' גבורי ישראל
בדרום — רח' לגרדיה — דרך הנצחון.
עיקרי מטרת התכנית:
שנוי תנאי הדיור בשכונה ע"י תוספת שטחי בניה ושפוץ בתים עפ"י תכניות אחידות לתוספת הבניה השונות, ללא תוספת של יחידות דיור ושמירה על חזות השכונה ע"י הגבלת נפח הבניה וחומרי גמר מוגדרים.
בהתאם לכך, שנוי תכנית מפורטת „א" אשר הודעה בדבר פרסומה למתן תוקף הופיע בילקוט הפרסומים 143 מיום 22/2/51 על כל שנויית.

2) ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מפורטת מס' 2324 — יד אליהו 2.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
חלקי גושים: 6130, 6133, 6134, 6978, 7098.
רחובות: בצפון — רח' לגרדיה, במערב — רח' גבורי ישראל.
בדרום — דרך ההגנה ובמזרח — דרך הנצחון.
עיקרי מטרת התכנית:
שנוי תנאי הדיור בשכונה ע"י הוספת שטחי בניה ושפוץ בתים עפ"י תכניות אחידות לתוספת הבניה השונות, ללא תוספת של יחידות דיור ושמירה על חזות השכונה ע"י הגבלת נפח הבניה וחומרי גמר מוגדרים.
בהתאם לכך, שנוי התכניות המפורטות „א" 258, ותרש"ץ 3/04/3 אשר הודעה בדבר פרסומן הופיע בילקוט הפרסומים.
תכנית „א" — ילקוט פרסומים 143 מיום 22/2/51.
תכנית „258" — " 288 מיום 23/4/53.
ותכנית רשום שכון צבורי מס' 3/04/3 על כל שנויותיה.

3) ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2325 — יד אליהו 3.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
חלקי גושים 6978, 7066, 7090, 7098.
רחובות: בצפון — רח' ויגייט, במערב — נתיבי איילון, בדרום — רח' מודד העיסות, במזרח — רח' גבורי ישראל.
עיקרי מטרת התכנית:
שיפור תנאי הדיור בשכונה ע"י הוספת שטחי בניה ושיפוץ בתים עפ"י תכניות אחידות לתוספת הבניה השונות ושמירה על חזות השכונה ע"י הגבלת נפח הבניה וחומרי גמר מוגדרים. בהתאם לכך שנוי תכנית מפורטת „א" אשר הודעה בדבר פרסומה הופיע בילקוט פרסומים 143 מיום 22/2/51 על כל שנויית.

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכניות ללא תשלום, בימים ובשעות שמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכניות, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

חוק התכנון תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

1) נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מתאר מקומית "ע" — מרתפים למרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
בכל תחום התכנון תל־אביב־יפו.
עיקרי הוראות השינוי:
לקבוע הוראות: התנאים בכל הנוגע לבנית מרתפים והשימוש בהם.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2/93 תשמ"ב עמוד 1152 מיום 4.3.1982
השינוי האמור באורח שאושרה הועדה המחוזית, ביחד עם טבלת אזורים השימושים והמצורפת אליה הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי בהנא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: קופ"ח עין יהב, חולון.
חולון: קופ"ח עין יהב אהרון — הופיין 52.
ירושלים: כלה — המלך דוד 6.
נתניה: קופ"ח כללית — ברודצקי 31.
פתח־תקוה: קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן: קופ"ח כללית — המיתר 25.
תל־אביב: בכלי — עוזיאל 1, פינת פאלוגו 110. בני — דיזנגוף 174.
חיפה: יבנה — אבן סינא 7.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 3244 וחדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקווה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ה', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

● ביקור חולים — ילדים.
● הדסה ע"כ — כירורגיה, אורטופדיה, א.א.ג.
● שערי צדק — עיניים, פנימית.
● משגב לדך — נשים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יפסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־20.00—08.00, בימי ו' 15.00—08.00. טלפונים: 03-433500, 03-453300.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברנטבר 49, טל' 384649.
בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ב', טל' 523566, פתוחה כל יום ביום, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות חגים בין השעות 24.00־9.00. אחרי הבות בתאם טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שד' 3 ליד המשבירה קומה א', טל': 03-284822, 294869.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואזור השרון. טל' 052-52431 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-669911
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-388888
ער"ן באר־שבע — טל' 057-41811
ער"ן נתניה — טל' 053-35612

סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, גבעתיים — טל' 101811 (טל' 03-211022). עפולה — טל' 065-93134.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'—ה' 7.50
בימי ו' וערבי חג 7.50

לבני־ברק ולחוסה:
בימים א'—ה' 16.00
בימי ו' וערבי חג 13.50

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'—ה' 16.00
מבני ברק 16.18

לחיפה: בימים א'—ה' 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.

לנהריה: בימים א'—ה' 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה בת־גלים:
לירושלים — א'—ו' 7.00.
לתל־אביב — א'—ו' 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.55. לירושלים 5.35, 18.38.

הערב מתחדשת הליגה הלאומית בכדורסל

קבוצות איבדו ביתיות בגלל חגיגות חנוכה

אחרי הפוגה של כחודש יתחדשו הערב משחקי הליגה הלאומית בכדורסל כשייערכו תחרויות המחזור ה־13. תופעה יוצאת־דופן: קבוצות מכבי ת"א והפועל חיפה ייאלצו להעתיק ביתיות בגלל חגיגות חנוכה בהיכלי הספורט ביד־אליהו וברוממה.

בחולון ייערכו שני משחקים. בראשון, כ־7, תארח מכבי רמת־גן את הפועל ת"א. הרמת־גנים, ש"איבדו" את שחקן־הציר שלהם, אנקרם, שלא חזר מארה"ב, יתקשו להפתיע את יריביהם. שאם ישחקו כמו נגד באנקו רומא, בגביע קוראץ', לא יתקשו לנצח. בסיבוב הראשון ניצחה הפועל ת"א — 82:85. להניכיו של המאמן פנחס גרשון יהיה זה מבחן טוב לקראת המשחק עם שאלאן הצרפתית, 48 שעות לאחר־מכן, בקוראץ'.

במשחק השני בחולון (8.30) ייפגשו קבוצות הפועל חולון ומכבי חיפה. במשחק הגביע, לפני שבוע, ניצחה חולון 80:100. הערב תצטרך לוותר על הענק שלה, ג'ון קופר, שהורחק באותו משחק, אבל נראה שלמרות עובדה זו תסייע לה הביתיות לזכות, כמו במשחק הראשון — 76:78.

מאבק־תחתית באולם גושן ב־קרית־מוצקין (8.30), כשהאחרונה בטבלה, הפועל חיפה, תארח את הפועל רמת־גן (8.30). העתקת הביתיות מרוממה למוצקין תקשה על החיפנים לזכות בנצחון, כמו שעשו בשבוע שעבר בגביע (94:97). רמת־גן, שהובסה בסיבוב הראשון ע"י יריבתה (91:65), יודעת היטב שהפסד עלול לגרור אותה למאבק נגד הירידה. לכן תנסה לנתק סידרת הצלחות חיפניות במשחקים האחרו־נים בליגה ובגביע.

קבוצת מכבי ת"א תקיים את משחקה נגד הפועל הגליל־העליון באולם אוניברסיטת ת"א (8.30). חניכיו של המאמן צבי שרף חושבים כבר על המשחק החשוב ביום חמישי בגביע־אירופה, נגד ריאל מדריד. הם ינסו לתרגל לקראת אותה התמו־דדות. יריביהם מהגליל, שנוצחו בסיבוב הראשון — 90:75, לא יוכלו לאיים על מארחיהם.

כדורסלני אליצור נתניה יתחרו באולמם עם אליצור קרית־אונו (8). הנתניתים, הנמצאים בתנופה כבידה, יכניעו, קרוב לוודאי ללא מאמץ, את קרית־אונו, שתופיע עם מאמן חדש: אברהם חמו, שהחליף את דן ברוילי. בסיבוב הראשון — 93:107 לנתניה. בית"ר תל־אביב תהיה חופשית.

הטבלה
(אחרי 12 מחזורים)

1.	מכבי ת"א	1373־990	24
2.	אליצור נתניה	1129־1066	21
3.	הפועל ת"א	1180־1131	20
4.	הפועל חולון	1109־971	19
5.	בית"ר ת"א	1033־1117	17
6.	מכבי רמת־גן*	1035־1083	16
7.	הפועל רמת־גן	1006־1220	16
8.	אלי. קרית־אונו	1125־1254	16
9.	הגליל־העליון*	1029־1014	16
10.	מכבי חיפה	1048־1104	15
11.	הפועל חיפה	988־1105	15

* משחק חסר.

שחקני יובנטוס (שהחליפו את מדיהם עם מדי ארגנטינוס ג'וניורס) מניפים בצהלה את הגביע הבין־יבשתי לאחר הנצחון על ארגנטינוס 2:4 בבעיטות עונשין מ־11 מטרים. הקפת הנצחון נערכה באיצטדיון האולימפי בטוקיו. (תצלום: אי.פי.)

הפסד ראשון להפועל נהריה

נוצחה בגן־שמואל 102:83 והמאבק במחוז הצפוני חודש

לא לעולם חוסן. גם הפועל נהריה במספירדות, הקבוצה היחידה בליגה הארצית ששמרה עד כה על מאזן נקי מהפסדים נוצחה אמש בגן־שמואל על ידי היורדת מהלאומית 102:83.

בעקבות הנצחון העפילה גן־שמואל למקום השלישי וחלפה על הפועל בקעת בית־שאן שנוצחה בביתה על ידי הפועל איתן גבת 83:68.

צמרת המחוז הצפוני
(אחרי המחזור התשיעי)

1.	הפועל נהריה	876־714	17
2.	הפועל איתן	776־623	16
3.	הפ. גן־שמואל	734־671	16

יתר תוצאות המחוז הצפוני: מכבי קרית־מוצקין — מכבי נתניה 58:64; הפועל כנרת — הפועל הר־הכרמל 85:95; מכבי חדרה — מכבי כרמיאל 71:81; הפועל עין־דור/תבור — הפועל דגניה ב' 72:79.

נצחונות למוליכות בדרום

במחוז הדרומי ניצחו ארבעת הראשונות. הפועל ירושלים הביסה את מכבי דרום ת"א 74:104, אליצור נוה דוד רמלה שבה ממשחק חוץ נגד מכבי חולון/פתח־תקוה עם נצחון 72:92, מכבי ראשון־לציון ניצחה בחוץ את הפועל שער הנגב 81:104 ובית"ר ירושלים נצחה על חודה של נקודה את הפועל גבעתיים — 82:83.

צמרת המחוז הדרומי
(אחרי המחזור התשיעי)

1.	הפ. ירושלים	825־646	17
2.	אליצור רמלה	858־712	17
3.	מכבי ראשל"צ	806־698	16
4.	בית"ר ירושלים	812־743	16

יתר תוצאות המחוז הדרומי: מכבי ירושלים — הפועל גבעת־ברנר/נס־ציונה 75:84; הפועל קרית־גת — אליצור תל־אביב/פתח־תקוה 75:89.

בליגה האיטלקית בכדורסל:

סימאק — וארזה 89:96 באנקו — קאזרטה 92:96

יריבת מכבי תל־אביב בגביע אירופה לאלופות בכדורסל, סימאק מילאנו, ממשיכה לשמור על מקומה הראשון בליגה האיטלקית, לאחר נצחון 89:96 על וארזה.

יריבת הפועל תל־אביב בבית רבע הגמר בגביע קוראץ', באנקו רומא, גברה על קאזרטה 92:96.

יתר התוצאות בליגה האיטלקית: קאנטו — טורינו 83:89; בולוניה — טריאסט 102:79; פאזרו — רג'ו־קאלבריה 93:116; באנטון־טרוויזו — רג'ו אמיליה 68:74; ליבורנו — בראשה 80:87; נאפולי — רימיני 65:85.

פלאטיני גרף גם את התואר הבין־יבשתי

מאת ש. בן־גבריאל

קפטן נבחרת צרפת בכדורגל, מישל פלאטיני בן ה־30 וחצי, שזכה אתמול בתואר נוסף בקריירה העשירה שלו, אמר לאחר שהוענקה לו מכונית המאור ע"י החברה היפאנית "טויוטה": "בי למעשה, השלים כמעט את כל שאיפותיו, אבל דווקא התואר החשוב ביותר טרם נפל בחלקו — גביע העולם.

פלאטיני, הנושא על גבו את הסיפרה 10, הוכתר אתמול בטוקיו כ"כדורגלן הטוב" ביותר בשדה, ולזכותו ייאמר, כי הוא זה שהפך את הקערה על פיה, כאשר השווה ל־1:1 ואחר־כך הבקיע את השער הקובע בדו־קרב בעיטות עונשין מ־11 מטרים.

יובנטוס זכתה לראשונה בתול־דותיה בגביע הבין־יבשתי, כאשר ניצחה את ארגנטינוס ג'וניורס 2:4 בדו־קרב בעיטות עונשין מ־11 מטרים לאחר 2:2 בתום 120 דקות המשחק, והיתה לקבוצה האיטלקית השלישית שנטלה את הגביע, קדמו לה אינטר ומילאן.

היה זה התואר החמישי השנה לפלאטיני. הוא הוכתר בפעם השניה כ"כדורגלן השנה" באירופה, "כדורגלן השנה" בעולם, "מלך השערים" בליגה האיטלקית בפעם השלישית ברציפות, "ספורטאי השנה" בצרפת ול"כדורגלן השנה" מטעם הירחון הצרפתי "אונז".

את הקריירה שלו החל בקבוצת נאנסי. משם עבר לסנט אטיין וסייע לה לזכות בתואר הצרפתי. בתום אליפות העולם בספרד (1982) עבר ליובנטוס, וסייע לה לזכות בתואר האיטלקי, בגביע אירופה למחזיקות גביע (1984) ולאלופות.

אשתקד סייע לנבחרתו לזכות בכבודה האירופית ולפני כחודש וחצי העלה אותה שוב לגמר גביע העולם, כשהבקיע את שני השערים לרשת יוגוסלביה (0:2) במשחק הקובע בבית מספר 4. פלאטיני לבש 62 פעמים את מדי הנבחרת. כיכב 253 משחקים בליגה הצרפתית הראשונה ו־100 בליגה האיטלקית.

קיימות שמועות, שפלאטיני עומד להצטרף לקבוצת סרבט ג'נבה בתום משחקי גביע העולם במקסיקו. הוא עומד לסיים את חוזהו עם המועדון האיטלקי בתום העונה, וכשיהיה בן 31 מעריך ככל הנראה הכוכב הצרפתי הגדול, לסיים את הקריירה בשוייץ.

מומחים סבורים, כי רק פלה הגדול מבראזיל, שאף הוא נשא על חולצתו את הסיפרה 10, עלה על פלאטיני במספר התארים שנפלו באמתחתו.

"יובה" הפסידה העונה רק פעם אחת, על־ידי נאפולי של דייגו מאראדונה.

במשחק אתמול הוליכו הארגנ־טינים פעמיים על ידי קרלוס אררוס (55) וחורחה קסטרו (75). מישל פלאטיני השווה לראשונה בדקה ה־63 מהנקודה והדני מיכאל לאוד־רופ קבע 2:2 בדקה ה־82.

נצחונות לצמרת בליגה לנשים

● כדורעף

קבוצות הצמרת בליגה הלאומית לנשים בכדורעף זכו בנצחונות במחזור ה־9. בקרב־צמרת בבאר־שבע ניצחה קבוצת אס"א באר־שבע את הפועל כפר־סבא — 2:3, בשיפוטו של מיקי ממרן.

הפועל בת־ים הביסה במשחק־בזק את האחרונה בטבלה, אליצור ת"א — 0:3 (3:15, 3:15, 2:15) בשיפוטו של אמנון נשר.

בקרב־תחתית ברמת־אביב ניצחה קבוצת הפועל רמת־אביב את הפועל שער־הנגב — 0:3 (4:15, 7:15, 5:15). שפט נתי הר.

קבוצת הפועל מרחביה/יזרעאל חזרה עם נצחון מעין־שמר על הפועל ברקאי/עין־שמר — 0:3 (3:15, 7:15, 9:15). יעל קאריו הצטיינה במרחביה, ומורג כצר בברקאי/עין שמר. שפט אברי כנדרו.

במשחק נוסף, באמצע השבוע, הביסה המוליכה, הפועל נעמן, את אליצור יבנה — 0:3.

הטבלה

1.	הפועל נעמן	9	27־0	18
2.	אס"א באר־שבע	9	23־11	16
3.	הפועל בת־ים	8	21־7	15
4.	אליצור יבנה	8	17־13	13
5.	הפ. עין־החורש	8	14־13	12
6.	הפ. כפר־סבא	7	16־11	11
7.	הפ. מרחביה	8	12־15	11
8.	הפ. ברקאי	8	9־17	11
9.	הפ. רמת־אביב	8	6־18	10
10.	הפ. שער־הנגב	8	5־24	8
11.	אליצור ת"א	7	0־21	7

קונסטנטינובסקי התפטר

"התפטרתי כי נכשלתי. אין לי טענות לאיש. רק לעצמי. חמש פעמים הניחו עלי כתר, הפעם אני מוסר את הגלימה כי מי שנכשל צריך לפנות מקומו". אמר המאמן בשיחה ל"על המשמר".

● המועמד להחליפו בבית"ר ת"א — אמציה לבקוביץ

מומחה העליות מספר 1 מהליגה הארצית לליגה הלאומית בכדורגל, המאמן ליאון קונסטנטינובסקי, התפטר אתמול מאימון קבוצת בית"ר תל־אביב.

קונסטנטינובסקי שכמאמן הצ־עיד את מכבי רמת־עמידר, הפועל רמת־גן, מכבי יבנה, הכח רמת־גן ובני־יהודה לליגה הלאומית נימק את התפטרותו בצורה שאינה "מוכרת" לחובבי הכדורגל בארץ.

בשיחה ל"על המשמר" אמר אמש המאמן: "התפטרתי כי נכשלתי בתפקידי. קיבלתי מהאגודה גיבוי מלא, רכשתי איזה שחקנים שרק רציתי. אבל מתברר שטעיתי ברכש. השחקנים שהבאתי אינם מתאימים. אני הבאתי ולכן אני נכשלתי. מי שנכשל צריך לפנות את מקומו, וכך עשיתי. אין לי טענות לאיש, רק לעצמי. ממש כשם שהניחו עלי כתרים בעת שהעליתי קבוצות כך אני מסיר עתה את הגלימה ומודה בכשלתי".

אמש עוד נעשו מאמצים לשכנע את קונסטנטינובסקי לחזור בו מהחלטתו אך המאמן הודיע: "אין על מה לדבר".

המועמד להחליפו הוא אמציה לבקוביץ' אם כי בשל עיסוקיו בדרום אפריקה אפשר שלבקוביץ' ישמש כיועץ בלבד ותחתיו יעבוד מאמן צעיר.

גמר כל שבדי היום באוסטרליה

● טניס

הטניסאי השבדי סטפאן אדברג, שבחודש הבא ימלאו לו 20 חולל הפתעה באליפות אוסטרליה במלבורן, כשגבר על המחובב מספר 1 בעולם, הצ'כי איוואן לנדל 7:6, 5:7, 1:6, 6:4, 7:9.

המשחק בין השניים הופסק פעמיים בגלל גשם שוטף, בשבת הופסק במצב של 1:2 לאדברג במערכה הראשונה ואחר־כך ביום ראשון בבוקר, במצב של 4:4 במערכה הרביעית.

אדברג יתמודד היום בגמר מול בן־ארצו מאטס וילאנדר בן ה־21, שזכה באליפות זו, בשתי הפעמים האחרונות.

זוהי הפעם הראשונה, ששני טניסאים שבדיים ייאבקו על התואר במסגרת ה"גראנד סלאם", אחת מארבע האליפויות הגדולות בעולם.

ליפין יקבל את [illegible]

[illegible]

במשחק שהוקדם בכדוריד:

מכבי ראשל"צ — הפועל פ"ת 12:19

מאת יוסי הכם

במשחק שהוקדם מהמחזור העשירי בליגה הלאומית בכדוריד גברה אמש מוליכת הטבלה, קבוצת מכבי ראשון־לציון על הפועל פתח־תקוה 12:19 לאחר 8:8 במחצית.

שחקני הפועל פ"ת היו עדיפים במחצית הראשונה וכבר הוליכו 4:7. בדקה ה־40 הורחק מאמן מכבי ראשון־לציון משה לגיל, לאחר ויכוח עם השופטים קרוב ל־5 דקות.

● שערים למכבי ראשון־לציון: אוטלנדר 7, כנען 4, דרוקר 3, פוסקו 2, מרבשוביץ 1, זהרוני 1 וגרוסמן 1.

● שערים להפועל פ"ת: שיבי 6, אבור 4, יעקוביין 2, קוזקרי 1.

שפטו וילברצוויג ושרה, לעיני 500 צופים. בינוני.

12 ניחשו 13 בטוטו

12 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים במחזור 14 של העונה, וכל אחד מהם יקבל כ־29,166,000 שקלים.

418 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־400,000 שקלים.

5,910 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־28,000 שקלים.

42,930 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־3,890 שקלים.

ההכנסה במחזור 14 היתה 2,009,346,800 שקלים, ולפרסים הוקדשו 856,355,270 שקלים.

מחזור 15 ייערך על משחקי הליגה הלאומית ובגביע הטוטו בליגה הארצית. המינימום המובטח לפרס הראשון הוא 850 מיליון שקל, והמינימום המובטח לכלל הפרסים הוא 700 מיליון שקל.

● כדורסל

מחזור אחרון בסיבוב הראשון בליגה לנשים

משחקי המחזור ה־11, האחרון בסיבוב הראשון, בליגה הלאומית לנשים בכדורסל ייערכו הערב: מכבי דרום/רמת־חן — הפועל חיפה (6.45); כפר־המכביה: מכבי ת"א — הפועל הגליל־התחתון (8); הכפר־הירוק: בני־יהודה ת"א — אליצור ראשל"צ (8); בית־ברכה: הפועל ירושלים — אליצור ת"א/קרית־אונו (8); אליצור קרית־אונו — הפועל גבעת־חיים (8); הפועל ת"א — הפועל קישון (8).

קיית בנט מוציא אנרגיה מינית רבה

מאת יצחק וייסהוף

"בבוא למשחק הערב נגד הפועל חיפה באמבולנס" כך הצטחק אתמול מאמן ואחראי של הפועל רמת־גן אמיר שגר בתום אימון הקבוצה הרמת־גנית שנערך באוניברסיטת ת"א.

קיית בנט, הכדורסלן המצטיין של הקבוצה, לא התאמן כיוון שהודיע שחש דקירות בחזה וכאבים באיזור הלב. בנט הציג בפני הנהלת הפועל ר"ג מכתב מרופא המאשר כי עוד בהיותו שחקן הפועל נהריה מהליגה הארצית סבל מבעיות דומות.

עסיין הקבוצה משה אורגד לא רצה לקחת סיכון והורה לבנט לא להתאמן. בשעות הערב נלקח הכדורסלן לרופא בבית־החולים בלינסון. לאחר הבדיקה הודיע הרופא כי בנט בריא ויוכל לשחק הערב. "השחקן מוציא אנרגיה מינית רבה, הוא צריך למתן את פעילותו המינית ולנוח יותר", דברי הרופא.

אגב, בנט בילה שלשום במסיבה שהסתיימה ב־6 בוקר.

אורי בן־ארי הנמצא כעת האחרונה בכושר מצויין סובב בתחילת האימון את קרסולו ולא נטל חלק באימון. אביגדור מוסקוביץ, הרכז הבינלאומי של הקבוצה, סובל מבעיות גב אך התאמן עם שאר חבריו.

אם לא די לה להפועל ר"ג בשחקנים פצועים וחולים הרי שמקרהו של קרל מקפיס שונה לגמרי. שיתופו של מקפיס הערב לא בטוח כיוון שהוא לא התאמן אתמול וכלל לא נכח באולם. גם שלשום לא התאמן מקפיס לאחר דין ודברים עם מנהל הקבוצה, יעקב שוחט.

הסיבה לקרע עם מקפיס נעוצה בבקשתו לעזוב את ישראל ולשחק באיטליה. למשרדי האיגוד הכדורסל הגיע טלקס מאיטליה השואל האם למקפיס שחרור מהפועל ר"ג. הנהלת הפועל ר"ג הודיעה כי השחקן מעוניין שירוקו אותו מהקבוצה. "אנחנו לא נשחרר אותו בחינם. תמורת סכום של 100 אלף דולר נהיה מוכנים לתת לו שחרור ובכסף זה נשקם את הקבוצה. השחקן היה אמור להיפגש איתי אתמול אך לא הופיע. לא נרדוף אחריו. אם הוא רוצה לבוא ולדבר איתנו הוא יודע את הכתובת", אמר מנהל הפועל ר"ג יעקב שוחט.

נאפולי־מילאן 0:2

80 אלף צופים חזו באיצטדיון סאן־פאולו בנאפולי, בנצחון הקבוצה המארחת על רומא 0:2 במחזור ה־13 בליגה האיטלקית.

דייגו מאראדונה שעונשו הומתק למשחק אחד במקום שניים כבש את השער הראשון בדקה ה־77 וכעבור 10 דקות חתם הקשר סלאבטורה את התוצאה כש"חתך" מצד שמאל והקשית מעל השוער ג'וליאנו טראנאו, לרשת.

80 אלף צופים חזו בסאן־סירו במאבק דרמטי, בין אינטר וטורינו, שנסתיים בתיקו 3:3. טורינו השוותה אחרונה, לאחר שפעמיים הוליכה במהלך המשחק. האירי ליאם בריידי כבש את השער הראשון למארחים, מן הנקודה הלבנה, לאחר שרנאטו האקארלדי הכשיל את קרל־היינץ רומניגה. אנטוניו קומי השווה בבעיטה מ־15 מטרים, כשניצל את מסירתו של הברזילאי ג'וניור. המחליף ויטוריו פוסקרו הבקיע את שער אינטר וולטר זנגה מ־25 מטרים והקנה יתרון ראשון לטורינו 1:2, אולם זמן קצר לאחר ההפסקה, השווה רומניגה (שערו השמיני), אך לא חלפו מספר דקות והאוסטרי וולטר שאכנר שוב העלה את טורינו ליתרון 2:3, בטרם חתם בדקה ה־76, המגן הבינלאומי ג'וזפה ברגומי את תוצאת המשחק.

הפולני זביגנייב בונייק כבש את שער הנצחון לזכות רומא על פיזה 0:1 מהנקודה הלבנה ובדרכו הלך הארגנטיני דניאל פאסארלה, שהקנה נצחון לפיורנטינה על אבלינו.

הדני אלקייר כבש צמד בנצחון האלופה ורונה על בארי 0:2 ובדרכו הלך סטפנו בורגונובו לזכות קומו על לצ'ה 1:4. את השערים הנוספים הבקיעו השבדי דאן קורנליוסון והברזילאי דירסאו מהנקודה הלבנה. פרנקו קאוסיו הותיק כבש את שער הכבוד.

אטלנטה ואודינזה סיימו בתיקו 1:1.

עיריית רמת־גן

משתתפת בצערו של
מר חנן רוזן וב"ב
סגן ראש העיר וראש רשות לתרבות ואמנות
במות אחיו

שלמה ז"ל

אורי עמית
ראש העיר וחברי המועצה

למשפחה ולקיבוץ שריד
אתכם באבלכם על פטירתו של

שלמה רוזן ז"ל

מזכיר ברית התנועה הקיבוצית בעבר

ברית התנועה הקיבוצית

משרד הקליטה
שר הקליטה
ועובדי המשרד

אבלים על פטירתו של

שלמה רוזן ז"ל

אשר כיהן כשר הקליטה הרביעי בממשלת ישראל.

למשפחה ולקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם במות

שלמה רוזן

בית עין־השופט

למשפחה ולקיבוץ שריד
משתתפים בצערכם במות

שלמה רוזן

מחלקת החינוך
הקיבוץ הארצי

למשפחת רוזן ולבית שריד
אתכם באבלכם במות

שלמה ז"ל

חשב
היחידה הבין־קיבוצית
לשרותי ניהול

אנו משתתפים באבלה
של המשפחה
של קיבוץ שריד
ושל הקיבוץ הארצי
עם פטירתו של

שלמה רוזן

נושא דגל החברה הקיבוצית
ומופת אישי בכל

בית המשביר המרכזי

לנועה והמשפחה
לקיבוץ שריד
משתתפים בצער ואבל על מותו של

שלמה רוזן

קיבוץ נירים

למשפחת רוזן
לקיבוץ שריד
ולקיבוץ הארצי
משתתפים באבלכם הכבד
עם פטירתו של חברנו

שלמה רוזן ז"ל

ארגוני הקניה האזוריים
המזכירות

לרפי רוזן וכל בני המשפחה
שותפים באבל על מותו של

שלמה רוזן

חניכי ועובדי
מוסד חינוכי "עמקים"

עם המשפחה, קיבוץ שריד והתנועה
במות

שלמה רוזן

א ב ל
קיבוץ בית־אלפא

עם המשפחה וקיבוץ שריד
אבלים על מות

שלמה רוזן

היקר באדם, הידיד והמדריך

קיבוץ רוחמה

למשפחה ולקיבוץ שריד
לנועה ולראובן, קיבוץ נירים
אתכם בכאב בחולקה

שלמה רוזן ז"ל

שליווה את קיבוצנו בשעותיו הקשות ובשעותיו היפות

קיבוץ גבולות

לקיבוץ שריד ולמשפחה
אנו משתתפים באבלכם במות

שלמה רוזן

ידיד ביתנו

קיבוץ גבעת־עוז

למשפחה
ולקיבוץ שריד
אנו משתתפים באבלכם במות

שלמה רוזן

קיבוץ סאסא

למשפחת רוזן
עם פטירתו של

שלמה רוזן

היקר באדם
משתתפים בצערכם

סמינר הקיבוצים — מכללה לחינוך

למשפחת רוזן
וקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם במות

שלמה רוזן

קיבוץ הזורע

לקיבוץ שריד ולמשפחת רוזן
אנו משתתפים באבלכם במות

שלמה רוזן

ידיד מפעלנו

ההנהלה ועובדי גלעם

עם המשפחה וקיבוץ שריד
עם הקיבוץ הארצי
אבלים אנו על מותו של

שלמה רוזן

קיבוץ שמיר

למשפחה ולקיבוץ שריד
אתכם באבלכם במות

שלמה רוזן

ידיד ביתנו

קיבוץ רמות־מנשה

לאפרים רוזן, למשפחות ולקיבוץ שריד
אתכם באבלכם במות

שלמה רוזן

ממתווי דרכו של הקיבוץ הארצי

קיבוץ דביר

למשפחת רוזן
משתתפים באבלכם הכבד במות

שלמה רוזן

קיבוץ הראל

לקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם במות

שלמה רוזן

קיבוץ המעפיל

למשפחת רוזן וקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם הכבד במות

שלמה רוזן

קיבוץ חצור

אנו משתתפים בצערם הרב של
המשפחה וקיבוץ שריד
על מותו של יו"ר חבר הנאמנים של אגודתנו

שלמה רוזן ז"ל

"אחיעזר" אגודה לעזרה הדדית
של יוצאי תנועת השוה"צ העולמית

סודאן הודיעה על הריגת 400 מורדים

חארטום. — קרוב ל־400 מורדים נהרגו בהתנגשויות בין יחידות המורדים בדרום־סודן, לבין כוחות הממשלה — נאמר בידיעה שהופיעה בעיתון „אל סחפה" בחארטום.

המורדים שנהרגו נימנו על צבא השחרור של דרום־סודאן, בהנהגת קולונל הצבא הסודני לשעבר ג'ון גרנג. הוא נאבק נגד כוחות הממשלה בדרום־סודן זה שנתיים, ומטרתו להקים מדינה נפרדת לאיזור הדרום שאינו מוסלמי.

(עד)

שרי אופ"ק באו לצמצם ויצאו ... מפיקים יותר

שרי אופ"ק התכנסו לישיבה מכריעת בז'נבה ביום ראשון, בנסיון לצמצם את התפוקה על מנת לא להוריד את המחירים, אולם, המגמה היא ככל הנראה, שלא להוריד את תפוקת הנפט. איש משרי אופ"ק שהגיעו לישיבה בז'נבה, לא הודיע עד כה על כוונת ארצו לצמצם את התפוקה. יתר על כן, שרי הנפט של עיראק וניגריה אמרו, כי הם מתכוננים להפיק נפט עד המכסימום האפשרי.

לאחר ישיבת הבוקר של יום ראשון אמרו שרי אופ"ק כי הם עדיין חותרים להשגת הסכם על רמת התפוקה בחודשים הקרובים.

(עד, עיצ)

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית הוגשה בקשה להיתר לבניית מבנה שימושי במבנה לספורט על חלקות 76, 13, 195, 191 בגוש 8242 שיעודו עדיין — מגורים וחקלאי.
את התכנית מס' 86/85 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה
הגליל המזרחי — טבריה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
נתנת בזה הודעה כי הוגשו לועדה בקשות להיתרי בנייה לתוספות מגורים בגוש 17037 וחלקות 114—106—97—89, בכפר תבור.
מהות הבקשה: בניינים קיימים ללא שמירת מרווח מינימאלי מהדרך ושטח מגרש פחות מהמותר.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשות הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום מודעה זו.
סעיד עבדל־חק
יו"ר הוועדה

הוועדה המקומית לתכנון
מרחב רמת־השרון
ניתנת כזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6598 חלקה 22 רחוב ז'בוטינסקי 4 המסומנת כאיזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בנית בנית מגורים קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה תגיע ל־6%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר־אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון את התנגדותו המנומקת וציון כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו, ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל. ת.ב. 673.
מ. ורבין,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הפיצוצים בפאריס — מעשה של מובטל או מטורף

השערות אלו הועלו במשטרת פאריס ● החזית העממית הכחישה כל קשר לפיצוצים

מאת ארנון יפה
כתב „על המשמר" בצרפת
וסוכנויות הידיעות

פאריס. — שני הפיצוצים שארעו בשבת בחנויות כל־בו בפאריס עדיין לא פוענחו, אך המשטרה נוטה לגירסה, כי חולה־נפש או עובד מפוטר הניח את המטענים.

דובר משרד הפנים הצרפתי אמר אתמול, כי סבורים שאנשים פרטיים, שהשתמשו בפצצות פרימיטיביות מתוצרת־בית, גרמו לשני הפיצוצים, שבהם נפצעו 35 בני־אדם.

בבתי־החולים נותרו עדיין שמונה פצועים קשה.

אפשרות של נקמת עובד

דובר משרד הפנים אמר, כי המשטרה בודקת אפשרות של נקמה מצד לקוח או עובד, אולם שתי החנויות לא קיבלו איומים מכל סוג שהוא.

קבוצות טרור מהמזרח־התיכון טילפנו לסוכנויות ידיעות בצרפת וטענו לאחריות לפיצוצים, אולם, המשטרה מתייחסת בספקנות להוד־עות אלה, משום שהאלמונים לא הציגו כל הוכחה בדבר מעורבות.

דובר של חזית השחרור הפלש־תינית הכחיש אתמול, כי ארגונו היה מעורב בצורה כלשהי בשני הפיצו־צים.

דובר ארגון המחבלים אמר לכתב רויטר: „חזית השחרור הפלשתינית מכריזה פעם נוספת, כי היא מוקיעה את כל סוגי הטרור ומעשי האלימות המכוונים נגד אנשים חפים מפשע ואזרחים".

בהלה באיזור הקניות

הפיצוצים גרמו בהלה באזור הקניות ההומה שמסביב לבנין האופירה. חנויות סמוכות, כמו „מארכס אנד ספנסר", פונו בשל איומים בדבר הטמנת פצצות, אולם לא נמצא דבר.

המשטרה חסמה את האזור והבלשים סרקו חנויות ותחנות מטרו, בעוד אמבולנסים ומכוניות כיבוי דהרו ברחובות תוך צפירות מחרי־שות אוזניים.

40 אלף הפגינו נגד הגזענות

סולידריות יהודית־ערבית במצעד מחאה בפאריס

מאת ארנון יפה,
כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — 40 אלף צרפתים, יהודים וערבים, צעדו בפאריס נגד המערכה הגזענית לגירוש, וצמצום זכויות המהגרים הערבים בצרפת.

חרף גשם שוטף נענו המונים לקריאות להפגין, בתשובה למערכת הימין לקיצוץ זכויות „המהגרים הלא־אירופים" והצגתם כסכנה לזהות הצרפתית.

סיסמאות תבעו מתן זכויות הצבעה בבחירות ל־1.5 מיליון מהגרים ערבים צפון־אפריקנים. הצפון־אפריקנים והיהודים העומדים בראש התנועה האנטי־גזענית הצליחו להתעלות הפעם על המחלוקות בעניין הסכסוך במזרח־התיכון, המפריד ביניהם, ולהתאחד.

כמעט כל הארגונים היהודים, „בני ברית", „ציונה", „ברנרד לזר" „סוציאליזם ויהדות", השתתפו בהפגנה.

רעייתו של ראש הממשלה, פרנסואה פאביוס, צעדה בראש ההפגנה בחברת „יהדות וסו־ציאליזם". הארגונים היהודים הזהירו, כי „מול הגזענות המתפשטת דרושה אחדות של כל הקהילות. היהודים שסבלו מגזענות מחוייבים להגן על קרבנותיו מי שלא יהיו".

פיצול באופוזיציה בפיליפינים מחליש הסיכוי להפיל את מרקוס

מאנילה. — הסנאטור לשעבר סלווהדור לאורל החליט אתמול להציג את מועמדותו בבחירות לנשיאות, ובכך להתמודד על קולות האופוזיציה בפיליפינים עם קוראזון אקינו, אלמנתו של מנהיג האופוזיציה בנינו אקינו, שנרצח.

במסיבת עיתונאים הומה, שבה ציפו, כי לאורל יודיע, שיסכים לרוץ לתפקיד סגן נשיא ברשימה שבראשה תעמוד הגב' אקינו, הוא אמר כי נסוג ברגע האחרון ממועמדות משותפת, והוא מסרב להציג את מועמדותו מטעם הארגון הדמוקרטי הלאומני המאוחד („יונידו").

לאורל, 57, אמר כי יציג את מועמדותו לנשיאות באופן נפרד.

הודעתו באה כהפתעה למנהיגי אופוזיציה רבים, שקיוו לרשימה מאוחדת, כדי לנסות ולהפיל את מארקוס.

„קורי" אקינו, בת 52, הודיעה על מועמדותה לנשיאות ביום שלישי שעבר, מטעם מפלגת יונידו.

נראה כי המחלוקת בין שני המועמדים היא על בסיס דרישתה של אקינו לרוץ מטעם רשימה מאוחדת של מפלגת יונידו ומפלגת לאבאן, שהיתה מפלגתו של בעלה המנוח.

לאורל, מצידו, הסכים לרוץ רק מטעם מפלגת יונידו, ולכן לא הסכים לרוץ יחד עם אקינו, לאורל איננו חבר בפרלמנט, אך הוא נשיא מפלגת „יונידו", קואליציה של 6 מפלגות אזוריות ומקומיות, שזכו בבחירות אשתקד ב־40 מבין 57 המושבים של האופוזיציה, בפרלמנט שבו 183 מושבים.

עם זאת, לא נעל לאורל את הדלת בפני פשרה. הוא אמר: „הכל יכול להתרחש השבוע". יום רביעי הוא המועד האחרון להגשת טופסי המועמדות.

(עד, ועיצ)

זימבאבווה: דרום אפריקה מרכזת כוחות ליד הגבול

הרארה. — ראש ממשלת זימבאבווה, רוברט מוגבה, הודיע אתמול, כי דרום־אפריקה מרכזת כוחות צבא ליד הגבול בין שתי המדינות.

הוא אמר, כי ממשלתו מודעת למצב ומוכנה להדוף כל התקפה.

מוגבה, שחזר מביקור בב־ריה"מ ובאוסטריה, מסר במסיבת עיתונאים, כי הריכוז של צבא דרום־אפריקה לאורך הגבול הוחל לאחר שהתפוצצו מספר מוקשים ליד הגבול לפני שבועיים.

דרום־אפריקה טוענה, כי מוקשים אלה הוטמנו על־ידי מורדים שחורים הנלחמים נגד הממשלה. עוד טוענת דרום־אפריקה, כי הם באו מזימבאבווה.

ורד ע.ר. ניהול ושרותים בע"מ
51־100664־9
הודעה על קבלת החלטה מיוחדת מיום 6/12/85 שנתקבלה לאחר מתן הודעה מוקדמת של 21 יום כדבר שינוי תזכיר ותקנות החברה.
בישיבה הנ"ל הוחלט פה אחד, כדלקמן:
1. לשנות את שם החברה ליורד סוכנות לביטוח בע"מ.
2. בעקבות קבלת רשיון סוכן ביטוח. „מורשה" על שם עודד רוזנברג.
א) לשנות את תזכיר ההתאגדות של החברה באופן שבמקום סעיף 3 (א) לתזכיר החב' יבוא סעיף הבא:
„לעסוק, לפתח, להקים, להחזיק, לפקח, להפעיל ולנהל כל עסקי של סוכנות ביטוח וכן לעסוק בכל עיסקי הביטוח מכל מין וסוג שהוא. להקים ולהפעיל סוכנים ו/או סוכנויות לצורך קידום המטרות המנויות בסעיפים א) — (לב, דלהלן הן בדרך של שותפות עם כל אחד, לרבות בעלי המניות ו/או חברותיהם ו/או אחרים הן בדרך אחרת".
ב) סעיף 3 (א) 1 לתזכיר ההתאגדות המקורי יקרא מעתה סעיף 3 (א) 6 לתזכיר ההתאגדות.
ד. קירשנבוים, עו"ד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ל־3 שנים ממגורים למשרד סוכנות ביטוח בקומת קרקע מרח' בלפור 35 גוש 6934 חלקה 232־233 תיק בנין 035־0016/2.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת, ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
י. פסטי — סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון:
א) בגוש 6598 חלקה 146 ברחוב האלה 19 להקלה באחוזי בניה במגרש א' בקשה למתן אישור מגורים קיים — תוספת קומה, יציע, וההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־5.55% (מהווה 2.44 מ"ר יציע).
ב) בגוש 6547 חלקה 260 ברחוב רשי מס' 5 המסומנת כאזור מגורים ג' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה ובמספר קומות בבניה בקומה ג3. וההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־1.01% במספר קומות 9 קומות במקום 8.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת, ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מ. ורבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון
א) ת.ב. 628/2
ב) ת.ב. 3095

ילנה בונר, אשתו של אנדריי סחארוב, מחבקת את נכדיה, בבואה לנמל־התעופה בבוסטון בארה"ב. משמאל: בנה אלכסי סמיונוב. (צילומים: אי.פי.)

רעייתו של סחארוב מודאגת מאוד ממצבו

בוסטון. — ילנה בונר, רעייתו של חתן פרס נובל לשלום אנדריי סחארוב, הכריזה, כי היא „מודאגת מאוד ומלאת חרדה" לגבי בעלה.

בהגיעה בשבת לבוסטון שבארה"ב, סירבה בונר תחילה לשוחח עם עיתונאים, אך לאחר מכן אמרה להם: „אני מודאגת מאוד ומלאת חרדה לגבי בעלי. זה כל מה שאני יכולה לומר. קשה לי מאוד להשיב על שאלותיכם. אתם יודעים, שהתחייבתי לא לקיים מסיבות עיתונאים ואינני יכולה להעניק ראיון. אני רוצה להודות לכם על קבלת־פנים לבבית ואנושית זו".

בנה, אלכסיי סמיונוב, אמר, כי אמו עומדת לטלפן היום או מחר לבעלה בגורקי, כדי לקבל חדשות ממנו.

רעייתו של סחארוב סירבה להשיב על שאלה לגבי הידיעה שהעבירה בשבת סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס", לפיה „מצב בריאותו של סחארוב איננו מעורר דאגה".

הרופא הבריטי אלן וין, העומד בראש ועד לתמיכה באנדריי סחארוב, אמר בשבת באוסלו, כי סחארוב חולה מאוד וקרוב לוודאי שלא יישאר בחיים אחרי החורף. הרופא הוסיף, כי קיבל מידע זה לפני ימים מספר, ממקורות מהימנים בבריה"מ.

וין אמר זאת במהלך טקס, שבו קיבל „פרס נובל סמלי", שנועד לפסיכיאטר הסובייטי אנאטולי קוריאגין, ממתנגדי המשטר. הפרס הוענק על־ידי ועד נורווגי המתנגד להענקת פרס נובל לשלום 1985, לארגון הבינ־לאומי של רופאים למען מניעת מלחמה גרעינית.

(עד ועיצ)

משמרת זכרון לג'ון לנון פוזרה במוסקבה

מוסקבה. — אנשי משטרה סובייטים במדים וללא מדים, פירקו משמרת זכרון של 25 צעירים במוסקבה, שבאו לציין בשבת מלאת שנים לרצח הזמר [illegible] ופעיל תנועת השלום ג'ון לנון.

עיתונאים ממדינות המערב, שעקבו אחר משמרת הזכרון, שמעו שירים של להקת „הביטלס", כמו גם [illegible] מנגינות ושירים של „הביטלס" [illegible].

לאחר [illegible] שירים משך 5 דקות, הגיעה המשטרה [illegible] והורתה לאנשים להתפזר. [illegible] חברי תנועת השלום הסובייטית, „קבוצת אמון", נעצרו [illegible] הקבוצה התפזרה בשקט.

(עד)

פחד מפני ערבים באיטליה

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — הלם פרשת „אקילה־לאורו" טרם חלף באיטליה. בעיר סיראקוזה שבסיציליה נעדרים מזה ימים אחדים 500 תלמידי התיכון ע"ש „ארכימדס" מהלימודים. הוריהם שולחים אותם לבית הספר מפחד מפני 75 הערבים המיצגים 11 מדינות ערביות (בתוכן אש"ף), המשתתפים בכנס על הנושא „הגנה על זכויות האדם בעולם הערבי", המתקיים בבנין הסמוך לתיכון „ארכימדס".

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 6.12.85

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1449.63	1514.86	1473.805	1492.19	1482.8
לירה שטרלינג	1	2138.50	2240.12	2176.810	2203.97	2188.6
מרק גרמני	1	573.75	601.02	584.0322	591.319	587.00
פרנק צרפתי	1	185.58	196.88	191.3163	193.703	192.50
פרנק שוויצרי	1	688.97	721.71	701.3112	710.061	704.59
כתר שבדי	1	188.94	197.92	192.3275	194.727	193.39
כתר נורווגי	1	190.25	199.29	193.6542	196.070	194.84
כתר דני	1	158.15	165.66	160.9793	162.987	162.01
מרק פיני	1	264.98	277.57	269.7301	273.095	—
דולר קנדי	1	1037.64	1086.94	1056.226	1069.40	1062.3
דולר אוסטרלי	1	987.15	1040.06	1002.187	1014.69	1010.2
ראנד דר' אפריקני	1	469.63	540.32	533.6649	540.323	537.07
פרנק בלגי	1	278.94	296.32	287.4035	290.989	289.03
שילינג אוסטרי	10	815.95	854.72	830.5702	840.933	835.62
לירה איטלקית	10	837.29	890.21	854.3798	865.040	860.09
פלורין הולנדי	1,000	509.42	533.62	518.5439	525.013	521.82
ין יפני	1,000	712.01	745.84	724.7624	733.805	729.01

טלקס

● תנ"ץ בנאי — עוזר ראש אגף חקירות

בטקס שנערך אתמול בלשכת שר־המשטרה חיים בר־לב, בנוכחות המפכ"ל, רב־ניצב דוד קראוס, וקציני משטרה בכירים, הוענקה דרגת תת־ניצב לזכריה בנאי, מפקד היחידה המרכזית בת"א, שמונה לתפקיד עוזר ראש אגף החקירות במטה הארצי.

בנאי נולד ב־1934, גוייס למשטרה באפריל 58', בדרגת שוטר ושירת במגוון תפקידים רחב בבילוש מיבצעים וחקירות.

ראש אגף החקירות, ניצב רחמים קרתי, עומד אף הוא לסיים את תפקידו בסוף חודש דצמבר ולפרוש מהמשטרה לאחר שנות שירות רבות. במקומו ייכנס לתפקיד ניצב יגאל מרקוס.

אבי בניהו

● ה„מניאק" עלה לה 100 אלף שקל

השימוש בביטוי „מניאק" גרם אתמול להבאתם לדין של 3 נאשמים בפרשיות שונות בבית משפט השלום בחיפה

יפה עמר, בת 28, תושבת צור שלום, הואשמה בכך כי במחצית אפריל 1983 הטיחה את הכינוי „מניאקים" כלפי קבוצת שוטרים שהגיעה לביתה והשליכה כוס על קצין משטרה. היא נדונה לתשלום בסך 100 אלף שקל או 10 ימי מאסר תמורתו, ומאסר 3 חודשים על תנאי לשנתיים.

בתיק אחר הובא לדין רחמים בן־חמו בן 38 מחיפה, על שבשלהי יוני אשתקד כינה קצין משטרה בכיר שביקש לעוצרו בכינוי „מניאק". הוא נדון למאסר חודש על תנאי למשך שנה וקנס בסך 5000 שקל, או יום מאסר תמורתו.

כתב אישום שלישי על שימוש בכינוי „מניאק" הוגש נגד שמעון תובול, בן 25 מחיפה. התביעה מאשימה אותו כי בחודש מאי אשתקד כינה פקיד בלשכת התעסוקה בחיפה בשם „מניאק". משפטו של תובול טרם הסתיים.

(עתי"ם)

● „הפתעות" בפיתה

פיסות נייר וחוטי פלסטיק שנשרו מפיתה, לא טעמו לחיכו של משפחת נגיד מכפר־סבא והיא הגישה תלונה נגד מאפיית הפיתות.

במהלך המשפט התברר, כי מאפיית הפיתות של סעדיה מנשה מכרם התימנים בת"א, כבר ייצרה בעבר פיתות עם הפתעות כאלה.

בהתחשב בחומרת העבירה ובהרשעות הקודמות של המאפיה, הטיל בית משפט השלום בכפר־סבא על מנשה סעדיה את הקנס המירבי 800 אלף שקל.

ניצה רימון

● נתמנה מפקד משטרת נצרת

סגן־ניצב אהוד דוברין, שהיה קצין אגם במשטרת מרחב חיפה, מונה למפקד החדש של תחנת המשטרה בנצרת.

סגן־ניצב אהוד דוברין מחליף בתפקידו את סגן־ניצב שלמה דוד, שהועבר לבי"ס לקצינים, בכירים במשטרה.

מירה יערי

מזכיר ההסתדרות בירושלים, ניסן הרפז, ומזכירת נעמת בבירה, רות לב, הצטרפו אתמול לנשות השוטרים השובתות כדי להביע הזדהות עם מאבקן (צילום: אהרון צצקס)

אושרה הצמדת שכר השוטרים למשרתי הקבע

בעקבות זאת יועלה שכרם בכ־9 אחוזים ● נשות השוטרים ממשיכות בשביתתן — דורשות החלת ההעלאה רטרואקטיבית משנת 1979

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה שבה ואישרה אתמול את החלטתה מ־1979 להצמיד את שכר השוטרים לאלה של משרתי הקבע, החלטה שמשמעותה העלאת שכר השוטרים בכ־9 אחוזים.

את ההחלטה לאשרר מחדש את החלטת הממשלה העלה סגן ראש הממשלה, דוד לוי, אשר טען, כי במצב הנתון היום הדבר ההגיוני היחיד שיש לעשות, הוא לאשרר את ההחלטה משנת 1979 ולהביא קץ למחאת נשות השוטרים.

ההחלטה על הצמדת שכר השוטרים היתה מלווה בחילופי דברים חריפים בין שר־הביטחון, יצחק רבין, לבין שר־האוצר, יצחק מודעי. מודעי האשים את רבין בהעלאה לא מוסכמת של השכר במערכת הבטחון על־ידי ביטול הדרגות הנמוכות. שר־הביטחון אמר למודעי, שהוא אינו מנכ"ל המדינה ומודעי ענה, שהוא מבצע בדרך־כלל מה שהוא אומר.

מודעי עצמו נמנע בהצבעה על ההחלטה, אך למעשה היתה זו התבוסה השנייה שהוא סופג בישיבת הממשלה. קודם לכן החליטה הממשלה להגדיל את התמיכה לקופות־החולים ולקזז את חובותיהן, דבר שמודעי התנגד לו בחריפות. (ראה ידיעה נפרדת בעניין זה).

שביתת נשות השוטרים

נשות השוטרים ממשיכות בשביתתן מול משרד ראש הממשלה ואינן מקבלות את החלטת הממשלה מאתמול, על השוואת השכר של השוטרים עם משרתי הקבע.

לדבריהן, הן לא יקבלו כל החלטה שלא תהיה רטרואקטיבית משנת 1979, השנה בה הוחלט לראשונה על השוואת השכר בין המשטרה לצה"ל.

יו"ר ועד נשות השוטרים, בתיה שלומי, מסרה לכתב עתי"ם, כי מלמעלה מ־150 שוטרים הפקידו בידיה העתקי פניות בדבר התפטרותם מן השירות במשטרה. אותם שוטרים מסרו, כי אם לא יוסדר עניין שכר השוטרים עד אמצע החודש הם יממשו את איומם ויפרשו מהשירות. לדבריה, עוד כמה מאות שוטרים עומדים לנקוט בצעד זה ולפרוש מהמשטרה.

במקביל נערכות נשות השוטרים להתחיל בפעולות מחאה קיצוניות.

אתמול החרימה משטרת ירושלים מספר צמיגים שהוכנו על ידי הנשים במטרה להבעירם מול משרד ראש הממשלה. הנשים מצידן הודיעו, כי המשטרה לא תוכל למנוע מהן להבעיר את הצמיגים כאשר ירצו בכך.

ראש הממשלה, שמעון פרס, אמור להיפגש היום עם נשות השוטרים השובתות.

יו"ר סיעת ר"ץ בהסתדרות, רן כהן, ומרכז הסיעה, אהוד פאפוריש, פנו אתמול אל מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בדרישה לכנס בדחיפות את הוועד הפועל כדי לדון בהקמת איגוד מיוחד של משפחות שוטרים.

השלטון המקומי: יד קשה — הדרך היחידה שמודעי מבין

מאת א. שילוני.
כתבנו לענייני מוניציפליים

בכנס של כ־100 ראשי רשויות מקומיות שהתקיים בסוף השבוע תבעו המשתתפים ממרכז השלטון המקומי לזנוח את מדיניות ההידברות עם האוצר ולנקוט צעדים דראסטיים והשבתות; שכן זו הדרך היחידה ששר־האוצר, יצחק מודעי, מבין.

ראש עיריית נצרת עילית, מנחם אריאב, דרש להקים ועדת חקירה ממלכתית לבדיקת מחדלי משרד האוצר בהעברת כספים לרשויות המקומיות.

יו"ר המרכז, רב תבורי, אמר לבאי הכנס; שבשנה האחרונה הוא הצליח לפעול בממשלה בלי להזדקק לנשק השביתה. אולם הוא איננו אופטימי שיוכל להמשיך בדרך זו גם להבא.

ראשי הרשויות, תבעו בכנס להיות שותפים לתהליך קבלת ההחלטות בממשלה בכל הנוגע לשלטון המקומי.

הכנס החליט, בין היתר, להקים במרכז השלטון המקומי מכון הדרכה לעובדי הרשויות המקומיות ולנבחרים. כן הוחלט, כי רק מרכז השלטון המקומי יהיה רשאי לחתום על הסכמי עבודה עם הגופים המייצגים את העובדים ברשויות, ולא כפי שהיה עד כה, שכל רשות מקומית חתמה בנפרד על הסכם עבודה עם עובדיה. עוד הוחלט ליזום חקיקה לרשויות המקומיות באמצעות היועצים המשפטיים של המרכז, ולא להמתין ליוזמת חקיקה ממשלתית לרשויות.

תמיכה בעובדים הסוציאליים

מרכז השלטון המקומי תומך במאבקם המקצועי של העובדים הסוציאליים והוא סבור כי קיצוץ דראסטי בשירותי הרווחה ובתקציבים יפגע קשה באוכלוסיה החלשה. עם זאת, פנה המרכז לעובדים לא להשבית את המערכת.

חשד שהצעיר שנמצא הרוג בדימונה נרצח

מאת שלי יחימוביץ'
כתבת „על המשמר"

משטרת מרחב הנגב חוקרת אפשרות כי אברהם מיימון בן ה־26, שנמצא ביום שישי ללא רוח חיים בביתו, לא התאבד, כי אם נרצח.

מיימון נמצא ביום שישי ללא רוח, חיים על־ידי שני אחיו, כשהוא תלוי במקלחת דירתו ובראשו קליע מתת־מקלע „עוזי" שהביא עימו בחופשתו משירות מילואים.

סמוך לגופה נמצאו ה„עוזי" ומכתב שהשאיר המנוח, בו כתב כי שם קץ לחייו משום שחברתו עזבה אותו.

באי־כוח המשטרה אמר אתמול בבית־המשפט, כי לא ברור עדיין אם אכן נגרם מותו של מיימון כתוצאה מהתאבדות או ממעשה פלילי. המשטרה העבירה את הנשק לבדיקה בליסטית ואת מכתב ההתאבדות למעבדה לזיהוי פלילי. שופט השלום יצחק זלצמן הורה לנתח את גופת הצעיר.

הסתדרות השומר הצעיר
ההנהגה הראשית
למדריכי וחניכי הגוף הבוגר, חזק!
הסעות הקן העירוני ליום ד' 11.12.85 — שימו לב לשינויים!!
מבתשים: ראש ג'
אוטובוס 1
פתח־תקווה 07.00 קולנוע שלום, גבעת־שמואל 07.30 מעבר להולכי רגל (מול תחנת הדלק). אשקלון 08.45 „אגד" תחנה מרכזית.
אוטובוס 2
ירושלים 07.30 חניון בנייני האומה.
מדבר־יהודה: ראשים ג'־ד' יום ד' 11.12
אוטובוס 1
מבואות־עירון 06.40 במוסך החינוכי.
בכרכור 07.00 בקומונה.
בית־אליעזר 07.30 בקן.
באר־שבע 09.30 תחנה מרכזית.
אוטובוס 2
ק. שרת 07.00 בקן.
ראשל"צ 07.30 בקן.
שכון המזרח 08.00 בקן.
אוטובוס 3
בת־ים 07.00 במרכז רמת יוסף.
חולון 07.30 בקן.
ערד 09.30 ערד „אגד" בכניסה לעיר.
אוטובוס 4
רמת־אביב 07.30 סופרמרקט בפסג;
גבעת שמואל 08.00 מעבר להולכי רגל (מול תחנת הדלק).
ירושלים 09.00 חניון בנייני האומה.
אוטובוס 5
פתח־תקווה 07.00 קולנוע שלום.
רחובות 07.45 בקן.
ק. גת 08.45 היכל העשור.
לברור שאלות והודעות בכל הנוגע לטיולים — ניתן להתקשר להנהג"ר בת"א 03־291181, 24 שעות ביממה.
מח' צופיות

בפלילים

מאסר ממושך לשלושה שאנסו צעירה בחוף ת"א

עונשי מאסר ממושך בפועל הוטלו אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב על 3 נאשמים שהורשעו במעשה אונס בנסיבות מחמירות.

הנאשמים הם ג'מאל רמדאן בן 34 ועבד אל־לטיף קעדאן בן 22 מחברון ומסעוד עמר בן 21 מבקה אל־גרביה. הראשון נדון למאסר 7 שנים בפועל ושני חבריו נדונו למאסר 4 שנים בפועל כל אחד.

התובעת, עו"ד מנינה גיא, האשימה את השלושה כי ב־7 במארס השנה בשעה 6.30 בערב שוטטו על חוף ימה של תל־אביב וליד חוף גורדון הבחינו בצעירה כבת 24 שישבה לבדה על החוף. התובעת טוענת כי השלושה קשרו ביניהם קשר לאנוס את הצעירה. הם התקרבו אליה והפילו אותה על החול. התביעה טענה כי רמדאן, המבוגר בין השלושה, הורה לשני הצעירים לאחוז בצעירה בידיה וברגליה והוא הפשיטה ואנסה. לפתע הופיעו בקרבת מקום שני גברים שעסקו בחוף הים בריצת ספורט והתקרבו אל השלושה. שני חבריו של האנס נמלטו והירפו מן הבחורה. שני הספורטאים תפסו את רמדאן בעוד מכנסיו מופשלים ולאחר מכן עצרה המשטרה את שני המסייעים.

בהטילם את עונשי המאסר ציינו השופטים שהמעשה חמור אך התחשבו בעת גזירת הדין שהשלושה היו שתויים ופעלו תחת השפעת אלכוהול.

(עתי"ם)

בדתה סיפור רצח כדי לסבך את בעלה

בעל ואשה נעצרו על־ידי בלשי היחידה המרכזית בתל אביב כחשודים ברצח גבר ואולם הם שוחררו לאחר שהתברר, כי האשה בדתה את הסיפור כדי לסבך בו את בעלה.

החשודים ורדה מימוני בת 20 ובעלה יהודה מימוני בן 22, מטירת כרמל, הוחזקו כעצורים בידי המשטרה מ־5 בדצמבר.

בליל שבת הוזעק השופט התורן אביגדור סלטון אל תחנת המשטרה ברחוב הרכבת בתל־אביב ושם, לאחר דיון קצר, הורה על שחרור בני הזוג בלי ערבות.

ב"כ המשטרה, פקד יוסף גואטה, מסר באותו דיון, כי בני הזוג נעצרו עקב „מידע סודי" שקשר אותם לעבירת התפרצות, בחקירתם סיפרה האשה — לטענת החוקר — כי בעלה ואחיו ביחד עימה רצחו אדם אחר בשם משה גבאי באיזור קיבוץ [illegible]. בני הזוג נעצרו, איפוא, כחשודים ברצח.

אולם בהמשך החקירה התברר, לדברי החוקר, כי „הנרצח" חי ובריא. אז חזרה בה האשה מגירסתה וטענה, כי בדתה את הפרשה „כדי להעליל על בעלה".

(עתי"ם)

עם המשפחה,
קיבוץ שריד וכל בית התנועה
אבלים במות ידיד ביתנו
שלמה רוזן
קיבוץ בית־קמה

לתנועה, לקיבוץ שריד ולמשפחה
משתתפים באבלכם הכבד על מות
שלמה רוזן ז"ל היקר כאדם
משקי עמק יזרעאל
מפעלי העמק

לקיבוץ שריד ולמשפחה
אתכם באבלכם במות
שלמה רוזן
בית יסעור

למשפחות רוזן, לקיבוץ שריד
משתתפים בצערכם על מותו של
שלמה ידיד ביתנו
מחלקת הבנייה של
הקיבוץ הארצי

למשפחת רוזן ולקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם במות
שלמה
קיבוץ גזית

המחלקה הטכנית
של קיבוצי השומר הצעיר
אבלה על מותו של
שלמה רוזן
ומביעה תנחומים
למשפחה ולקיבוץ שריד